



İÇİNDEKİLER

KISACA TÜPRAŞ

- 10 BİR BAKIŞTA TÜPRAŞ
- 14 TÜPRAŞ EVRİMİ
- 16 2010: ÜRETİMDE VERİMLİLİĞİN ARTTIĞI BİR YIL

YÖNETİM'DEN MESAJLAR

- 20 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI
- 22 YÖNETİM KURULU
- 26 GENEL MÜDÜR'ÜN MESAJI
- 30 ÜST YÖNETİM

TÜPRAŞ'TA 2010 YILI PERFORMANSI

- 32 ÜRETİM
- 46 SEKTÖR
- 47 STRATEJİ
- 48 DAĞITIM
- 47 STRATEJİ
- 50 DENİZ TAŞIMACILIĞI
- 52 AR-GE
- 54 YATIRIMLAR
- 62 İNSAN, TOPLUM VE ÇEVRE SAĞLIĞI
- 67 İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI VE TÜPRAŞ ÇALIŞANLARI
- 68 ETİK KURALLAR
- 70 2010 YILINDA KAZANILAN BAŞARI VE ÖDÜLLER
- 74 KURUMSAL SORUMLULUK
- 77 RİSK YÖNETİMİ
- 80 YATIRIMCI İLİŞKİLERİ
- 84 KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI
- 96 OLAÇAN GENEL KURUL TOPLANTISI GÜNDEMİ
- 97 2010 YILI KÂR PAYI DAĞITIMINA İLİŞKİN AÇIKLAMA
- 98 DENETÇİ RAPORU
- 99 DENETİM KOMİTESİ RAPORU
- 100 SORUMLULUK BEYANI
- 101 FİNANSAL BİLGİLER VE DENETÇİ RAPORU

BİR BAKIŞTA TÜPRAŞ

**MARMARA
OPET TERMİNALİ**

DEPOLAMA KAPASİTESİ
783.814 m³

İZMİR RAFİNERİSİ

KAPASİTE
11,0 MİLYON TON/YIL

NELSON KOMPLEKSİTE
7,78

**KÖRFEZ
OPET TERMİNALİ**

DEPOLAMA KAPASİTESİ
37.500 m³

İZMİR RAFİNERİSİ

KAPASİTE
11,0 MİLYON TON/YIL

NELSON KOMPLEKSİTE
7,66

DİTAŞ

TÜPRAŞ İŞTİRAK ORANI
%79,98

HAM PETROL TANKERİ
165 KDWT

ÜRÜN TANKERİ
10,98 KDWT

**ALİAĞA
OPET TERMİNALİ**

DEPOLAMA KAPASİTESİ
56.598 m³

**ANTALYA
OPET TERMİNALİ**

DEPOLAMA KAPASİTESİ
20.000 m³

TÜPRAŞ TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş. ŞİRKET PROFİLİ

Kuruluş Tarihi
16.11.1983

Şirket Merkezi
Körfez/Kocaeli

Kayıtlı Sermaye
500 milyon TL

Çıkarılmış Sermaye
250,4 milyon TL

2010 Kârı (Vergi Sonrası)
490 milyon ABD doları

Halka Açıklık Oranı
%49

Ham Petrol İşleme Kapasitesi
28,1 milyon ton/yıl

Ham Petrol Depolama Kapasitesi
2,1 milyon m³ (Brüt)

Ürün ve Ara Ürün Depolama Kapasitesi
3,3 milyon m³ (Brüt)

KIRIKKALE RAFİNERİSİ

KAPASİTE

5,0 MİLYON TON/YIL

NELSON KOMPLEKSİTE

6,32

GİRESUN OPET TERMİNALİ

DEPOLAMA KAPASİTESİ

43.130 M³

BATMAN RAFİNERİSİ

KAPASİTE

1,1 MİLYON TON/YIL

NELSON KOMPLEKSİTE

1,83

MERSİN OPET TERMİNALİ

DEPOLAMA KAPASİTESİ

240.000 M³

%79,98

DİTAŞ

Tüpraş Ditaş'ın %79,98'ine sahip

Ham Petrol Tankeri 165 kDWT

Ürün Tankeri 10,98 kDWT

%40

OPET

Tüpraş Opet'in %40'ına Sahip

1.224 Akaryakıt İstasyonu

1.161 bin m³ Depolama

Ticaret, Madeni Yağ &
Gemi Yakıtı Faaliyetleri

Geleceğe Yatırım Yapan Tüpraş Büyüyor

Türkiye'nin rafinaj sektöründeki tek üreticisi olan ve 2006 yılında Koç Topluluğu bünyesine katılan Tüpraş, ülkemizin en büyük sanayi şirketidir. Üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla entegre bir petrol şirketi olarak hizmet veren Tüpraş, Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacının yaklaşık %65'ini karşılamaktadır.

Daha aydınlık ve müreffeh bir Türkiye için yatırımlarına hız kesmeden devam eden Tüpraş, teknolojik altyapısını ve dağıtım kanallarını sürekli geliştirmektedir. Yeni bir rafineriye eşdeğer olan yatırım programını yürüten Tüpraş, uluslararası arenada da rekabet gücünü artırmaktadır. Tüpraş 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Avrupa'nın 7. büyük rafineri şirketi konumundadır.

Verimliyiz

Ürünlerimizde, üretimimizde...

Gerçekleştirdiği enerji tasarrufu ve verimlilik projeleriyle 2010 yılında, 61,6 milyon ABD dolarına denk bir tasarruf sağlayan Tüpraş, operasyonel kârlılığını en üst düzeye taşımaya devam ederken aynı zamanda yüksek çevre standartlarına sahip ürünleriyle iç ve dış piyasalardaki rekabet gücünü de artırmaktadır.

OPERASYONEL GÖSTERGELER (BİN TON)

1000 TON	2009	2010
İŞLENEN HAM PETROL	16.975	19.552
ÜRETİM	15.968	18.797
SATIŞ	21.521	22.401
ÜRÜN DIŞ SATIMI	3.308	4.795
ÜRÜN DIŞ ALIM	5.828	3.980

ÜRÜN VERİMLERİ (MİLYON TON)

2010 ÜRETİMİ	18,8
2010 BEYAZ ÜRÜN ÜRETİMİ	13,6
2009 ÜRETİMİ	15,97
2009 BEYAZ ÜRÜN ÜRETİMİ	11,9

ÜRÜNLER (BİN TON)	2009	2010	DEĞİŞİM (%)
LPG	619	685	10,7
BENZİN&NAFTA	3.966	4.385	10,6
JET YAKITI / GAZYAĞI	2.003	2.657	32,6
KIRSAL MOTORİN	2.132	2.239	5,0
MOTORİN	2.587	2.672	3,3
ORTA DİSTİLAT	6.722	7.568	12,6
FUEL OİL'LER	2.076	2.408	16,0
ASFALTAR	2.010	2.789	38,8
MAKİNA YAĞLARI	247	309	24,9
DİĞER	329	653	98,8
TOPLAM	15.968	18.797	17,7



Kârlıyız

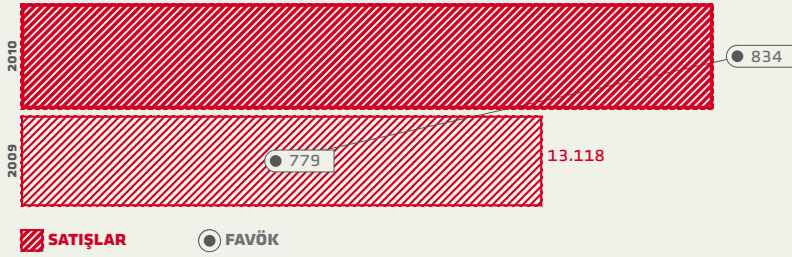
Finansal yapımızdan aldığımız güçle...

Tüpraş, 2010 yılında satışlarını ABD doları bazında %33, kârlılığını ise %7 oranında artırarak 834 milyon ABD doları FAVÖK elde etmiştir. 2010 yılında Tüpraş'ın net rafineri marjı varil başına 2,29 ABD dolarından 4,01 ABD dolarına yükselmiştir. Yüksek nakit yaratma gücünü 2010 yılında da koruyan Tüpraş 2010 yılını 1,96 milyar ABD doları nakitle kapamıştır.

FINANSAL GÖSTERGELER (MİLYON TL)

	2009	2010	DEĞİŞİM (%)
SATIŞLAR	13.118	17.413	33
FAVÖK	779	834	7
FAALİYET KÂRI	654	687	5
NET RAFİNERİ MARJI	2,29	4,5	97

17.413



HİSSE BAŞINA KAZANÇ (TL)

	2009	2010
KÂR	3,24	2,94
BRÜT TEMETTÜ	2,5	
NET TEMETTÜ	2,14	



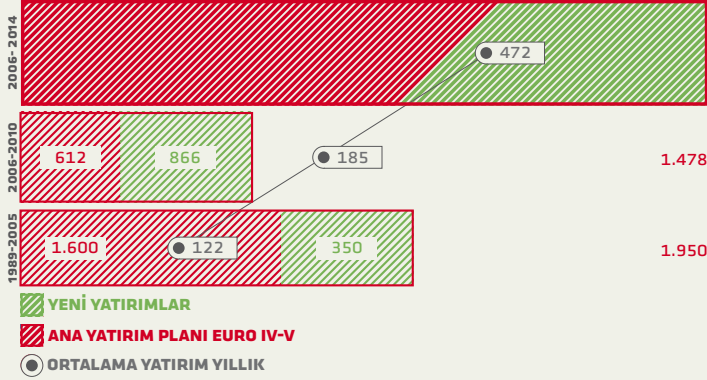
Vizyoneriz

Yatırımlarımızla, geleceğe katkımızla...

Tüpraş'ın stratejisinin temel taşlarından biri de Türkiye'nin artan enerji ihtiyacına değişen iç talep koşullarına göre optimum çözümleri üretecek kârlılık odaklı uzun vadeli yatırımlar yapmaktır. Yatırım yoğun bir sektörde yer alan Tüpraş, 2006-2014 döneminde yatırım tutarını yaklaşık 4 kat artırarak yıllık ortalama 472 milyon ABD doları yatırım programlamıştır. 2010 yılında toplamda 177 milyon ABD doları yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir. Tüpraş, devir sonrasında, Koç Holding bünyesinde 1,5 milyar ABD dolarının üzerinde yatırım harcaması gerçekleştirerek yatırımlarını devreye almış ve 2 milyar ABD doları tutarındaki Residuum Upgrading harcamaları başta olmak üzere birçok yeni yatırımı başlatmıştır.

TOPLAM YATIRIMLAR (MİLYON ABD DOLARI)

4.250





Duyarlıyız

Çalışanımıza, topluma ve çevreye...

Tüpraş, rafinaj faaliyetlerinin çevre, çalışanlar ve toplum üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirme bilinciyle Sağlık, Emniyet ve Çevre (SEÇ) performansını sürekli iyileştirme yönünde kararlılıkla ilerlemektedir.

Rafinerilerinde sera gazı emisyon değerlerini (IPCC) Tier-1 yaklaşımını kullanarak hesaplayan Tüpraş'ın bu konudaki geliştirme çalışmaları devam etmektedir. 2010 yılında gerçekleştirilen 75 enerji verimliliği projesinden toplam 308,6 bin ton CO₂ emisyonu azaltımı sağlanmıştır.

Tüpraş personeli tarafından çevresel etkileri en aza indirmek amacıyla gerçekleştirilen enerji tasarrufuna yönelik projelerle son üç yılda yaklaşık 135 milyon ABD doları kazanç elde edilmiştir. 2010 yılında 104,5 olarak gerçekleştirilen enerji yoğunluğu endeksinin, 2015 yılında 85'lere indirilmesi hedeflenmektedir, böylece 2015 yılı itibarıyla yılda yaklaşık 300 bin ton fuel oil veya eşleniği enerji tasarruf edilecektir.

KAZA SIKLIK ORANI (KAZA ADEDİ X
1.000.000 / ADAM X SAAT)



KAZA ŞİDDET ORANI (KAYIP GÜN X
1.000.000 / ADAM X SAAT)



ATIK SU GERİ KAZANIMI
(MİLYON M³)



2010 yılında Tüpraş rafinerilerinde yaklaşık 12 milyon m³ su geri kazanılarak yangın suyu ve soğutma suyu olarak kullanılmıştır.

SERA GAZ EMİSYONLARI
(CO₂ EMİSYON TASARRUFU (BİN TON))



Tüpraş 2010 yılında uygulanan enerji tasarrufu projeleri kapsamında karbondioksit salınımını 309 bin ton düşürmüştür.



BİR BAKIŞTA TÜPRAŞ

Tüpraş, güçlü operasyonel ve finansal yapısı, etkin depolama kapasitesi, güçlü dağıtım altyapısı, rafinaj sektöründeki ortalamaların üstündeki nakit yapısı ve sahip olduğu ürün çeşitliliğiyle sektörün lider ve öncü şirkettir.



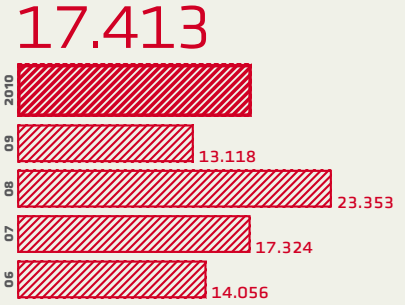
OPERASYONEL GÖSTERGELER (BİN TON)

	2006	2007	2008	2009	2010
İŞLENEN HAM PETROL	26.192	25.590	24.208	16.975	19.552
ÜRETİM RAFİNAJ	24.591	23.994	22.780	15.968	18.797
SATIŞ	26.137	26.328	25.957	21.521	22.401
ÜRÜN DIŞ SATIMI	6.242	6.391	6.112	3.308	4.795
ÜRÜN DIŞ ALIMI	1.823	2.279	2.931	5.828	3.980

HİSSE BAŞINA KAZANÇ (TL)

	2006	2007	2008	2009	2010
HİSSE BAŞINA KÂR	3,28	5,18	1,73	3,24	2,94
HİSSE BAŞINA TEMETTÜ BRÜT	2,63	4,19	2,31	2,50	
HİSSE BAŞINA TEMETTÜ NET	2,24	3,56	1,97	2,14	

NET SATIŞLAR (MİLYON ABD DOLARI)



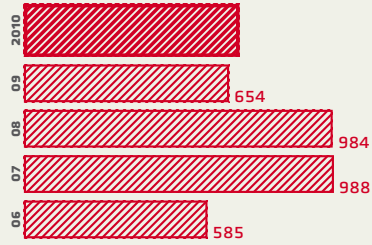
Hampetrol ve ürün fiyatlarındaki artışın paralelinde Tüpraş'ın 2010 yılı satışları bir önceki yıla göre %33 artarak 17.413 milyon ABD doları olmuştur.





ESAS FAALİYET KÂRI (MİLYON ABD DOLARI)

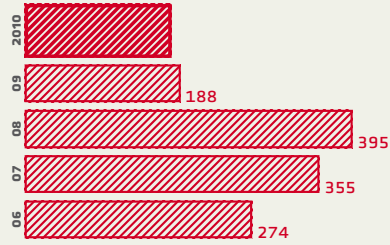
687



Tüpraş'ın 2010 yılı Esas Faaliyet Karı bir önceki yıla göre %5,1 artarak 687 olmuştur.

YATIRIM HARCAMASI (MİLYON ABD DOLARI)

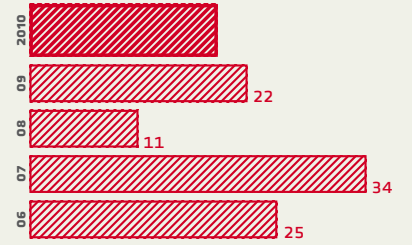
177



2010 yılında 177 milyon ABD dolarlık yatırım gerçekleştirilmiştir.

ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI (ROE) (%)

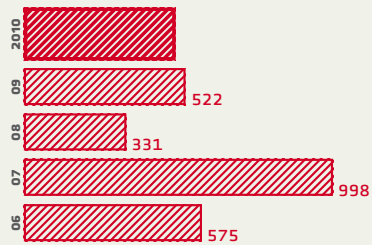
19



Tüpraş'ın 2010 yılı Öz kaynak Karlılığı %19 oranında olmuştur.

VERGİ SONRASI KÂR (MİLYON ABD DOLARI)

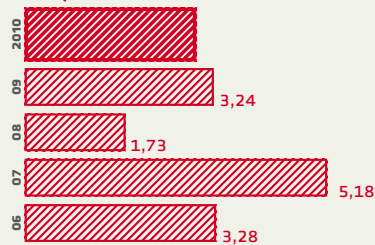
490



2010 yılında 120 milyon ABD doları vergi karşılığına rağmen 490 milyon ABD doları net kar elde edilmiştir.

HİSSE BAŞINA KÂR (TL)

2,94



Tüpraş'ın Hisse Başına Karı 2,94 TL olarak gerçekleşmiştir.



Tüpraş, geliştirdiği teknolojik altyapı ile ülke talebinin üzerinde ürettiği nitelikli ürünleri, yoğun rekabetin yaşandığı dünya pazarına da sunmaktadır.



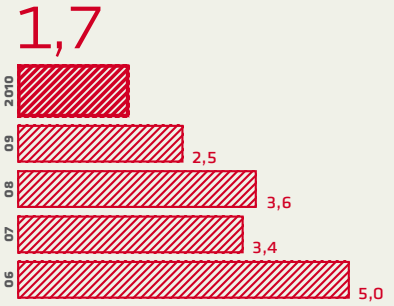
FİNANSAL GÖSTERGELER

MİLYON ABD DOLARI	2006	2007	2008	2009	2010
NET SATIŞLAR	14.056	17.324	23.353	13.118	17.413
FAALİYET KÂRI	585	988	984	654	687
VERGİ ÖNCESİ KÂR	705	1.240	421	653	617
VERGİ SONRASI KÂR	575	998	331	522	490
FAVÖK	712	1.081	1.099	779	834
NET BORÇ (NAKİT)	259	(207)	215	(653)	(1.955)
ÖZKAYNAK KÂRLİLİĞİ (ROE) (%)	25	34	11	22	19
BORÇ KALDIRAÇ ORANI (%)	10	(6)	8	(36)	(357)
NET ÇALIŞMA SERMAYESİ	750	1.105	202	283	286
YATIRIM HARCAMASI	274	355	395	188	177

EMNİYET SKORLARI

KAZA SIKLIK ORANI

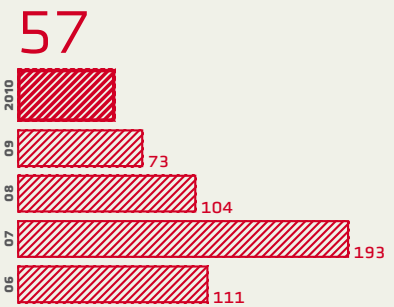
(KAZA ADEDİ X 1.000.000 / ADAM X SAAT)



Tüpraş 2010 yılında en önemli Sağlık Emniyet Çevre (SEC) performans göstergelerinden olan kaza sıklık oranı, hedeflerinin çok daha altında %1,7 olarak gerçekleşmiştir.

KAZA ŞİDDET ORANI

(KAYIP GÜN X 1.000.000 / ADAM X SAAT)

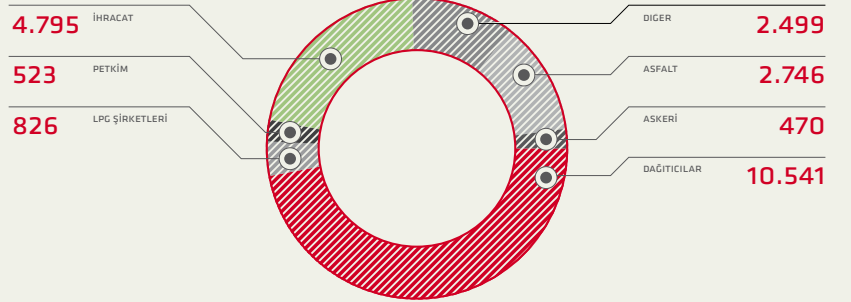


2010 yıl sonu itibarıyla 57 kaza şiddet oranı Tüpraş'ın bu alanda da dünya standartlarında bir şirket olduğunun göstergesidir.

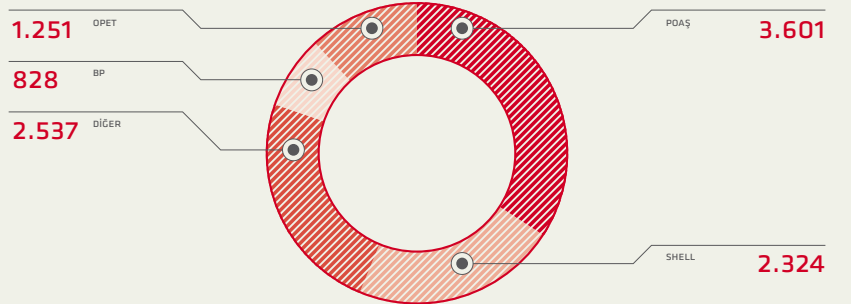




TOPLAM SATIŞ (BİN TON)



DAĞITIM ŞİRKETLERİNE SATIŞ (BİN TON)



TÜPRAŞ EVRİMİ

Tüpraş, güçlü operasyonel ve finansal yapısı, etkin depolama kapasitesi, güçlü dağıtım altyapısı, rafinaj sektöründeki ortalamaların üstündeki nakit yapısı ve sahip olduğu ürün çeşitliliğiyle sektörün lider ve öncü şirketidir.



1955

- Türkiye'nin ilk petrol rafinerisi olan Batman Rafinerisi devreye alındı.

1961

- 1,0 milyon ton/yıl kapasiteli İzmit Rafinerisi (İpraş) devreye alındı.

1971

- İzmit Rafinerisi 1.Tevsii Projesi tamamlanarak hampetrol işleme kapasitesi 5,5 milyon ton/yıla yükseltildi.

1972

- 3,0 milyon ton/yıl kapasiteli İzmir Rafinerisi devreye alındı.

1974

- Türkiye'nin tek madeni yağ üretim kompleksi, İzmir Rafinerisi'ne devreye alındı.

1982

- İzmit Rafinerisi 2.Tevsii Projesi tamamlanarak hampetrol işleme kapasitesi 11,5 milyon ton/yıla yükseltildi.

1983

- İpraş ve 3 rafineri Tüpraş çatısı altında toplandı.

1986

- 5,0 milyon ton/yıl kapasiteli Kırıkkale rafinerisi devreye alındı.

1987

- İzmir Rafinerisi Tevsii Projesi tamamlanarak hampetrol işleme kapasitesi 10 milyon ton/yıla yükseltildi.

1989-2003

- Uzun Vadeli Yatırım Planı Çalışmaları başlatıldı.

1990

- Tüpraş Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredildi.
- Yönetim planlamada simülasyona geçiş
- Üretim planlamada optimizasyon modeli

1991

- Tüpraş'ın %2,5 hissesin ilk halka arzı ve İMKB'de işlem

1993

- Kırıkkale Hydrocracker tesisleri devreye alındı.
- İzmir Hydrocracker tesisi devreye alındı.

1997

- İzmit Hydrocracker ve CCR Kompleksi devreye alındı.

1998

- Otomatik Fiyatlandırma Mekanizması

1999

- Halka açıklık oranı %3,58
- Marmara Depremi, Tüpraş Yangını

2000

- İkinci halka arz, Tüpraş hisselerinin %34'ü İstanbul ve Londra menkul kıymetler borsalarında işlem görmeye başladı.

2001

- Petkim Yarımca Kompleksi Tüpraş tarafından devralındı.
- İzmir CCR Reformer ve İzomerizasyon Üniteleri devreye alındı.



2002

- İzmit İzomerizasyon devreye alındı.

2003

- Supply Option Study

2004

- Bütün rafinerilerin kalite çevre sertifikasyonu alındı.

2005

- Halka açıklık oranı %49'a yükseltildi.
- Kamuya ait olan %51 oranındaki hissenin blok satışı için yapılan ihaleyi Koç-Shell ortak girişim grubu kazandı.
- İzmir Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme Ünitesi devreye alındı.
- İthalatın serbest bırakıldı.
- Laboratuvar akreditasyonu sağlandı.
- Rafinerici lisansları yenilendi.
- Petrol Piyasası Kanunu

2006

- 26 Ocak tarihinde Koç Holding A.Ş.'ye hisse devri gerçekleştirildi.
- Opet'in %40 hissesi Aygaz A.Ş.'den satın alındı.
- Operasyonel Mükemmellik Çalışması'nın başlatılması
- Yeni logo ve kurum kimliği
- Mobil çalışma imkânına geçildi.

2007

- İzmit Rafinerisi CCR Reformer ve Dizel Kükürt Giderme Ünitesi devreye alındı.
- Shell ile beraber Yönetim Sistemi uygulaması başlatıldı.
- İntranet portalı
- Ulusal Marker Uygulaması
- RUB yatırım kararı alındı.
- Operasyonel Mükemmellik Programı başlatıldı.
- SAP'ye geçiş
- Uluslararası standartlara göre kurumsal sorumluluk raporu (GRI)
- Baca gazı online ölçüm cihazlarının kurulumu (CEMS)
- Enerji yönetim birimleri kuruldu.

2008

- Kırıkkale Rafinerisi Dizel Kükürt Giderme ve CCR Reformer Ünitesi devreye alındı.
- İzmir Rafinerisi Benzin Spektlerini İyileştirme Yatırımı devreye alındı.
- Tüm rafineriler Euro V standardında motorin satışına hazır hale geldi.
- Ditaş Sevgi Tankeri'ni filosuna kattı.
- Demiryolu Taşımacılığı
- Petrokimya tesisleri kapatıldı.
- İlk APC uygulamaları başlatıldı.
- OSAR-RDT devreye girdi.

2009

- İzmit Rafinerisi Benzin Spektlerini İyileştirme Yatırımı devreye alındı.
- Ditaş Gönül tankerini filosuna kattı.
- Türkiye'de satılan tüm benzin ürünleri Euro V spektlerinde
- Çalışma Ortamları iyileştirildi.
- Müşteri talepleri portaldan alınmaya başlandı.
- Müteahhit yönetim sistemi devreye alındı.

2010

- Üniversitelerle master programları başlatıldı.
- Ar-Ge merkezi açıldı.
- Etik değerler revize edildi.
- REACH tüzüğüne kayıt
- Asfalt ürünlerine CE Belgesi alındı.
- DHP'lerde, Katalist Craking Uygulaması

2010: ÜRETİMDE VERİMLİLİĞİN ARTTIĞI BİR YIL

Petrol Sektörü krizin etkilerinden sıyrılırken, Tüpraş operasyonel esneklik ve üretim kârlılığını artırmış, yatırımlarda ve ARGE’de önemli gelişmeler sağlamıştır.



MQD Ünitesi’nde “Cracking” Kataliz Değişimi

İzmit Rafinerisi’nde Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nin soğuk akış özelliklerini artırmak için kullanılmakta olan mevcut kataliz, cracking özelliğine sahip kataliz ile değiştirilmiştir. Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nde cracking kataliz kullanımı, alanında bir ilk olup yapılan modifikasyonlar ile yıllık yaklaşık 150 bin ton kapasite artışı sağlanmıştır.

Kataliz değişikliği sayesinde Ham Petrol Ünitelerinden daha çok dizel ve beyaz ürün üretilmekte ve böylece fuel oil’e giden ara ürünlerin Dizel Kükürt Giderme Ünitesi’nde işlenmesi sağlanarak, 10 ppm motorin üretiminde artış sağlanmaktadır. MQD Ünitesi’ndeki yeni katalist uygulaması ile yıllık yaklaşık 50 milyon ABD doları ilave FAVÖK elde edilecektir.



Ar-Ge’de Dev Adımlar

Tüpraş, başarılarının sürdürülebilirliğini sağlama hedefi ile başladığı araştırma ve geliştirme çalışmalarına kararlılıkla devam etmektedir. Yerli ve yabancı üniversiteler, araştırma kurumları ve diğer sanayi kuruluşları ile ileriye dönük teknolojilerin araştırılacağı projeler üretmek, yönetmek ve ülke için gerekli katma değere dönüştürmek üzere çalışmalar hızla devam etmektedir. 2010 yılı içerisinde toplam 10,0 milyon TL bütçeli 6 Ar-Ge projesinin TEYDEB başvurusu kabul edilerek çalışmalara başlanılmıştır. Ayrıca Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı çerçevesinde bir konsorsiyuma da katılım sağlanarak buradaki hibe olanaklarından faydalanılmış ve enerji verimliliği konusunda bir proje geliştirilmiştir.

Ar-Ge çalışmalarını organizasyon yapısı içinde ayrı örgütlenmiş bir Ar-Ge Merkezi kurarak sürdürme kararı alınmıştır. İlgili bakanlığın, 2 Ağustos 2010 tarihli onayının alınması ile ülkemize ve enerji sektörümüze büyük katkı sağlayacak olan Tüpraş İzmit Ar-Ge Merkezi, Ar-Ge merkezlerine tanınan tüm haklardan yararlanabilecektir.



Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nde Önemli Bir Aşama

Tüpraş, ülkemizde ihtiyacı karşılanamayan motorin ve benzeri beyaz ürünlerin ithalatını azaltmak ve fuel oil benzeri siyah ürünleri işleyerek Euro V standardında motorin ve benzin gibi beyaz ürünlere dönüştürüp ilave katma değer yaratmak amacıyla İzmit Rafinerisi'nde planladığı Fuel Oil Dönüşüm yatırımına, 2008 yılında temel mühendislik aşamasının uygulanmasıyla başlamıştır. ÇED raporu Nisan 2009 tarihinde alınan RUP'un gerçekleştirilmesi için İspanyol Technicas Reunidas firması ile 17 Aralık 2009 tarihinde anlaşma imzalanmıştır. Mart 2010'da İspanya Madrid'te Liasion Ofis açılmış olup gruplar bazında çalışmalar sürdürülmektedir.

Proje kapsamında tüm ünitelerde HAZOP çalışmaları tamamlanmıştır. RUP Doküman Yönetimi Projesi

devreye girmiş olup sisteme bugüne kadar girilmiş dokümanların toplamı on bin adedin üzerindedir.

Proje sahasının zemin etüdü saha çalışmaları tamamlanmış olup, İzmit Rafinerisi A bölgesi ile RUP'un inşa edileceği B bölgesini birbirine bağlayan pipe track'li köprü yapımı tamamlanmıştır.

Proje için 21 Ekim 2010 tarihi itibarıyla başlamak üzere 2,3 milyar TL tutarında Yatırım Teşvik Belgesi" alınmıştır. "Büyük Ölçekli Yatırım" olarak değerlendirilen proje için alınan teşvik KDV istisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, İndirimli Kurumlar Vergisi ve 2 Yıl Sigorta Primi İşveren Hissesi desteğini de içermektedir.

Projenin yıl sonu itibarıyla mühendislik hizmetleri ilerlemesi %28,8'e ulaşmıştır. Ekipman teklifleri toplanmaya başlanmış olup Aralık sonu itibarıyla hazırlanan 189 paketin 114'ünün teknik değerlendirmeleri tamamlanmıştır.

Bankaların finansman teklifleri alınmış olup bankaların için oluşturulan elektronik bilgi odasından bilgi alışverişi devam etmektedir. Finansman paketinin 2011 yılının 3. çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

2014 yılı başında tamamlanması planlanan proje için yaklaşık 2,0 milyar ABD doları tutarında bir yatırım harcaması yapılacaktır. Bu yatırım sonucunda beyaz ürün verimi %83'e yükselecek ve Tüpraş İzmit Rafinerisi'nin Nelson Kompleksitesi de 7,8'den 14,5 seviyesine yükselmiş olacaktır. Proje, rafineriler arasında optimizasyonu sağlarken, diğer rafinerilerden İzmit'e hammadde sağlanması yoluyla kapasite kullanımlarını da artıracak ve tüm rafinerilerde ürün esnekliği ve maksimizasyonuna olanak sağlayacaktır. Projenin bugünkü şartlarda yıllık yaklaşık 1 milyar ABD doları tutarında ilave satış hasılatı ve yaklaşık 500 milyon ABD doları FAVÖK sağlayacağı öngörülmektedir.

Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışmalarında Başarılar

Enerji verimliliğinin artırılmasını hedefleyen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, SENVER yarışmaları ile endüstriyel işletmelerin çalışmalarını teşvik etmektedir.

SEVAP (Sanayide Enerji Verimliliğini Artırma Projeleri) yarışması, işletmelerin elektrik tüketimine göre 3 kategoride düzenlenmektedir. Tüketilen enerji miktarına göre proje yarışmalarına Batman Rafinerisi SEVAP-2 kategorisinde katılırken, diğer rafineriler SEVAP-3 kategorisinde katılmaktadır.

İzmir Rafinerisi SEVAP 3 kategorisinde birincilik ödülünü, “Kimyasal Yıkama ve Mekanik Temizlik ile Kazanlarda Enerji Tasarrufu”, “Asfalt Fırını Çıkış Sıcaklığının Düşürülmesi”, “Rafinat Fırınına Konveksiyon Paketi Montajı”, “DHP Ünitesinde Anti Foulant Kimyasal Kullanımı ile Eşanjör Verim Kayıplarının Önlenmesi”, “Metanatör Ünitesi Kurulumu ile Enerji Tasarrufu” ve “Online Optimizasyon Programı”ndan oluşan Enerji Tasarrufu projeleri ile kazanmıştır. Batman Rafinerisi ise SEVAP 2 kategorisinde “100 HP Ünitesinde Isıl Entegrasyon İyileştirme”, “1100 HP Ünitesinde Isıl Entegrasyon İyileştirme” projeleri ile birinci olmuştur.



Asfalt Üretiminde CE Belgesi

AB Resmi Gazetesi’nde Uyumlaştırılmış Yapı Malzemeleri Standartları Listesi’nin yayımlanmasıyla yürürlüğe giren uygulama ile harmonizasyonu tamamlanan ürünler arasında bulunan asfalt için EN 12591 Kaplama Sınıfı Bitümler (penetrasyon tipi bitümler) Standardı’nın üye ülkelerde uygulamaya giriş tarihi 1 Ocak 2011 olarak belirlenmiştir. AB ile birlikte ülkemizde de asfalt ürünleri, yapı malzemeleri kapsamında değerlendirilmektedir.

Tüm faaliyetlerini uluslararası standartlar düzeyinde yürüten Tüpraş, SZUTEST Teknik Kontrol ve Belgelendirme Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. ve ortağı Avrupa Birliği’nin Çek Cumhuriyeti menşeli kuruluşu ITC (Institut Pro Testovani A Certifikaci) tarafından yapılan inceleme ve denetimler sonucunda, tüm rafinerilerinde üretilen asfalt ürünlerinin CE belgesi ile belgelendirilmesini gerçekleştirmiştir.



İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ni oluşturan öncü şirketler arasında bulunan Tüpraş, 7,91 derecelendirme notuyla 2007'de dahil olduğu endekste, 2010 yılında notunu 8,56'ya çıkarmıştır.

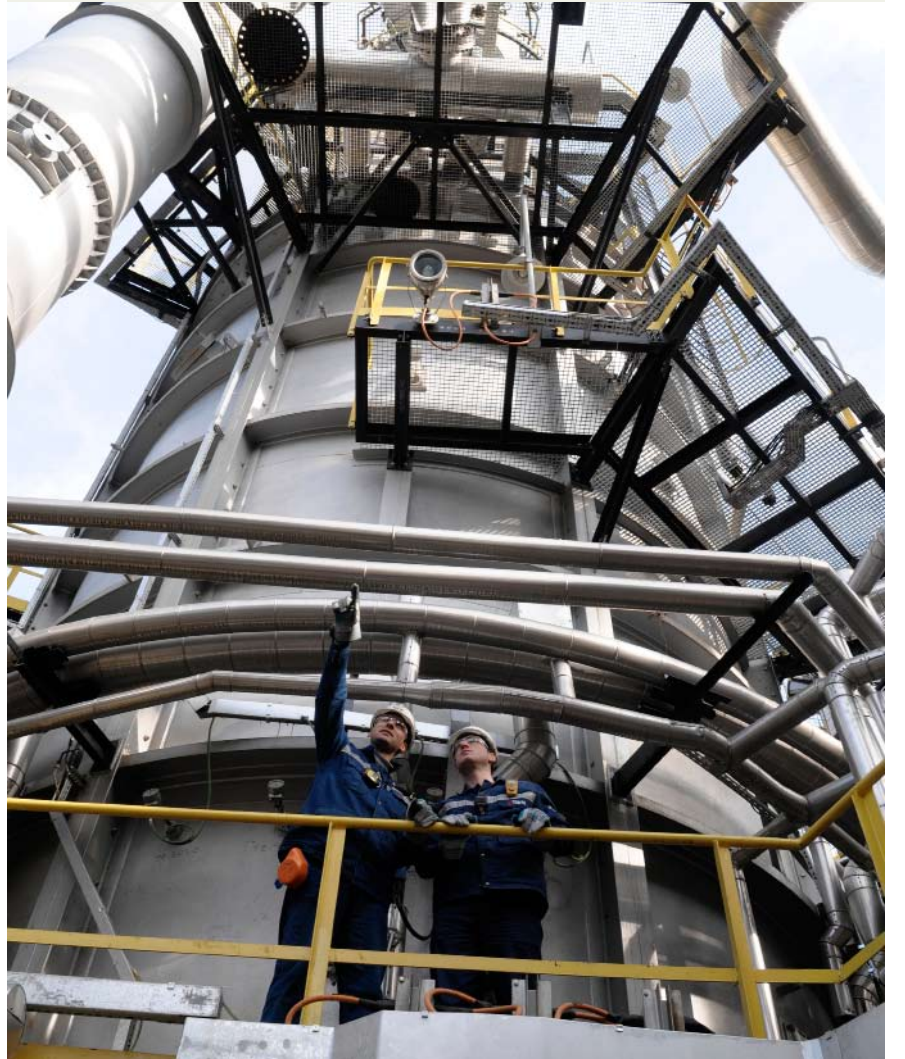


Kurumsal yönetim alanında güçlenen performans

İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ni oluşturan öncü şirketler arasında bulunan Tüpraş, 7,91 derecelendirme notuyla 2007'de dahil olduğu endekste, 2010 yılında notunu 8,56'ya çıkarmıştır. Tüpraş'ın notunun sürekli yükselmesinde, kurumsal yönetim risklerini belirleme ve bu riskleri yönetme yolunda önemli adımlar atmış olmasının yanı sıra, sosyal sorumluluk bilinci doğrultusunda gerçekleştirdiği çalışmalar da etkili olmuştur.

Dünya standartlarında emniyetli çalışma ortamı

Üretimde sürdürülebilirliğin temel taşlarından olan insan sağlığı, teknik emniyet ve çevre konuları, Tüpraş'ta yalnız birer öncelik olarak görülmemekte, her kademeden çalışanlarca özde benimsenmektedir. Tüpraş 2010 yılında, en önemli Sağlık Emniyet Çevre (SEÇ) performans göstergelerinden olan kaza sıklık ve şiddet oranlarında hedeflenenden çok daha başarılı bir performans göstermiştir. Yıl sonu itibarıyla elde edilen 1,7 kaza sıklık ve 57 kaza şiddet oranları, Tüpraş'ın bu alanda da dünya standartlarında bir şirket olduğunun göstergeleridir.



YÖNETİM KURULU



ÖMER M. KOÇ
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Lisans eğitimini 1985 yılında Columbia Üniversitesi'nde tamamlamış ve 1989'da Columbia Business School'dan MBA derecesi almıştır. İş yaşamına 1985 yılında, İsviçre'deki Kofisa Trading Company'de Satış Memuru olarak başlayan Koç, 1989-1990 yılları arasında New York'ta Ramerica Int. Inc.'da Satış Memuru olarak görev yapmıştır. 1990 yılında Koç Holding'e katılarak Gazal A.Ş.'de Finansman Koordinatörlüğü, Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı ve Koç Holding A.Ş. Enerji Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2004 Nisan ayından bu yana Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi olan Ömer M. Koç, Mayıs 2008'den itibaren Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini sürdürmektedir. Ömer M. Koç aynı zamanda Türk Eğitim Vakfı Başkanlığı, Geyre Vakfı Başkanlığı, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Başkanlığı görevlerini de sürdürmektedir. 2006 yılında Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi olan Ömer M. Koç, 2008 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürütmektedir.



MUSTAFA V. KOÇ
YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ

Yüksek öğrenimini 1984 yılında George Washington Üniversitesi İş İdaresi bölümünde tamamlamıştır. Profesyonel iş yaşamına aynı yıl Tofaş Oto A.Ş.'de başlamış, 1992 yılında Koç Holding'e geçerek çeşitli gruplarda Başkan Yardımcılığı ve Başkanlık görevlerinde bulunmuştur. 2001 yılında Yönetim Kurulu Üyesi, 2002 yılında ise Yönetim Kurulu Başkan Vekili olan Mustafa V. Koç, Nisan 2003 tarihinden itibaren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu ile Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi, İstanbul Sanayi Odası Üyesi, Finlandiya İstanbul Fahri Konsolosu, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Üyesi, Kuveyt Uluslararası Bankası Danışma Kurulu Üyesi ve Rolls-Royce Danışma Kurulu Üyesi'dir. Haziran 2004 tarihinde JP Morgan International Council'a katılmıştır. Ayrıca, TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı ve 2006 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



RAHMI M. KOÇ
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Rahmi M. Koç, yüksek öğrenimini Johns Hopkins Üniversitesi Endüstriyel Sevk ve İdare bölümünde tamamlamıştır. İş yaşamına 1958 yılında, Koç Topluluğu'nda, Otokoç şirketinde başlamış ve çalışma hayatı boyunca Koç Holding bünyesinde çeşitli üst düzey görevlerde bulunmuştur. 1980 yılında İdare Komitesi Başkanı olan Rahmi M. Koç, 1984 yılında Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı olarak atanmıştır. 2003 yılından itibaren Koç Holding Şeref Başkanı unvanıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Rahmi M. Koç aynı zamanda Vehbi Koç Vakfı Mütevelli Heyeti Başkan Vekili, Koç Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı, Rahmi M. Koç Müzecilik ve Kültür Vakfı kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı, VKV Amerikan Hastanesi Yönetim Kurulu Başkanı, TURMEPA/ DenizTemiz Derneği kurucusu ve Onursal Başkanı, TÜSİAD Yüksek İstişare Şeref Başkanı ve TİSK Danışma Kurulu Üyesi'dir. 2008 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



SEMAHAT S. ARSEL
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Amerikan Kız Koleji'nden mezun olduktan sonra Goethe Institute'ta Almanca eğitim programlarına katılan Semahat Arsel, İngilizce ve Almanca bilmektedir. 1964 yılında, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olarak iş hayatına başlayan Semahat Arsel, halen bu görevinin yanı sıra Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı, Turizm Grubu Yönetim Kurulu Başkanlığı, Florance Nightingale Vakfı İkinci Başkanlığı ve Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığı görevlerini sürdürmektedir. Koç Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu'nun kurucusu olan Semahat Arsel 2009 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



ALİ Y. KOÇ
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Lisans eğitimini Rice Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde tamamlamış ve ardından Harvard Üniversitesi'nden MBA derecesi almıştır. Ali Y. Koç, 1990-1991 tarihleri arasında American Express Bank'ta Yönetici Yetiştirme Programı'na dahil olmuş, 1991-1992 yılları arasında Ramerica International Inc.'da Koordinatör, 1992-1994 yılları arasında Morgan Stanley Yatırım Bankası'nda Analist olarak çalışmıştır. 1997 yılında, Koç Holding'de Yeni İş Geliştirme Koordinatörü olarak göreve başlayan Ali Y. Koç, daha sonra Bilgi Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2006 yılından itibaren Koç Holding Kurumsal İletişim ve Bilgi Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir. 2008 Ocak ayından bu yana Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi olan Ali Y. Koç, 2009 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



O. TURGAY DURAK
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Lisans eğitimini Nortwestern Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümünde tamamlamış ve aynı üniversiteden yüksek lisans derecesi almıştır. İş yaşamına 1976 yılında Otosan'da Uygulama Mühendisi olarak başlayan O. Turgay Durak, 1982'de Proje Koordinasyon Müdürlüğü ve 1984'te Proje Koordinasyon Daire Müdürlüğü görevlerini üstlenmiştir. 1986 yılında Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı, 1987 yılında Satınalma Genel Müdür Yardımcısı ve 2000 yılında Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.'de Genel Müdür Baş Yardımcısı olan Durak, 2002-2007 yılları arasında Ford Otomotiv Sanayi A.Ş. Genel Müdürü olarak görev yapmıştır. 2007-2009 yılları arasında Koç Holding Otomotiv Grup Başkanlığı yapan Durak, 2009-2010 yılları arasında Koç Holding A.Ş. CEO vekili, 2010 Nisan ayından itibaren Koç Holding CEO'su olarak göreve atanmıştır. Durak, 5 Nisan 2010 tarihinden itibaren Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

YÖNETİM KURULU



DR. BÜLENT BULGURLU
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Dr. Bülent Bulgurlu, yüksek öğrenimini Ankara Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nin ardından Norveç Teknik Üniversitesi'nde aldığı Doktora programıyla sürdürmüştür. 1972'de Elliot Strömme A/S, Oslo'da İnşaat Mühendisi olarak iş hayatına başlamış ve 1977'de Garanti İnşaat'ta Saha Mühendisi olarak görev almıştır. Sırasıyla Mühendislik, Planlama ve İnşaat Müdürlüğü, Şantiye Koordinasyon ve İnşaat Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlük görevlerinin ardından Koç Holding'de 1996 yılından itibaren Turizm ve Hizmetler Grubu Başkanı, Turizm ve İnşaat Grubu Başkanı, Dayanıklı Tüketim ve İnşaat Grubu Başkanı olarak görev almıştır. Mayıs 2007- Nisan 2010 tarihleri arasında Koç Holding CEO'su olarak görev yapan Bulgurlu, Mayıs 2010 tarihinden itibaren Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi'dir. Ayrıca TÜSİAD, TURMEPA/Deniz Temiz Derneği, Türk Turizm Yatırımcıları Derneği üyesi olan Bulgurlu, 2007 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



TEMEL KAMİL ATAY
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Lisans eğitimini İTÜ Makine Mühendisliği Bölümünde tamamlamış ve ardından Wayne State Üniversitesi İşletme Bölümünde ihtisas yapmıştır. İş yaşamına 1965 yılında Chrysler Sanayi'de Ürün Geliştirme Mühendisi olarak başlayan Atay, Koç Topluluğu'na 1966 yılında katılmış ve sırasıyla Otosan A.Ş. Mamul Geliştirme Müdürü, Ford Motor Co. U.S.A. Mamul Geliştirme Mühendisi, Koç Holding A.Ş. Otomotiv Koordinatör Yardımcısı, Otoyol Sanayi A.Ş. Genel Müdürü, Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş. Genel Müdürü, Koç Holding A.Ş. Teknik Projeler Başkan Yardımcısı, Tofaş Grubu Başkanlığı gibi üst düzey görevlerde bulunmuştur. 2000-2001 yıllarında Koç Holding CEO'luğu yapan Atay, 1996 yılında Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi, 2006 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



EROL MEMİOĞLU
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Yüksek öğrenimini Ortadoğu Teknik Üniversitesi Petrol Mühendisliği bölümünde tamamlamıştır. 1979 yılında TPAO'da Uzman Mühendis olarak göreve başlayan Memioğlu, TPAO'da Üretim Müdürlüğü ve Yurt Dışı Projeler Grup Başkanlığı görevlerinin ardından 1999 yılında Koç Holding'de Enerji Grubu Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır. 2003-2004 yılları arasında iş hayatına Koç Holding Enerji Grubu İcradan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam eden Memioğlu, Mayıs 2004'ten bu yana Koç Holding Enerji Grubu Başkanlığı görevini yürütmektedir Memioğlu, 2006 yılından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



YAVUZ ERKUT
YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE GENEL MÜDÜR

Lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini ise Wales Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamıştır. Erkut, iş yaşamına 1979 yılında İpraş Rafinerisi'nde Proses Mühendisi olarak başlamıştır. 1979-1990 yılları arasında sırasıyla Ünite Şefi, Başmühendis, İşletme Müdür Yardımcısı görevlerinde bulunmuştur. 1990 yılında Tüpraş Genel Müdürlüğü'ne Dış Ticaret Müdürü olarak atanmıştır. 1994-1997 yılları arasında Petrol İkmal ve Ticaret Daire Başkanlığı göreviyle Ham Petrol İkmal, Akaryakıt Satış, Fiyatlandırma, Dış Ticaret ve LPG İkmal ve Satış Müdürlüklerini yönetmiştir. 1998-2000 döneminde ise aynı bölümlerden sorumlu Daire Başkanlığı ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 2000 yılında Opet Petrolcülük A.Ş.'ye transfer olmuştur. 2000-2006 yılları arasında Opet Petrolcülük A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürlük görevlerinden sonra, 2006 Ocak ayından itibaren Tüpraş Genel Müdürlüğü görevini sürdüren Erkut, 2008 Nisan ayından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.



AHMET AKSU
YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE
C GRUBU HİSSE TEMSİLCİSİ

Ahmet Aksu, lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümünde tamamlamıştır. 1992 yılından bu yana Başbakanlık Özelleştirme İdaresi'nde çalışan Aksu, 1993 yılında Deniz Nakliyat T. A.Ş.'de Denetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. 1993-2006 yılları arasında ERDEMİR Ereğli Demir ve Çelik Fab. T.A.Ş., TÜMAŞ, Eti Alüminyum ve ESGAZ gibi kurumlarda Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkanı olarak görev almıştır. 2006-2007 yılları arasında TÜMAŞ Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevinin ardından, 2007 yılından bu yana Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanı olarak çalışmaya devam etmektedir. Halen Özelleştirme İdaresi Başkan Vekili olarak görev yapmakta olan Aksu, Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi ve C Grubu Hisse Temsilcisidir.

DENETİM KURULU

SERKAN ÖZYURT
DENETİM KURULU ÜYESİ

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye Bölümü'nde tamamlamıştır. İş yaşamına 1990 yılında Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzmanı olarak başlayan Özyurt, 1999-2002 yılları arasında Baş Hesap Uzmanı, 2002-2003 yılları arasında Hesap Uzmanları Başkanlığı-İstanbul Grup Başkan Yardımcısı, 2003-2004 yılları arasında ise Başkan Yardımcısı görevlerini yürütmüştür. 2005 yılında Koç Holding A.Ş.'ye katılan Özyurt, halen Koç Holding Denetim Grubu'nda Koordinatör olarak görev yapmaktadır.

KEMAL UZUN
DENETİM KURULU ÜYESİ

Kemal Uzun, lisans eğitimini Ankara Üniversitesi İşletme Bölümü'nde tamamlamış ve University of Illinois, College of Business'ta yüksek lisans yapmıştır. 1990 yılından 2006 yılı Mart ayına kadar Stajyer Muhasebat Kontrolörü olarak göreve başladığı Maliye Bakanlığı'nda sırasıyla, Hesap Uzman Yardımcılığı, Hesap Uzmanı, Daire Başkanı, Gelir İdaresi Grup Başkanı, Gelir İdaresi Daire Başkanı gibi görevlerde çalışmıştır. Uzun, 2006 Nisan ayından bu yana Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörü olarak görev yapmaktadır.

MEHMET SARITAŞ
DENETİM KURULU ÜYESİ

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde tamamlamıştır. İş yaşamına 1998 yılında Maliye Bakanlığı'nda Hesap Uzman Yardımcısı olarak başlamış ve 2001 yılında Hesap Uzmanlığı'na atanmıştır. 2003-2007 yıllarında Maliye Bakanlığı Müsteşar Danışmanı olarak çalışan Sarıtaş, 2007-2009 yılları arasında Carnegie Mellon Üniversitesi'nde Kamu Yönetimi yüksek lisansı yapmıştır. 13 Mart 2009 tarihinde Baş Hesap Uzmanı olan Sarıtaş, 2009 Ağustos ayında Gelir İdaresi Başkanlığında Grup Başkanı, Aralık 2010 tarihinde Gelir İdaresi Daire Başkanı olmuştur. Ayrıca Şubat 2010 tarihinden itibaren Maliye Bakanı Danışmanı olarak görev yapmaktadır.

GENEL MÜDÜR'ÜN MESAJI



2010 yılı, yükselen rekabete rağmen ekonomide büyümeye paralel olarak petrol ürünleri arz/talep dengesinin sektörümüz açısından iyileşmeye başladığı bir yıl olmuştur.

Yavuz Erkut

YAVUZ ERKUT
GENEL MÜDÜR

2009 yılında krizden çıkış sinyalleri vermeye başlayan dünya ekonomisi, 2010 yılı içinde dalgalı bir seyirle de olsa olumlu bir görünüm çizerek yaklaşık %5 büyümüştür. Türkiye ekonomisi de 2010 yılında gelişen ülkelerdeki olumlu algıya paralel bir seyir izlemiştir. Büyüme ivmesi %8'ler düzeyinde Asya'nın devleriyle yarışır duruma gelen ülkemizde, likidite fazlasıyla oluşan düşük faiz ve kur ortamı, iç tüketime odaklı sektörlerde büyümenin yanında ithalatı da arttırmıştır.

Hampetrol fiyatları ve Dünya Rafinaj sektöründe gelişmeler

Petrol fiyatları üzerinde belirleyici olan global likidite fazlasıyla beraber dünya ham petrol talebi 2,84 milyon varil/gün düzeyinde artarak 87,8 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. Buna rağmen OPEC'in hampetrol üretim kesinti uygulaması 2010 yılında devam etmiştir. Dünya üzer hampetrol stoklarının Mayıs ayında 96 milyon varil/gün'den yıl sonunda 14 milyon varil gün'e düşmesi ve gelişmekte olan ülke enerji taleplerini karşılamak için rafinerilerin kapasite kullanımını yükseltmesi, petrol fiyat artışını desteklemiştir. AB'de yaz aylarında oluşturulan kurtarma mekanizmasıyla oluşturulan finansman havuzu, ABD'de 2010 son çeyrekte alınan büyük parasal genişleme kararı ve Asya'da ekonomideki ısınmanın sürmesiyle yükselen bir seyir izleyen petrol fiyatı yılı 93 dolar seviyesinden kapatmıştır.

2008 ve 2009 yıllarında yaşanan kriz ile 2010 yılına devreden dünya net tüketim fazlası yaklaşık 3,0 milyon varil/gün düzeyine yükselmişken, 2010 yılında yeni kapasite artışlarının nispeten sınırlı olması ve son yılların en yüksek talep artışının yaşanması ile 2010 yılında ortaya çıkan toplam 2,3

milyon varil/ gün'lük net arz açığı arz talep dengesizliğini 0,7 milyon varil/ güne kadar indirmiş bu da rafineri marjlarını olumlu olarak etkilemiştir.

Arz/talep dengesinin yeniden oluşmaya başlaması yanında, hafif ve ağır ham petroler arasında açılan fiyat farkı Akdeniz Rafineri marjını 2009 yılına göre %49 yükselterek 2,89 dolar düzeyine ulaştırmıştır.

2011 yılında dünya petrol ürünleri talebinin 1,5 milyon varil/gün artması ve rafineri kapasite artışının zayıflamasıyla 0.7 milyon varil/ gün'lük dünya tüketim fazlasının sıfırlanması ve 2008 krizinin üzerinden 3 yıl geçtikten sonra üretim ve talep dengesinin yeniden kurulması beklenmektedir. Genel olarak, 2011 yılı rafinaj sektöründe olumlu geçmesi beklenen bir yıldır. Ancak petrol fiyatlarındaki artışın yol açtığı maliyet enflasyonunun henüz yeterli noktaya ulaşmayan küresel büyümeyi aksatma riski, OPEC'in olası petrol üretim artışıyla fiyatlarda oluşabilecek hızlı fiyat düşüşleri ve Avrupa'da henüz çözümlenemeyen borç sorunu, yıl içinde rafineri marjlarının seyrini olumsuz etkileyebilecek hususların başında gelmektedir.

Türkiye petrol ürünleri sektöründe gelişmeler

Küresel büyümeden giderek daha fazla pay alan gelişen ülkelerde olduğu gibi, Türkiye ekonomisi yaklaşık %8 büyümüştür. Ancak, 2010 yılında %69 artış gösteren dizel araç satışlarıyla toplam araç parkının yaklaşık %50'sini oluşturan dizel araçların etkisiyle, düşük kükürtlü motorin tüketimi %23.0 artarken, ülkemizin ana yakıtı konumundaki kırsal motorin yerine spesifikasyon dışı 10 numara yağın ülkede kullanımının artarak devam etmesi nedeniyle kırsal motorin tüketimi %4.6 daralmış, buna bağlı olarak %8 büyümenin yaşandığı bir ekonomide büyüme ile paralel artış göstermesi beklenen toplam motorin tüketimi ancak %2,4 artmıştır.

Benzin yerine LPG kullanımının tercih edilmesine bağlı olarak da benzin tüketimi %7,7 azalmıştır. Bunlara ek olarak gerek ısınma, gerek sanayi, gerekse elektrik santrallerinde fuel oil yerine, fiyat konjonktürü ve yüksek ÖTV farklılığı nedeniyle doğalgazın tercih edilmesiyle, siyah ürün talebi ise %44 azalmıştır. Neticede, benzin motorin ve fuel oilden oluşan Türkiye akaryakıt ürünleri tüketimi 2010 yılında %3,9 daralmıştır.

2010 yılında Tüpraş

2010 yılında Tüpraş, sektördeki gidişatı izleyerek stok yönetimi ve üretim optimizasyonu stratejisini dönemsel gelişmelerle eşgüdümlü ve müşteri odaklı olarak uygulamış ve müşteri odaklı satış ve üretimde optimizasyon politikasıyla olumlu görünüm çizebilen rafineri şirketleri arasında yer almıştır.

2010 yılı ilk çeyrek dönemde, ağır petrol marjının yeterli olmaması ve Avrupa'daki borç sorunuyla yüksek stok tutmanın ilave risk oluşturması gibi nedenlerle düşük stok politikası uygulanmış, ihracat karlılığının zayıf olmasıyla yurt içi talep odaklı üretim yapılarak kapasite kullanımı %54,4 seviyelerinde kalmıştır. İkinci çeyrekte ağır petrol marjlarında iyileşme ve kuzey yarım kürede duruşların yaz aylarına kadar sarkmasıyla artan Akdeniz rafineri marjına bağlı olarak rafineri kapasite kullanım oranı yükseltilmiştir. Yılın ikinci yarısında ise sezonsal olarak beyaz ürün ve asfalt taleplerindeki artışın yanı sıra, son çeyrekte hampetrol fiyatlarında hızlı yükseliş ile birlikte kapasite kullanımı arttırılarak, yıl ortalamasında işlenen hampetrol miktarı baz alındığında %69,6 hampetrol kapasite kullanımı gerçekleştirilirken, şarja verilen yarı mamullerle birlikte toplam kapasite kullanımı %77,1 düzeyine ulaşmıştır.

Ülkenin %38 oranında artan asfalt talebi yüksek kapasite kullanımı ile karşılanırken ayrıca iç talep fazlası olarak ihracat piyasasına yöneltilen fuel oil üretimi, ürün ihracat marjlarının 2009 yılına göre paralel seyrettiği 2010 yılında %16 arttırılmıştır. Akdeniz rafineri marjı geçen yıla göre %49 artmasına rağmen, ürün rasyolarındaki seyre bağlı olarak ürün optimizasyon programları yanında operasyonel verimliliklerin arttırılması ve enerji tasarruflarının katkılarıyla, Tüpraş net rafineri marjı %97 artışla 4,5 ABD doları/varil düzeyine ulaşmıştır.

Global rafineri marjlarının da desteklemesiyle yılın ikinci yarısında pazar payını arttırmayı hedefleyen ve müşterilere ilave vade imkanları da sunan satış politikasıyla, 2010 yılında yükselen küresel rekabete yanıt veren Tüpraş yurt içine 17,6 milyon ton ürün satışı gerçekleştirmiş, 4,8 milyon ton ürün ihracatıyla birlikte 2010 yılı toplam satış miktarı geçtiğimiz yılın %4,1 üzerine çıkarak 22,4 milyon ton olmuştur.

2010 yılında, rafinaj karlılığında katma değeri yükseltmek için, maliyet azaltıcı ve verimlilik arttırıcı projeler uygulanmaya devam edilmiş ve operasyonel mükemmellik alanında son üç yılda sağlanan 244 milyon dolarlık kazanımın üzerine 2010 yılında 81 milyon dolar FAVÖK elde edilmiştir. Verimlilik arttırıcı projelerin yanı sıra, rafinaj alanında önemli bir paya sahip olan enerji tasarrufu çalışmalarından son 3 yıllık dönemde 135 milyon dolar getiri elde edilmiş olup, 2010 yılındaki enerji tasarrufu projelerinin getirisi 62 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

GENEL MÜDÜR'ÜN MESAJI

Rafinaj alanında operasyonel mükemmellik hedefi doğrultusunda, çevre ve insan faktörünü faaliyetlerinin ana unsuru olarak değerlendiren Tüpraş, teknoloji ve bilgiyi etkin biçimde yönetmeyi ön plana çıkararak, önümüzdeki 5 yıllık dönemde devreye alacağı fuel oil dönüşüm yatırımı, enerji verimliliği ve işletme mükemmelliği çalışmalarıyla yüksek öz kaynak kârlılığına ulaşmayı amaçlamaktadır.

Bütün bunların neticesinde, 2010'da artan global kapasite kullanımı, Avrupa'da kriz ile daralan orta distilat talebine bağlı olarak ülkemize yönelen ithal ürün imkanının artması ve rafinaj sektöründe yıl içinde marjların dalgalanmasına rağmen uygulanan yerinde operasyonel ve finansal stratejilerle Tüpraş, elde ettiği 490 Milyon dolar kar düzeyi ile hedefini gerçekleştirmiştir.

2006 Ocak ayında başlayan özelleştirme sonrası yeni dönemin ilk 5 yılını geride bırakmış bulunuyoruz. Şirket logosu ve kurum kimliğinin yenilenmesi ile başlayan bu süreçte Tüpraş, yarı yarıya yenileyerek zenginleştirdiği insan kaynağı, katılımcı ve insan odaklı yönetim anlayışı ve günün koşullarına uyarlanan çalışma ortamında verimlilik ve her alanda tasarrufu düşünen, hızlı ve etkin karar veren yeni bir şirkete dönüşmüştür. Özelleştirme sonrası yaşadığımız 5 yıllık dönemde değişime hızlı uyum sağlama yeteneğini geliştiren yeni Tüpraş, dünyayı sarsan küresel kriz ve sonrasındaki durgunluk sürecini de başarı ile yönetmiştir.

Rafinaj alanında operasyonel mükemmellik hedefi doğrultusunda, çevre ve insan faktörünü faaliyetlerinin ana unsuru olarak değerlendiren Tüpraş, teknoloji ve bilgiyi etkin biçimde yönetmeyi ön plana çıkararak, önümüzdeki 5 yıllık dönemde devreye alacağı fuel oil dönüşüm yatırımı, enerji verimliliği ve işletme mükemmelliği çalışmalarıyla yüksek öz kaynak kârlılığına ulaşmayı amaçlamaktadır.

Bilgiyi paylaşan, birbirini dinleyen ve risklerini iyi yönetebilen çalışan yapısıyla, enerji indeksinde dünya rafinerileri arasında yapılan değerlendirmelerde ilk çeyrek dilimde yer almayı amaçlarken, rafinerilerindeki tüm ünitelerinde her koşulda üretime hazır olmayı, emre amadeliği en üst düzeye taşıyarak, sıfır çevre kazası ile dünya standartlarında bir rafineri şirketi olmayı hedeflemektedir.

Bu çerçevede en önemli göstergelerden birisi olan kaza sıklık ve şiddet oranlarında, Tüpraş hedeflenenden daha başarılı bir performans göstererek yıl sonunda 1,7 kaza sıklık ve 57 kaza şiddet oranları ile dünya standartlarına ulaşmış durumdadır.

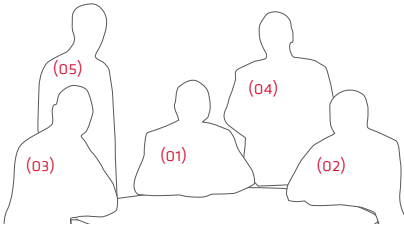
Tüpraş Yatırımlarının Gelişimi ve Fuel-Oil Dönüşüm Projesi

Yatırım yoğun bir sektörde yer alan Tüpraş'ın gelecekte de güçlü konumunu ve sürdürülebilir karlılığını devam ettirebilmesi amacıyla yatırımlarına devam etmekte olup, başlatılan yaklaşık 2 milyar dolar tutarındaki fuel oil dönüşüm projesi ile ülkemizde tüketim imkanı azalan ve talep fazlası konuma dönüşen değeri düşük, yaklaşık 4,2 milyon ton siyah ürünü 3,5 milyon tonun üzerinde benzin ve motorin gibi daha değerli Euro V standardında çevreci beyaz ürünlere dönüştürülecektir. 2014 yılında işletmeye almayı planladığımız bu yatırımla Tüpraş'ın siyah ürün miktarı %50 oranında azalacak ve İzmit rafinerisinin beyaz ürün verimi %85'e yükselecektir.

Tüpraş'ın geleceği ve bütün paydaşlarımız için, faaliyet konumuz kapsamındaki tüm alanlarda risklerimizi yönetebilen insan kaynağımızla etkinliğimizi ve verimliliğimizi arttırarak, sektörün dinamik yapısı içinde artan rekabete karşı performansımızı ve Tüpraş'ın tercih edilirliliğini azami ölçüde yükselterek, yarın için bugünü başararak ve üretmek var olacaktır.



ÜST YÖNETİM



- 01 **YAVUZ ERKUT**
- 02 **GÜROL ACAR**
- 03 **YILMAZ BAYRAKTAR**
- 04 **HASAN TAN**
- 05 **İBRAHİM YELMENOĞLU**

YAVUZ ERKUT (01)**GENEL MÜDÜR**

Yavuz Erkut, lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini ise Wales Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamıştır. Erkut, iş yaşamına 1979 yılında İpraş Rafinerisi'nde Proses Mühendisi olarak başlamıştır. 1979-1990 yılları arasında sırasıyla Ünite Şefi, Başmühendis, İşletme Müdür Yardımcısı görevlerinde bulunmuştur. 1990 yılında Tüpraş Genel Müdürlüğü'ne Dış Ticaret Müdürü olarak atanmıştır. 1994-1997 yılları arasında Petrol İkmal ve Ticaret Daire Başkanlığı göreviyle Ham Petrol İkmal, Akaryakıt Satış, Fiyatlandırma, Dış Ticaret ve LPG İkmal ve Satış Müdürlüklerini yönetmiştir. 1998-2000 döneminde ise aynı bölümlerden sorumlu Daire Başkanlığı ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 2000 yılında Opet Petrolcülük A.Ş.'ye transfer olmuştur. 2000-2006 yılları arasında Opet Petrolcülük A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürlük görevlerinden sonra, 27 Ocak 2006 tarihinden itibaren Tüpraş Genel Müdürlüğü görevini sürdüren Erkut, 2008 Nisan'ından bu yana Tüpraş Yönetim Kurulu Üyesi'dir.

GÜROL ACAR (02)**GENEL MÜDÜR YARDIMCISI**

Gürol Acar, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü mezunudur. İş yaşamına 1977 yılında İpraş Rafinerisi'nde Proses Mühendisi olarak başlamış, çeşitli mühendislik pozisyonlarında görev almıştır. Tüpraş İzmit Rafinerisi ve Genel Müdürlük'te, yönetim kademelerinde çeşitli görevlerde bulunmuştur. Tüpraş'ta çalışırken Devlet Planlama Teşkilatı'nın hazırladığı 7. ve 8. dönem beş yıllık kalkınma planlarında, Petrol Ürünlerinden Sorumlu Komisyon'un Başkanlığını yürütmüştür. Kırıkkale Rafineri Müdürü olarak çalışırken, 2000 yılında Opet Petrolcülük A.Ş.'de Terminal ve Teknik Servisler Müdürü olarak işe başlamıştır. 2004 yılından itibaren Opet Petrolcülük A.Ş. Terminal ve Teknik Servisler Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Acar, 27 Ocak 2006 tarihi itibarıyla Tüpraş Teknik İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

YILMAZ BAYRAKTAR (03)**GENEL MÜDÜR YARDIMCISI**

Yılmaz Bayraktar, Boğaziçi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuş ve Wales Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde "Endüstri İçin Dizayn ve İş İdaresi" başlıklı programda yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. İş yaşamına 1979 yılında İpraş Rafinerisi'nde Enerji ve Ekoloji Mühendisi olarak başlamıştır. Sırasıyla Kuvvet Santrali, Buhar Üretim, Elektrik Üretim, Pompa Transfer ve Atık Su Arıtma Üniteleri Şeflik ve Başmühendisliklerinde ve daha sonra sırasıyla Yardımcı Tesisler İşletme Müdür Yardımcılığı, Üretim Üniteleri İşletme Müdürlüğü ve 1997 yılından itibaren Rafineri Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 1999-2006 yılları arasında Siemens Power Generation "İşletme ve Bakım" anlaşması altındaki BOSEN Enerji Elektrik Üretim A.Ş. kombine çevrim santralinde, Siemens adına Tesis Müdürü görevini üstlendikten sonra, 27 Ocak 2006 tarihinden itibaren Tüpraş Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

HASAN TAN (04)**GENEL MÜDÜR YARDIMCISI**

Hasan Tan, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nü ve Pennsylvania Üniversitesi İş Yönetimi Yüksek Lisans programını tamamlamıştır. İş yaşamına 1990 yılında Tüpraş Dış Ticaret Departmanı'nda Mühendis olarak başlamış ve Motorin ve LPG İthalatından Sorumlu İthalat Şefi olarak devam etmiştir. 1995 yılında, Ham Petrol İkmal Departmanı'na ham petrol anlaşmaları ve kârlılık analizlerinden sorumlu Koordinatör olarak atanmıştır. 1999-2004 yılları arasında LPG İkmal ve Satış Müdürü olarak görev yapmıştır. Ocak 2005'ten bu yana Opet Petrolcülük A.Ş. İkmal Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Tan, 27 Ocak 2006 tarihi itibarıyla Tüpraş'ın özelleştirilmesinden sonra, Ticari İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmıştır.

İBRAHİM YELMENOĞLU (05)**GENEL MÜDÜR YARDIMCISI**

İbrahim Yelmenoğlu, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni 1991 yılında, Illinois Üniversitesi Yüksek Lisans programını 2003 yılında tamamlamıştır. İş yaşamına 1987 yılında Maliye Bakanlığı'nda başlamıştır. 1992-2004 yılları arasında Hesap Uzmanları Kurulu'nda görev almıştır. 2004 yılında Koç Holding Denetim Grup Başkanlığı'na transfer olan Yelmenoğlu, 2004-2006 döneminde Koç Holding A.Ş. Denetim Grubu Koordinatörü olarak görev yapmıştır. Tüpraş'ın Koç Holding'e %51 hisse devrinden sonra 27 Ocak 2006 tarihi itibarıyla Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanmıştır.

ÜRETİM

2010 yılı, global piyasalardaki yavaş toparlanma belirtileri ve dalgalı seyreden göstergelere rağmen, kriz döneminde uygulamaya konulan üretim ve satış stratejilerinin devam ettirildiği ve Tüpraş'ın esneklik kabiliyetini ön plana çıkardığı bir yıl olmuştur. Net rafineri marjı bir önceki yıla göre %97 artışla 4,5 ABD doları/varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

2010 yılına Tüpraş açısından bakıldığında pazarlama, lojistik ve üretim esnekliğindeki yeteneklerin ön plana çıkarılmasıyla, yurt içi müşteri odaklı satış ve üretim politikası izlenmiş, böylece elde edilen operasyonel başarılarla kârlılıkla yanıt alınmıştır.

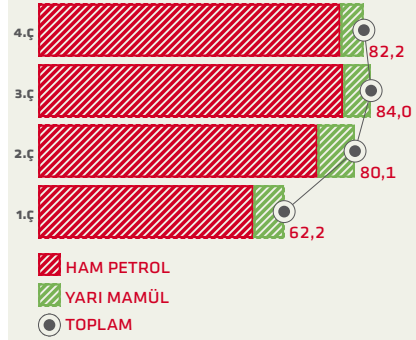
Dünya ham petrol talebinin 2,84 milyon varil/gün artması, operasyonel ve yüzer stoklardaki ciddi azalışlarla gelişmekte olan bölgelerde devam eden ve baz etkisiyle de olsa gelişmiş ülkelerdeki talep artışları, 2010 yılı başlarında varili 78,84 ABD doları seviyesindeki petrol fiyatlarını, yıl sonunda 92,55 ABD doları/varil düzeyine taşımıştır.

2010 yılı birinci çeyrekte sezonsallık nedeniyle zayıf seyreden ürün rasyolarının ihracat kârlılığını desteklememesi, ağır ham petrol işlemenin yeterli marj sağlamaması ve yüksek stok tutmanın ilave risk oluşturması sebebiyle %62 kapasite kullanılmıştır. Birinci çeyrekte yurt içi talebi karşılayacak düzeyde üretim yapılmış ve rafinaj için bakım dönemi olarak bilinen bu dönemde Tüpraş, yıl için gerekli önemli bakımlarını tamamlamıştır.

Yılın ikinci çeyreğinde ağır-hafif ham petrol fiyatı makasındaki iyileşme, Mayıs ayında sürüş sezonuna girilmesi ve orta distilat rasyolarında görülen artışla birlikte kapasite kullanım oranı da %80,1'e yükseltilmiştir.

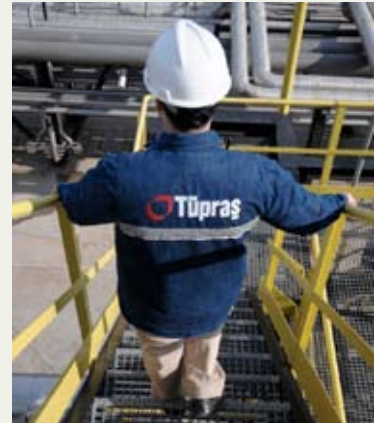
KAPASİTE KULLANIM ORANI (%)

%77,1



Tüpraş'ın 2010 yılında, ASRFO ve HVGO gibi ara mamul olarak şarja verilen ürünlerle beraber kapasite kullanımı toplamda %77,1 düzeyine ulaşmıştır.

2010 YILI BRENT HAM PETROL FİYAT SEYRİ (ABD DOLARI/VARİL)





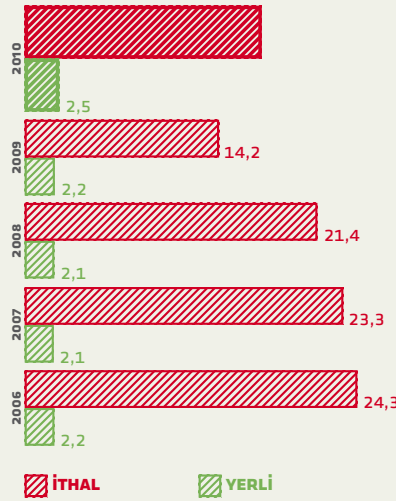
Üçüncü çeyrek döneme girerken AB bankalarında güven ölçümü niteliğinde olan stres testlerinden başarı ile çıkılması, global ekonomik konjonktürde ikinci dip riskini önlemiş ve sezonsal olarak yaz döneminde artan beyaz ürün taleplerini karşılamak için kapasite kullanımı %84'e çıkarılmıştır.

Yılın son çeyreğinde sezonsal olarak rafinaj sektörünün ve petrol fiyatlarının daha durgun seyretmesi beklenirken, Kasım ayı başında ABD yönetiminin almış olduğu parasal genişleme kararı ile artan global likidite fazlasının desteklediği ABD ekonomik verileri ve Çin başta olmak üzere Asya'da artan enerji talebi, petrol fiyatlarında olağan dışı artış trendine neden olmuştur. Son çeyrekte yüksek marj ve talep etkisiyle yüksek kapasite kullanımına %82,2 ile devam edilmiş ve bunun sonucunda yıl ortalamasında sadece ham petrol işleminde %69,6 kapasite kullanımı gerçekleştirilirken, ASRFO ve HVGO gibi ara mamul olarak şarja verilen ürünlerle beraber kapasite kullanımı toplamda %77,1 düzeyine ulaşmıştır.

Sonuç olarak çeyrek dönemlik analizlerde de görüleceği üzere, gelişmekte olan ülkelerdeki olumlu verilerin yanında sektördeki gerçek iyileşme sinyalleri de ABD ekonomisinin 3. çeyrekte itibaren gösterdiği büyüme verileri ile sağlanmıştır. Bu durum, sektörün olumlu gidişatının 2011 yılında da devam edeceğini göstermektedir.

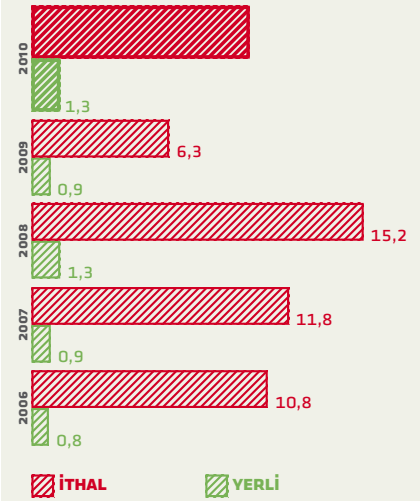
HAM PETROL TEMİNİ (MİLYON TON)

17,3



HAM PETROL TEMİNİ (MİLYAR ABD DOLARI)

10,0



HAM PETROL TEMİNİNDE KÜKÜRT ORANI (%)

2009

7,7

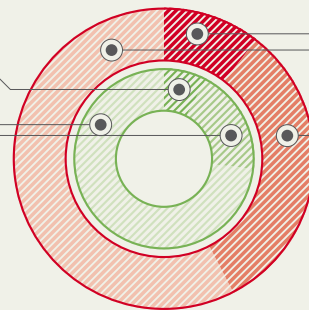
DÜŞÜK KÜKÜRTLÜ

73,2

ORTA KÜKÜRTLÜ

19,1

YÜKSEK KÜKÜRTLÜ



2010

10,5

DÜŞÜK KÜKÜRTLÜ

57,6

ORTA KÜKÜRTLÜ

31,9

YÜKSEK KÜKÜRTLÜ

ÜRETİM

Tüpraş, petrol kaynaklarının çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajlarının sağlanması için ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona ve çeşitlendirmeye gitmektedir. Bu doğrultuda Nijerya Bonny Light ve İran Sırrı gibi yeni petrol çeşitlerinin petrol portföyüne alınmasının yanı sıra, 2010 yılı içinde ilk kez alımı yapılan kondensat da rafineride işlenmiştir. Tüpraş, ham petrol alımlarının önemli bir kısmını ülkelerin ulusal petrol şirketleriyle yaptığı yıllık anlaşmalar yoluyla gerçekleştirmektedir. Bunun yanı sıra ürün taleplerinin gerektirdiği özelliklere sahip ham petrol türleri için tedarik esnekliğini ve ilave opsiyonlarını artırmaya yönelik alımlar da yapmaktadır. Spot piyasa alımlarının yanı sıra işlenen ham petrolün 2,5 milyon tonu yerli ham petrolden karşılanmıştır.

2010 yılında Tüpraş, 19,6 milyon ton ham petrol ve 2,1 ton yarı mamul ile birlikte toplam 21,7 milyon şarjdan 20,6 milyon ton üretim gerçekleştirmiştir. Aşağıdaki grafikte görüleceği gibi yıl içinde siyah ürün payı %27,6 olarak gerçekleştirilirken yüksek ham petrol kapasite kullanımı ile artan siyah ürün üretiminde yurt içi talep fazlası olan fuel oil yerine yurt içi talebi yüksek olan asfaltın üretimi %39 artışla 2,8 milyon ton olarak gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş yıl içinde 22,81 API ile 43,89 API arasında değişen gravitelerde ve %0,6 ile %4,13 arasında değişen kükürt içeriklerinde olmak üzere 9 ülkeden 13 farklı çeşit ham petrol alımı yapmıştır. 2010 yılında ham petrol alımlarında ortalama ham petrol gravitesi 0,30 API daha düşürülerek 31,64 API seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıl içinde ithal edilen 17,3 milyon ton ham petrole 10,0 milyar ABD doları, ürün ve yarı mamul ithalatına 2,44 milyar ABD doları olmak üzere, Tüpraş'ın toplam ithal maliyeti 12,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

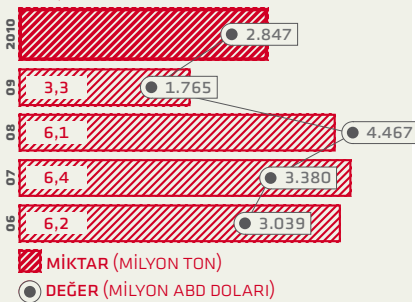
Tüpraş'ın yurt içi petrol ürünlerinin fiyatları, Petrol Piyasası Kanunu'nda belirtilen en yakın piyasa olan CIF Genova Akdeniz Platts fiyatlarıyla doğrudan ilişkilidir. İthalatın serbest olduğu piyasada ürün fiyatları tam rekabet koşulları altında belirlenmektedir. Bu kapsamda rafinerilerin operasyonel kârlılığı hammadde fiyatları ile ürün fiyatları arasında fark olarak tanımlanan rafineri marjı kavramıyla açıklanmaktadır. Tüpraş'ın 2010 yılı öngörülleri doğrultusunda, Akdeniz ürün fiyatlarıyla Ural hampetrol fiyatı arasındaki fark baz alınarak hesaplanan Akdeniz-Ural kompleks rafineri marjı 2010 yılında bir önceki yıla göre %49 artışla 2,89 ABD doları/

varil seviyesinde gerçekleşirken, Tüpraş'ın gerçekleştirdiği üretim ve satış politikalarının etkisiyle, net rafineri marjı bir önceki yıla göre %97 artışla 4,5 ABD doları/varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

AB normlarında ürün üretimi için 2,3 milyar dolar tutarındaki yatırımları sonuçlandırarak, bulunduğu piyasanın üzerinde üretim kabiliyetine sahip olan Tüpraş, ilave marj elde edebilmektedir. Tüpraş'ın rafineri marjının teorik olarak hesaplanan Akdeniz rafineri marjının üzerinde seyretmesini sağlayan yapısal üstünlükleri vardır. Bunlar, Tüpraş rafinerilerinin tüketim bölgelerinin merkezinde konumlandırılmış olması, farklı ham petrolleri işleyebilme esnekliği, rafineri tasarımlarının ağır ve yüksek kükürtlü ham petrol işleyebilecek konumda yapılmış olması, hacimli ham petrol ve ürün alımlarının getirdiği fiyat avantajları, ham petrol tedarik merkezlerine yakınlıkla uygun maliyet ve çeşitlilikte ham petrol tedarik edilebilmesi, Türkiye'nin pek çok üründe net ithalatçı konumda olması, ham petrol ve ürün ithalatı için güçlü altyapı ve tesis, yurt içi müşterilere direkt boru hattı bağlantıları sayesinde müşterinin düşük depolama ihtiyacı ve yüksek ihracat kabiliyeti olarak sayılabilir.

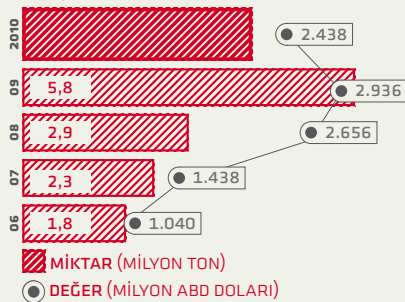
ÜRÜN DIŞ SATIMI

4,8



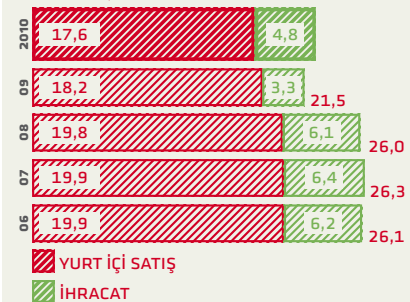
ÜRÜN DIŞ ALIMI

4,0



TOPLAM SATIŞLAR (MİLYON TON)

22,4



AB normlarında ürün üretimi için 2,3 milyar ABD doları tutarındaki yatırımları sonuçlandırarak, bulunduğu piyasanın üzerinde üretim kabiliyetine sahip olan Tüpraş ilave marj elde edebilmektedir. Tüpraş net marjının Akdeniz ve bölgedeki benzer rafinerilerinin üzerinde gerçekleşmesinde yukarıda verilen yapısal unsurların yanı sıra, 2010 yılı içinde üretim ve şarj esnekliğinin etkin şekilde kullanımı, operasyonel mükemmellik uygulamalarından ve enerji verimliliğinden sağlanan tasarruflar, beyaz ve siyah ürünler içinde yüksek marjlı ürünlerde optimizasyon etkili olmuştur.

Tüpraş, 36 çeşit petrol ürününün Türkiye genelinde tedarikini sağlamaktadır. Doğrudan ürün satışı yapılan müşteriler, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, madeni yağ dağıtım firmaları, petrokimya sanayi, boya sanayi, lastik sanayi, Karayolları Genel Müdürlüğü, Belediyeler ile bu kurumlar tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı'dır.

Tüpraş, 2010 yılında üretim ve ithalattan olmak üzere toplam 22,4 milyon ton ürün satışı gerçekleştirmiştir. 2010 yılında Türkiye ekonomisinde gerçekleşen %8 civarındaki büyüme, denetime rağmen spesifikasyon dışı ürünlerin ülkede yaygın kullanımının devam etmesi sebebiyle petrol ürünleri tüketimine aynı oranda yansımamış ve toplam araç yakıtları tüketimi sadece %1,9 oranında artmıştır. Özellikle kırsal motorinde 10 numara yağ ve benzeri nedenlerle yaşanan sorunlar, gerçek tüketimin rakamlara yansımada önemli engellerden biridir.

TÜPRAŞ RAFİNERİLERİ ÜRETİMLERİ (BİN TON)

ÜRÜNLER	2009	2010	DEĞİŞİM %
LPG	619	685	10,7
BENZİN & NAFTA	3.966	4.385	10,6
JET YAKITI / GAZ YAĞI	2.003	2.657	32,6
KIRSAL MOTORİN	2.132	2.239	5,0
MOTORİN	2.587	2.672	3,3
ORTA DİSTİLAT	6.722	7.568	12,6
FUEL OİL'LER	2.076	2.408	16,0
ASFALTAR	2.010	2.789	38,8
MAKİNE YAĞLARI	247	309	24,9
DİĞER	329	653	98,8
TOPLAM	15.968	18.797	17,7

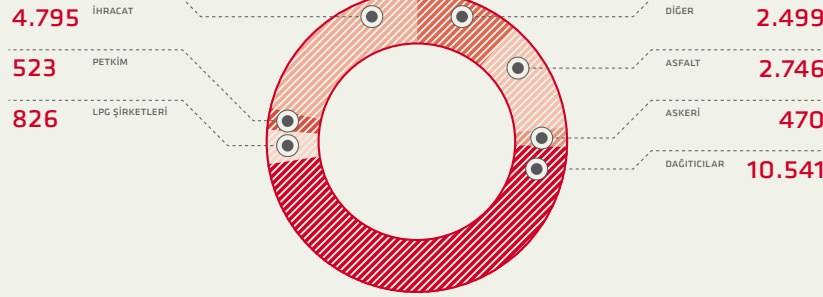
TÜPRAŞ RAFİNERİLERİ YURT İÇİ SATIŞLARI (BİN TON)

ÜRÜNLER	2009	2010	DEĞİŞİM %
LPG	861	826	-4,0
NAFTA	107	523	386,5
BENZİNLER	2.007	1.784	-11,1
JET YAKITI / GAZ YAĞI	2.665	2.640	-0,9
KIRSAL MOTORİN	4.988	4.324	-13,3
MOTORİN	2.365	2.388	1,0
ORTA DİSTİLAT	10.019	9.353	-6,6
FUEL OİL'LER	2.637	1.619	-38,6
ASFALTAR	1.998	2.746	37,4
MAKİNE YAĞLARI	244	316	29,7
DİĞER	338	438	29,5
TOPLAM YURT İÇİ SATIŞLAR	18.212	17.606	-3,3
DIŞ SATIM	3.308	4.795	44,9
TOPLAM SATIŞ	21.520	22.401	4,1

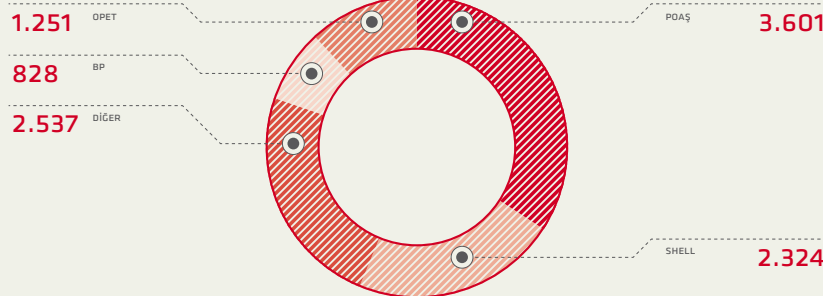
ÜRETİM

2010 yılında 2,0 milyon ton kurşunsuz benzin, 2,3 milyon ton fuel oil, 318 bin ton motorin, 110 bin ton jet ve 27 bin ton diğer petrol ürünleri olmak üzere ihracat geçtiğimiz yıla göre miktarsal olarak %45 artmış ve toplam 2,8 milyar ABD doları değerinde 4,8 milyon ton ürün ihracatı gerçekleştirilmiştir.

SATIŞLAR (BİN TON)



DAĞITICILAR (BİN TON)



Düşük kükürtlü motorin tüketiminde geçtiğimiz yıllardaki artış eğiliminin devam etmesi, ülkemizde çevre bilincinin yaygınlaşması ile beraber yeni dizel otomobil ve Euro V ticari araç parkının büyümeye devam ettiğinin göstergesidir. 1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla AB ülkelerinde uygulamaya 1 yıl önce geçilen, motorin türlerindeki azami kükürt içeriğinin 10 ppm ile

sınırlanırılmasına yönelik düzenleme ülkemizde de yürürlüğe girmiştir. Bu karar ile 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren gerek rafineri üretimi, gerekse ithalat yoluyla piyasaya sürülecek motorinde kükürt miktarı 10 ppm'i aşmayacak, dolaşımda bulunan kırsal motorin stokları ise EPDK tarafından belirlenen geçiş takvimi ile kademeli olarak tüketilecektir.

Ekonomik büyümenin yurt içi tüketim değerlerine yansımadağı 2010 yılında, Tüpraş 17,6 milyon ton yurt içi satışı gerçekleştirmiştir. 2010 yılında, ürün marjları dikkate alınarak motorin yerine jet ve solvent, siyah ürünlerde de fuel oil yerine asfalt maksimizasyonu tercih edilmiştir. 2010 yılında havayolu taşımacılık sektöründeki büyüme doğrultusunda askeri yakıtlar hariç yurt içi jet yakıtı satışı geçtiğimiz yılın 163 bin ton üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yıl içinde toplam yurt içi satışlarda %74 olan beyaz ürün payı %74,6'ya yükseltilmiş, asfalt, solvent ve kükürt satışlarında da tarihindeki en yüksek satış rakamlarına ulaşılmıştır.

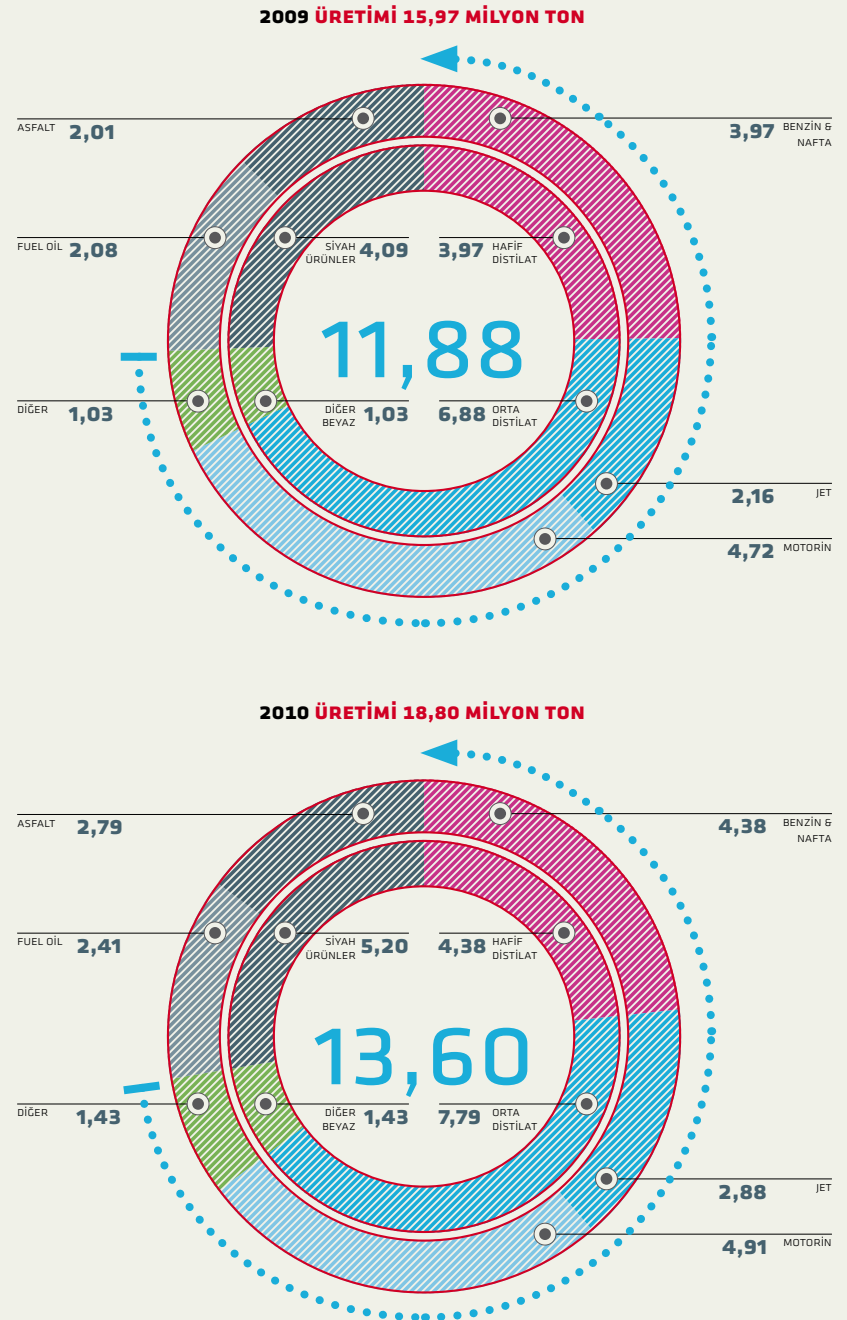
Geliştirdiği teknolojik altyapı ile ülke talebinin üzerinde ürettiği nitelikli ürünleri, yoğun rekabetin yaşandığı dünya pazarına da sunan Tüpraş, artan oranda ihracat ve müşteri potansiyeli elde etmektedir. Yurt içi piyasanın ekonomik koşullara ve pazar koşullarına bağlı olarak daraldığı dönemlerde, ortaya çıkan talep fazlası ürünlerin ihraç edilmesi, üretim ve stok maliyetlerinin aşağı çekilmesini sağlarken, döviz riskine karşı doğal korunma mekanizması da oluşturmaktadır.

Geçmiş yıllarda Tüpraş ihracatında en büyük payı nispeten düşük kâr marjına sahip nafta ve HVGO gibi ürünler oluştururken, günümüzde özellikle benzin, jet, motorin gibi yüksek değere sahip beyaz ürünlerin yanı sıra iç talebi daralan fuel oil ihracı da dış ticarete en büyük payı almaktadır. 2010 yılında 2,0 milyon ton benzin, 2,3 milyon ton fuel oil, 318 bin ton motorin, 110 bin ton jet ve 27 bin ton diğer petrol ürünleri olmak üzere ihracat geçtiğimiz yıla göre miktarsal olarak %45 artmış ve toplam 2,8 milyar ABD doları değerinde 4,8 milyon ton ürün ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Avrupa normlarında ürün üretme kapasitesine sahip olan Tüpraş için çevresel etkisi azaltılmış yüksek kaliteli ürünlerin arzı bir standarttır. Bu doğrultuda ürettiği 10 ppm motorinin akışkanlık özelliğini -15 dereceden -25 derece soğuğa dayanacak düzeye yükselterek kış motorini olarak piyasaya sunmuştur. Zaman zaman kükürt içeriğinden dolayı motorinler arasında belirgin fiyat farkı ortaya çıkmaktadır. Tüpraş, ürün kalitesi ve çevresel etkisini iyileştirme amacıyla, ünitelerindeki ilave kapasiteyi kullanarak özellikle 2011 yılında artacak 10 ppm motorin talebini karşılamak için üretim ve satış planlamasını uygulamaya koymuştur. Bu çalışma kapsamında, yurt dışından tedarik edilen ucuz, ancak çevresel etkileri yüksek olan motorin, rafinerilerde procesten geçirilerek çevresel etkileri düşük, ürün kalitesi yüksek 10 ppm motorin üretilmektedir.

Enerji sektöründe hızla değişen arz ve talep dengelerine karşı esnek bir tutum sergileyen Tüpraş, iç piyasadaki ürün açıklarını ve dönemsel talep artışlarını karşılayabilmek için nihai ürün ithalatının yanı sıra dönüşüm ünitelerinde şarja verilmek üzere yarı mamul ithalatına 2010 yılında da devam etmiştir. 2010 yılında 2,1 milyon ton yüksek kükürtlü motorin, 948 bin ton ASRFO, 156 bin ton jet yakıtı, 522 bin ton düşük kükürtlü fuel oil, 125 bin ton LPG, 78 bin ton MTBE ve 75 bin ton HVGO ve LCGO olmak üzere toplam 2,4 milyar ABD doları değerinde 3,98 milyon ton petrol ürününün ithalatı gerçekleştirilmiştir.

ÜRÜN VERİMLERİ (MİLYON TON)



İZMİT RAFİNERİSİ

İzmit Rafinerisi, 2010 yılında toplam 8,5 milyon ton ham petrol işlemiş ve %78 kapasite kullanımı gerçekleşmiştir. Kapasite kullanımı, ithal edilip şarja verilen ürünlerle beraber %81'e ulaşmıştır.

KURULUŞ YILI

1961

RAFİNAJ KAPASİTESİ

11,0 MİLYON TON

NELSON KOMPLEKSİTE

7,78

DEPOLAMA KAPASİTESİ

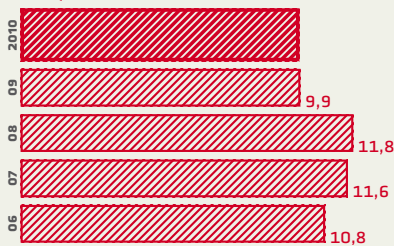
2,14 MİLYON M³

ÇALIŞAN SAYISI

1.468

İZMİT RAFİNERİSİ SATIŞ
(MİLYON TON)

9,9



İzmit Rafinerisi'nde 2010 yılında 9,9 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiş, jet yakıtı, solvent ve motorin satışlarında tüm zamanların rekoru kırılmıştır.

İzmit Rafinerisi, üretime 1961 yılında 1 milyon ton/yıl ham petrol işleme kapasitesi ile başlamış ve yıllar boyunca gerçekleştirilen önemli kapasite artırımları ve yatırımlar sonucunda 1982'de tasarım kapasitesi 11,5 milyon ton/yıla ulaşmıştır. Beyaz ürün verimliliğini artırıcı modernizasyon çalışmaları sonucunda değişen ham petrol işleme tasarım kapasitesi, 11,0 milyon ton/yıl olarak tescil edilmiştir.

Türkiye petrol ürünleri tüketiminin yaklaşık %40'ının gerçekleştiği tüketim merkezinin odağında yer alan İzmit Rafinerisi, Nisan 2009 tarihinde Benzin Spekt İyileştirme Ünitesinin de devreye girmesiyle birlikte Euro-V standartlarında üretim yapabilir hale gelmiş ve rafineriler için gelişmişlik göstergesi olan Nelson Kompleksite Endeksi'ni de 7,78'e yükselterek Akdeniz Bölgesinin en gelişmiş rafinerileri arasında yer almıştır.

İzmit Rafinerisi, 2010 yılında 8,5 milyon ton ham petrol işlemiş, kapasite kullanımı şarja verilen diğer yarı mamullerle beraber %81'e ulaşmıştır. Rafineride ana ürün olarak, LPG, nafta, benzin, jet yakıtı, gaz yağı, motorin, kalorifer yakıtı, fuel oil ve asfalttan oluşan 8,5 milyon ton petrol ürünü üretilmiştir. Ürün ithalatıyla birlikte 2010 yılında 9,9 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiş, jet yakıtı, solvent, motorin ve kükkürt satışlarında tüm zamanların satış rekoru kırılmıştır.

2010 yılında rafineride yapılan iyileştirme ve geliştirme çalışmaları kapsamında;

- Dizel Kükkürt Giderme Ünitesi'nde mevcut kataliz, cracking özelliğine sahip kataliz ile değiştirilmiştir. Yapılan modifikasyonlarla yıllık 150 bin ton kapasite artışı sağlanmıştır. Uygulamayla ham petrol ünitelerinden daha çok dizel üretilebilmekte ve böylece fuel oil'e giden ara ürünlerin Dizel Kükkürt Giderme Ünitesi'nde işlenmesi sağlanarak 10 ppm motorin üretiminde artış sağlanmıştır. Bu proje kapsamında yıllık yaklaşık 50 milyon ABD doları ilave FAVÖK

getirisi sağlanmıştır.

- Enerji verimliliği çalışmaları kapsamında enerji yoğunluğu endeksi (EII) değeri, 2010 yılında önceki yıl ortalaması olan 108'den 94'e düşülmüştür. Bu düşüşün mali katkısı yaklaşık 22,6 milyon ABD dolarıdır.
- İzmit Rafinerisi enerji tasarrufu projeleri kapsamında Vakum kolonu modernize edilmiş, böylece benzer şarjlarda ve daha düşük fırın çıkışı sıcaklığında kolonun beyaz ürün verimi %3 artmış ve HVGO ürün kalitesinde iyileşme sağlanmıştır. Kolonun modernizasyonu için yatırım tutarı 900 bin ABD doları olup kolon kapasite artışından sağlanan net gelir ürün fiyatlarındaki değişikliğe göre 3 milyon ABD doları/yıl ile 10 milyon ABD doları/yıl arasındadır. Ayrıca modernizasyon sonrasında daha düşük oranlarda asfaltik ham petrol işlenerek 50/70 penetrasyonlu asfalt üretilmesi sağlanabilecektir.
- Kademesiz yük kontrol sisteminin, Hydrocracker Ünitesi'nde hidrojen make up kompresörlerine uygulamasına 2010 yılı Ağustos ayında başlanmıştır. Projenin uygulanması ile İzmit Rafinerisi'nin toplam elektrik tüketiminin %1'ine denk gelen 595 kWh elektrik tasarrufu sağlanmıştır. Elde edilen sonuçlar, rafineride ekipman bazında şimdiye kadar gerçekleştirilen yatırımlar arasında elektrik gücünden en fazla tasarruf sağlayan uygulamalardan birisidir.
- Temmuz ayında tamamlanan Fleyr Gaz Geri Kazanımı Projesi ile normal operasyonda enerjisinden faydalanılmadan yakılan fleyr gazının geri kazanılması sonucunda yakıt tasarrufu sağlanmakta ve sera gazı emisyonları azaltılmaktadır. Proje ile 2010 yılında 1,5 milyon TL tasarruf edilmiştir.
- Aralık 2010'da Benzin ve Fuel Oil Blending sistemleri devreye alınmıştır.
- Kara Dolum Ünitesi tanker dolum sisteminde, toplam 7 ada 14 cendere yenilenerek devreye alınarak kapasitesi önemli oranda artırılmıştır. 2010 yılı Ocak ayında ProSteam optimizasyon programı devreye alınarak, rafineride günlük on-line optimizasyon ve RUP'ta da kullanılan, orta-uzun vadeli off-line optimizasyon çalışmaları başlatılmıştır.
- İzmit Laboratuvarı, Şubat 2010'da Çevre ve Orman Bakanlığından "Çevre Ölçüm ve Analizleri Yeterlilik Belgesi" almıştır.



İZMİR RAFİNERİSİ

İzmir Rafinerisi, 2010 yılında verimlilik projelerinde 21 milyon ABD doları tasarruf elde etmiştir.

KURULUŞ YILI

1972

RAFİNAJ KAPASİTESİ

11,0 MİLYON TON

NELSON KOMPLEKSİTE

7,66

DEPOLAMA KAPASİTESİ

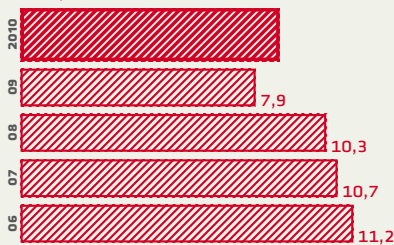
1,91 MİLYON M³

ÇALIŞAN SAYISI

1.297

İZMİR RAFİNERİSİ SATIŞ (MİLYON TON)

8,7



İzmir Rafinerisi'nde, 2010 yılında 8,7 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiş, jet yakıtı satışında son altı yılın en yüksek değerine ulaşılırken, asfalt üretim ve satışında tüm zamanların satış rekoru kırılmıştır.

İzmir Rafinerisi, Türkiye'nin artan petrol ürünleri talebini karşılamak amacıyla 1972 yılında, 3 milyon ton/yıl ham petrol işleme kapasitesiyle üretime başlamış ve o tarihten bu yana, önemli kapasite artırımları ve ünite modernizasyonlarıyla gelişerek kapasitesini 1987 yılında 10 milyon ton/yıla ulaştırmıştır. 2007 yılında destilasyon kapasitesindeki revizyonlar da göz önüne alınarak rafinerinin ham petrol işleme kapasitesi 11 milyon ton/yıl olarak tescil edilmiştir.

7,66 Nelson kompleksitesine sahip olan rafineride, Tüpraş genelinde yapılan şarj optimizasyonu nedeniyle 2010 yılında şarja verilen yarı mamullerle beraber %82 kapasite kullanılmıştır. Ana ürünler olarak LPG, nafta, benzin, jet yakıtı, motorin, madeni yağ, kalorifer yakıtı, fuel oil, asfalt, wax, ekstrakt ve diğer ürünlerden oluşan, satılabilir 8,5 milyon ton petrol ürünü üretilmiştir. Türkiye'de 300 bin ton/yıl kapasiteli makine yağları üretim kompleksine sahip tek rafineri olan İzmir Rafinerisi ayrıca, ekonomik şartlar doğrultusunda petrokimya sanayi hammaddesi olan nafta ve clarified oil de üretebilmektedir.

İzmir Rafinerisi'nde, 2010 yılında 8,7 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiş, jet yakıtı satışında son altı yılın en yüksek değerine ulaşılırken, asfalt üretim ve satışında tüm zamanların satış rekoru kırılmıştır.

2010 yılında rafinerinin Kara Dolum Ünitesi'nde yeni beyaz ürün dolum terminali tamamlanarak devreye alınmıştır. Rafineri, sayaçlı satış sistemi, tanker takip sistemi, elektronik kartlı dolum sistemi, yangın söndürme sistemleri, yeni park sahası ve yol güzergâhlarıyla yeni ve modern bir dolum tesisine kavuşmuştur. Müşteri memnuniyetini artırmaya yönelik çalışmalar kapsamında, 2010 Ekim ayından itibaren Cumartesi günlerinde de kara tankerlerine dolum yapılmaya başlanılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİE) tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliğinin Artırılması Proje Yarışması'nda İzmir

Rafinerisi 2010 yılında kimyasal yıkama ve mekanik temizlik ile kazanlarda enerji tasarrufu, asfalt fırını çıkış sıcaklığının düşürülmesi, rafinat fırınına konveksiyon paketi montajı, Desulfurizer Ünitesi'nde anti foulant kimyasal kullanımı ile eşanjör verim kayıplarının önlenmesi, Metanatör Ünitesi kurulumu ve Online optimizasyon programı ile enerji tasarrufunu da içeren 6 konuyla birinci olmuştur.

2010 yılında rafineride yapılan iyileştirme ve geliştirme çalışmaları kapsamında;

- Enerji tasarrufu ve verimlilik projelerinden 2010 yılında gerçek fiyatlarla elde edilen tasarruf miktarı 21 milyon ABD doları olmuştur. Tasarruf çalışmaları 2006 yılından bu yana devam ederken, 2010 yılı, en fazla tasarruf elde edilen periyod olarak öne çıkmıştır.
- Makine yağlarında rafinat fırını yeni konveksiyon paketi montajıyla fırın verimliliği %90 seviyesine çıkartılarak hem rafinat işleme kapasitesi %10 artırılmış hem de 550 bin TL/yıl yakıt tasarrufu sağlanmıştır. Ayrıca kesintisiz yağ üretimi gerçekleştirilebilmesi için sık kirlenen eşanjörlere by-pass vanaları montajı yapılarak ünite durdurulmadan mevcut eşanjörlerin değiştirilebilmesi sağlanmıştır.
- Ham Petrol Ünitesi'nde absorber kolonu basınç optimizasyonu sonucu fuel gaz içerisinden geri kazanılan LPG miktarı artırılmıştır.
- 2010 yılında rafineride gerçekleştirilen geri kazanım çalışmaları kapsamında toplam 7,9 bin ton yağlı atık toplanarak lisanslı tesislerde bertarafı sağlanmıştır. Ayrıca asbest malzemelerin temizliği de tamamlanarak "Asbest Free" belgesi alınmıştır.
- ProSteam optimizasyon programı devreye alınarak, rafineride günlük on-line optimizasyon ve orta-uzun vadeli off-line optimizasyon çalışmaları başlatılmıştır.
- Rafineri Deney Laboratuvarı'nda akredite test sayısı 2010'da 97 adede yükseltmiştir. Laboratuvar, ASTM, IIS, ERA ve BSI, firmalarının düzenlediği uluslararası yeterlilik test programlarına katılmış ve katıldığı test bazında %98 başarı elde etmiştir. Yıl içinde laboratuvarlar arası karşılaştırma programlarında 8 adet mükemmellik sertifikası alınmıştır.



KIRIKKALE RAFİNERİSİ

Türkiye'nin en büyük kara tankeri dolum kapasitesine de sahip rafinerisi olan Kırıkkale Rafinerisi, İç Anadolu, Doğu Akdeniz ve Doğu Karadeniz bölgelerindeki birçok ilin petrol talebini karşılamaktadır.

KURULUŞ YILI

1986

RAFİNAJ KAPASİTESİ

5,0 MİLYON TON

NELSON KOMPLEKSİTE

6,32

DEPOLAMA KAPASİTESİ

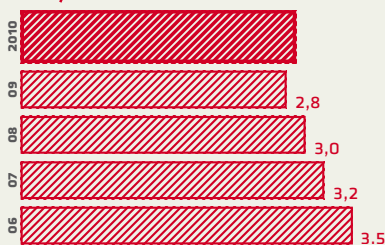
1,13 MİLYON M³

ÇALIŞAN SAYISI

909

KIRIKKALE RAFİNERİSİ SATIŞI (MİLYON TON)

2,9



Kırıkkale Rafinerisi'nde yıl içinde asfalt ve kükürt satışlarında tüm zamanların rekoru kırılmıştır.

1986 yılında başta Ankara olmak üzere İç Anadolu, Doğu Akdeniz ve Doğu Karadeniz bölgelerindeki birçok ilin petrol talebini karşılamak amacıyla kurulan Kırıkkale Rafinerisi; Hydrocracker, İzomerizasyon, Dizel Kükürt Giderme ve CCR Reformer Ünitelerinin ilave edilmesi ile genişletilerek Akdeniz standartlarına göre orta düzeyde kompleksiteye sahip bir rafineri haline getirilmiştir.

Nelson kompleksitesi 6,32 olan Kırıkkale Rafinerisi, Türkiye'nin en büyük kara tankeri dolum kapasitesine de sahiptir.

Yıllık 5 milyon ton ham petrol işleme kapasitesine sahip olan rafinerinin ham petrol ikmali, Ceyhan-Kırıkkale boru hattı kullanılarak BOTAŞ'ın Ceyhan Terminali'nden, sağlanmaktadır.

Kırıkkale Rafinerisi'nde 2010 yılında %53'ü ham petrol olmak üzere, ithal edilip şarja verilen ürünlerle beraber toplam %57 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir. Ana ürünler olarak LPG, benzin, jet yakıtı, gaz yağı, motorin, fuel oil ve asfalttan oluşan yaklaşık 2,7 milyon ton petrol ürünü üretilmiş ve rafineri transferleriyle beraber 2,9 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir. Yıl içinde asfalt ve kükürt satışlarında tüm zamanların rekoru kırılmıştır.

Uluslararası ticarete satılan ve alınan ürünlerin analizlerinin TÜRKAK tarafından akredite edilmiş laboratuvarlarca yapılması zorunluluğu doğrultusunda, akredite edilmiş analiz sayısını da sürekli artıran Kırıkkale Rafinerisi Deney Laboratuvarı'nın, Eylül 2010'da gerçekleştirilen Belge Yenileme Denetlemesinin başarı ile sonuçlanmasının ardından, akreditasyon belgesinin geçerlilik süresi Ekim 2014'e kadar uzatılmıştır.

2010 yılında rafineride yapılan iyileştirme ve geliştirme çalışmaları kapsamında;

- Hydrocracker Ünitesi'nde, lisansör ile birlikte Kapasite Test Run çalışması yapılarak dizayn kapasitesi 2300 m³/gün olan ünitenin kapasitesi %8,7 artırılarak 2500 m³/gün'e çıkarılmıştır. Üretimdeki artışın getireceği potansiyel kâr yaklaşık 8,4 milyon ABD dolarıdır.
- Yapılan modifikasyonlarla Eski Desülfürizasyon Ünitesi'nde 10 ppm motorin üretimi gerçekleştirilerek, gerektiğinde kullanılabilen 540 bin ton kapasite artırılmasının yanı sıra sürdürülebilir müşteri memnuniyeti sağlanmasında da önemli bir aşama kaydedilmiştir. Bu proje ile yıllık yaklaşık 17 milyon ABD Doları kâr potansiyeli oluşturulmuştur.
- 2010 yılında rafineri enerji endeksi (EII) ortalama değeri 128'den 116'ya düşürülmüş ve sonucunda 2010 yılında rafineride toplam 21,97 milyon TL enerji tasarrufu yapılmıştır. Enerji verimliliği kapsamında, 129 adet elektrik motoru yüksek verimli ve verimi artırılmış motorlarla değiştirilmiştir.
- Ham Petrol Ünitesi enerji verimliliği ve sera gazı azaltımı, Vakum Ünitesi kapasite artırımı projesi temel mühendislik paketi tamamlanmıştır.
- Yakıt gazı içerisinde Hidrojen oranı %55 den %15'e düşürülmüştür
- Çevre çalışmaları kapsamında;
 - Cürütlü akustik raporu Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanmış ve GIB veritabanına yüklenmiştir.
 - Dolum kollarından çıkan uçucu organik buharların geri kazanılması için gerekli çalışma başlatılmıştır.
 - Flare kayıplarının azaltılması ve flare kayıplarının daha sağlıklı izlenebilmesi için düşük basınçlı flare hattına ultrasonic akışmetre konulmuştur.
 - 2,3 bin ton tehlikeli atık ve 588 ton tehlikesiz atık, bertaraf edilmek üzere gönderilmiştir.



BATMAN RAFİNERİSİ

1955 yılında 330 bin ton ham petrol işleme kapasitesiyle işletmeye açılan Batman Rafinerisi, Türkiye'nin ilk rafinerisi olma özelliğini taşımaktadır.

KURULUŞ YILI

1955

RAFİNAJ KAPASİTESİ

1,1 MİLYON TON

NELSON KOMPLEKSİTESİ

1,83

DEPOLAMA KAPASİTESİ

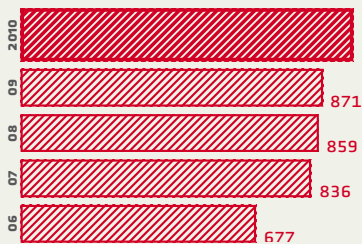
228 BİN M³

ÇALIŞAN SAYISI

403

BATMAN RAFİNERİSİ SATIŞ (BİN TON)

957



Batman Rafinerisi'nde, bölge talebi ve altyapı çalışmalarının artışı paralelinde asfalt satışı %32 oranında artırılarak, 415 bin tondan 550 bin tona yükselmiştir.

1955 yılında işletmeye açılan Batman Rafinerisi, yıllık 330 bin ton ham petrol işleme kapasitesiyle Türkiye'nin ilk rafinerisi olma özelliğini taşımaktadır. 1960 yılında gerçekleştirilen bir darboğaz giderme projesi ve 1972'de yeni Ham Petrol İşleme Ünitesi'nin devreye alınmasıyla Batman Rafinerisi'nin yıllık ham petrol işleme kapasitesi 1,1 milyon ton/yıla ulaşmıştır.

Rafineride, 2010 yılında 903 bin ton ham petrol işlenmiş ve ağırlıklı olarak asfalt ve standartlara uygun hale getirilmesi amacıyla Kırıkkale Rafinerisi'ne gönderilen nafta, motorin ve ara ürünlerden oluşan yaklaşık 873 bin ton ürün üretilmiştir. Yerli ham petrol kaynağına yakınlık avantajına sahip olan Batman Rafinerisi, dönüşüm ünitelerinin bulunmaması nedeniyle basit bir konfigürasyona sahiptir ve Nelson kompleksi endeksi 1,83'tür.

2010 yılında toplam ürün satışları %10 artışla 957 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Kırıkkale ve İzmir Rafinerilerinden taşınan ürünlerle AB standartlarında ürün satışı gerçekleştirilen Batman Rafinerisi'nde, bölge talebi ve altyapı çalışmalarının artışı paralelinde asfalt satışı %32 oranında artırılarak, 415 bin tondan 550 bin tona yükseltilmiş ve satış rekoru kırılmıştır. Talep paralelinde üretilen solventin üretim ve satışında da rekor kırılmıştır.

2010 yılı içinde Batman Rafinerisi'nden spek dışı motorin, HSRN ve LSRN ürünleri, heavy dizel, Kırıkkale Rafinerisi'nden ise kırsal motorin, motorin ve benzin ürünleri karayolu ile karşılıklı olarak taşınmaktadır. Bunun sonucu olarak ham petrol içine ürünlerin karıştırılması ile boru hattı üzerinden yapılan transferler azaltılmıştır.

Rafineride A grubu emisyon izninin 2007 yılında alınmasıyla birlikte, baca gazı emisyon değerlerini düşürmek için bölge dışından getirilen düşük kükürtlü fuel oil, rafinerinin proses ünitelerinde yakıt olarak kullanılmaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın düzenlediği Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda Batman Rafinerisi, 2010 yılında "100 HP Ünitesi'nde Isıl Entegrasyon İyileştirme" ve "1100 HP Ünitesi'nde Isıl Entegrasyon İyileştirme" projeleri ile birinci olmuştur.

2010 yılında rafineride yapılan operasyonel ve çevresel etkileri iyileştirme ve geliştirme çalışmaları kapsamında;

- Ham Petrol Üniteleri ısı entegrasyon iyileştirme projeleri ve farklı yüklerde çalışan 31 adet pompa, fan ve kompresöre değişken hız sürücü uygulaması olmak üzere enerji tasarruf projeleriyle 3,5 milyon TL getiri elde edilmiştir.
- Vagon Dolum Sistemi motorin dolum kolu sayısı 3'ten 5'e çıkarılarak ürün dolum hızı artırılmış, ayrıca karadolum sistemine LSR dolumlarında kullanılmak üzere 2 adet alttan dolum kolu ilave edilmiştir.
- IIS Hollanda firması tarafından düzenlenen Laboratuvarlar arası karşılaştırma programında benzin, motorin, fuel oil numunelerinden, ayrıca atık su karşılaştırma programından 10 parametre için mükemmellik belgesi alınmıştır. Rafineri laboratuvarı, atık su analizlerinde 10 parametre için "Çevre Ölçüm ve Analizleri Yeterlilik" Belgesi almıştır.
- Son yıllarda hızlandırılarak devam edilen çevresel etkilerin azaltımı kapsamında tehlikeli atık geçici depolama sahasında kontamine olmuş toprağın iyileştirilmesi çalışması Haziran 2010'da tamamlanmıştır. Seçilen toprak biyoremediasyonu ile yapılan iyileştirmelerle alternatif yöntemlere göre yapılacak tasarruf 1 milyon TL'yi geçmektedir.



SEKTÖR

AB ülkeleri ile eş zamanlı olarak akaryakıtlardaki kükürt miktarı 1 Ocak 2011 itibarıyla 10 ppm ile sınırlandırılmıştır.

2010 yılında, küresel büyümeden giderek daha fazla pay alan tüm gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi, Türkiye ekonomisi de yaklaşık %8 oranında büyümüştür. Fakat Türkiye petrol ürünleri tüketimi, standart dışı ürünlerin kullanımı nedeniyle olumsuz etkilenmiş ve 2010 yılında benzin, motorin ve fuel oil'den oluşan toplam akaryakıt ürünleri tüketimi %3,9 azalmıştır.

Ülkemizde GSYİH ile doğrudan ilişkili olan toplam motorin tüketimi son beş yıldır artış eğilimi göstermektedir. Ülkede ticari ve sinai faaliyetlerin en önemli göstergesi olan kırsal motorin tüketimi, standart dışı ürün kullanımı nedeniyle %4,6 daralarak 9,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Düşük kükürtlü motorin tüketimi ise Türkiye'nin yeni nesil dizel araç parkının büyümesine paralel olarak, %23 artarak 4,2 milyon ton'a ulaşmış ve toplam motorin tüketimindeki payı %25'den %30'a yükselmiştir. Böylece, toplam motorin tüketimi %2,4 oranında artmıştır.

AB uygulamalarına paralel olarak, ülkemizde de motorin türlerindeki azami kükürt içeriğinin 10 ppm ile sınırlandırılmasına yönelik düzenleme EPDK tarafından yapılarak 2010 yılı içerisinde kamuoyuna açıklanmıştır. EPDK'nın AB direktiflerine uyum kapsamında almış olduğu bu karar ile Türkiye, AB ülkeleri ile eş zamanlı olarak akaryakıtlardaki kükürt miktarı 1 Ocak 2011 itibarıyla 10 ppm ile sınırlandırılmıştır. Bu tarihten itibaren rafineri üretimi ve ithalat yoluyla piyasaya sunulacak

motorinlerdeki kükürt miktarı 10 ppm'i aşamayacak ve dolaşımında bulunan motorinler EPDK tarafından belirlenen geçiş takvimi ile kademeli olarak 10 ppm'e uyarlanacaktır.

Benzin tüketimindeki azalma trendi 2010 yılında da otogaza geçiş, dengesiz vergi artışı ve dizelizasyonun etkisiyle sürmüş ve benzin pazarı %7,7 oranında küçülerek 2,1 milyon ton'a gerilemiştir. 2010 yılında yükselen ürün stoklarının küresel rekabeti artırmasının etkisini

finansal verilerine en az yansıtarak müşteri odaklı satış ve optimum üretim politikasıyla toplam akaryakıt pazarının yarısından fazlasını karşılayan Tüpraş, depolama ve terminal altyapısından gelen rekabetçi gücünün de olumlu katkısıyla ülke benzin pazarının %83'ünü elinde tutmaktadır.

2009 yılındaki durgunluk sonrası 2010 yılında dünya havayolu taşımacılığı ve turizm faaliyetlerindeki büyümenin ötesinde, Türkiye'de havayolu taşımacılığının daha hızlı ilerleme kaydetmesiyle Tüpraş'ın sivil jet yakıtı satışları %6,7 oranında artırmıştır.

PETDER'in yayımladığı sektöre ilişkin verilere göre Tüpraş, Türkiye petrol ürünleri tüketiminde benzinde %83, jet yakıtında %89, ihrakiye hariç fuel oil'lerde %96, asfaltta %99, düşük kükürtlü motorinde ise %56 paya sahiptir.

TÜRKİYE ÜRÜN TÜKETİMİ (BİN TON)

ÜRÜNLER	2009	2010	DEĞİŞİM %
BENZİNLER	2.280.113	2.105.087	(7,7)
GAZ YAĞI	8.936	15.925	78,2
MOTORİN	3.386.263	4.164.143	23,0
KIRSAL MOTORİN	10.072.541	9.611.551	(4,6)
MOTORİNLER TOPLAM	13.458.804	13.775.694	2,4
BEYAZ ÜRÜNLER TOPLAM	15.747.853	15.896.706	0,9
KALYAK	320.641	261.747	(18,4)
FOİL NO:6	1.596.568	813.032	(49,1)
SİYAH ÜRÜNLER TOPLAM	1.917.209	1.074.779	(43,9)
AKARYAKIT TOPLAMI	17.665.062	16.971.485	(3,9)

STRATEJİ

Tüpraş'ın hedefi petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olmaktır.

Gelişen Türkiye'nin enerji ihtiyacı da aynı paralelde artmaktadır. Artan enerji ihtiyacının güvenli bir şekilde sağlanması ve böylelikle sürdürülebilir istikrarlı bir büyümenin altyapısının oluşturulması, enerji yönetimlerinin hedefi olmalıdır. Türkiye, kriz dönemleri sonrasında hızlı ekonomik büyüme periyoduna girmekte ve her türlü enerji talebi de aynı paralelde artış göstermektedir. Ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, yenilikçi uygulamalarla sektörü yönlendirmek ve müşteri memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak Tüpraş'ın stratejisinin odak noktasıdır. Verimliliği artırarak ve maliyetleri minimum düzeye indirerek her alanda operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşıyarak Tüpraş'ın potansiyelini maksimum düzeyde ortaya çıkarmak hedeflenmektedir.

Euro V spektleri 1 Ocak 2011 itibarıyla ülkemizde yürürlüğe girmiştir. Tüpraş, Euro V spektlerinde üretimin Türkiye'de zorunlu olmasından önce gerekli yatırımları planlayarak tamamlamış ve AB ile eşzamanlı olarak, yüksek çevre standartlarında ürün kullanımı olanaklı hale getirilmiştir. Tamamlanan AB spekt yatırımlarıyla gelişmiş Avrupa ve ABD pazarları başta olmak üzere, dünyanın her yerine yüksek standartlı ürün ihraç edebilme olanağına sahip olunmuştur. Bu durum Tüpraş'ın iç ve dış piyasadaki rekabet gücünün olumlu yönde gelişmesine katkı sağlamıştır.

Rafinaj sektöründe ürün spektlerinin en üst seviyelere çıkarılması üretimde her ünitenin emre amadeliğini maksimize etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bunun yanı sıra artan küresel rekabet ve zorlaşan

çevresel standartlar rafinerilerde enerji kullanımında maksimum verimliliği gerektirmektedir. Tüpraş bu kapsamda orta vadede işletme emre amadeliği, enerji endeksi ve işletme maliyet endeksinde rafineriler arasında yapılan benchmark analizinde 1. çeyrekte yer almayı hedeflemektedir.

Üretimini yurt içi piyasanın talep yapısını en üst seviyede dikkate alarak yapılandıran Tüpraş, iç pazarda rekabetçi gücünü mevcut altyapısı ve müşteri ilişkileri sayesinde artırmanın yanı sıra üretim haricinde, pazara giren ürün ithalatında da payını artırmayı hedeflemektedir. Bunun yanında, uluslararası piyasalardaki fiyat dinamiklerinin mümkün kıldığı dönemlerde, ihracatı maliyet azaltıcı bir unsur olarak kullanmayı amaçlayan Tüpraş, büyüyen uluslararası piyasa olanaklarından yararlanmayı da planlamaktadır.

Tüpraş, Koç Grubu bünyesine geçtiği ilk andan itibaren faaliyetleriyle birçok operasyonel ve finansal atılımlar gerçekleştirmiştir. Opet Petrolcülük A.Ş'nin %40 hissesinin satın alınması, Ditaş filosunun yenilenerek güçlendirilmesi gibi hem operasyonel altyapıyı geliştirmeye hem de kârlılığı ve üretilen katma değeri artırmaya yönelik önemli adımlar atılmıştır.

Orta dönemde atılan en önemli stratejik adım, rafinerilerin ülke motorin açığını optimum düzeyde karşılayacak şekilde yapılandırılmasına imkân sağlayacak olan Fuel Oil Dönüşüm Projesi'dir. Talep fazlası fuel oil'in yerine üretilecek olan ilave 2,5 milyon tonluk yüksek standartlı motorin ile bir yandan ülkenin arz

güvenliğine katkıda bulunulurken, diğer yandan Tüpraş'ın rekabetçi gücü ve kârlılığı daha üst seviyelere taşınmış olacaktır. 2014 yılında tamamlanması planlanan Fuel Oil Dönüşüm Projesi ile Tüpraş'ın tüm rafinerilerinde şarj optimizasyonu sağlanırken, İzmit Rafinerisi bölgedeki en kompleks rafinerilerden birisi olacaktır.

Tüpraş'ın hedefi petrol sektöründe performansına özenilen, çevre ve yaşam değerlerine saygılı öncü bir şirket olmaktır. Geçen süre zarfında bu hedef doğrultusunda önemli adımlar atılmıştır. Tüpraş, 2006-2010 yıllarını kapsayan 5 yıllık dönemde 1,4 milyar ABD doları tutarında yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Gelecek 5 yıl içerisinde yaklaşık 3,0 milyar ABD doları tutarında yatırım programlayan Tüpraş, risklerini en üst düzeyde yöneterek ve üretimin her noktasında İleri Proses Kontrolü (APC) uygulayarak yüksek özkaynak kârlılığına ulaşmayı hedeflemektedir. 2010 yılı itibarıyla, Tüpraş 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Avrupa'nın 7. büyük rafineri şirketidir. Platts tarafından 2009 yılı kârlılık, varlıklar ve ciro su esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre ise Tüpraş, 6. en iyi rafineri şirketi konumundadır.

Tüpraş yükselen küresel rekabete uyum sağlayabilmenin ancak değişen piyasa koşullarına hızlı adapte olmak suretiyle sağlanabileceğinin bilincindedir. Bu kapsamda öncelikli hedef olarak, maliyet yapısında sürekli iyileştirme sağlanarak ürün kalitesinin geliştirilmesi ve böylelikle rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. Tüpraş, değişen piyasa koşullarına hızlı adaptasyon yeteneğini geliştirme yönünde kat ettiği mesafeyi daha ileri noktalara taşımayı amaçlamaktadır.

Küresel rekabet koşullarının giderek daha da yükseleceğinin farkında olan Tüpraş, müşteri memnuniyetini ön planda tutan satış stratejisini 2010 yılında daha da ilerletmiş olup gelecek yıllarda operasyonel mükemmellik maliyet yapısını geliştirerek müşteri odaklı satış stratejisinin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

DAĞITIM

Türkiye Kalite Derneği'nce düzenlenen Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi anketinin sonuçları ile Opet, 5'inci kez sektör liderliğini ilan etmiştir. Müşteri memnuniyetindeki birinciliğini kesintisiz olarak beş yıldır devam ettiren Opet, 2010 yılında da tüketicinin bir numaralı tercihi olarak Mükemmellikte 5 Yıldız Yetkinlik Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır.

Opet Petrolcülük A.Ş.

1992 yılında kurulan ve 2002 yılı sonunda %50 ortaklıkla Koç Topluluğu'na katılan Opet Petrolcülük, akaryakıt dağıtım sektöründe perakende ve toptan faaliyetler yürütmekte, madeni yağ üretimi ve pazarlaması ile havacılık yakıtları satışı ve petrol ürünlerinin uluslararası ticaretini yapmaktadır. Kuruluşundan bu yana altyapı yatırımlarına ağırlık veren Opet, Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olmayı hedeflemektedir.

Opet'in Pazar Payı Artmaya Devam Ediyor

Opet, 2010 yıl sonu itibarıyla beyaz ürünlerde %16,9 pazar payıyla üçüncü, siyah ürünlerde ise %15,5 pazar payıyla ikinci büyük akaryakıt dağıtım şirkettir. Şirket, beyaz ürün pazarındaki düşük büyümeye rağmen, satışlarını 2009 yılına göre miktarsal olarak beyaz ürünlerde %3,2 oranında artırmayı başarmıştır. Siyah ürünlerde ise pazardaki daralmaya paralel olarak, Opet satışları %66,6 azalmıştır.

Rekabet Kurumu'nun 12.03.2009 tarihli kararı doğrultusunda istasyon intifa ve kira sözleşmelerinin 5 yıl ile sınırlandırılması sonucunda 18 Eylül 2010 tarihine kadar 538 adet Opet ve 495 adet Sunpet istasyonunun sözleşme süreleri sona ermiştir. Bu istasyonlardan 449 adet Opet ve 300 adet Sunpet

bayisiyle sözleşmeler yenilenmiştir. Satış hacimleri düşük olan önemli miktardaki Sunpet istasyonu için sözleşmelerin yenilenmeme kararı alınmıştır. Ayrıca 72 adet rakip istasyon da Opet'e transfer edilmiştir. Sonuç olarak, 2009 sonunda toplam 1,324 olan istasyon sayısı 2010 sonu sonunda 1,224'e düşmüştür. İstasyonların 830'u Opet, 394'ü ise Sunpet markası altında faaliyet göstermektedir.

Başarılı Finansal Sonuçlar

2010 yılında Opet'in konsolide toplam cirosu 7,04 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Şirketin 2010 yıl sonu itibarıyla faiz, amortisman ve vergi öncesi kârı 248 milyon ABD doları, brüt kâr marjı %5,8, faaliyet kâr marjı ise %3,0 olarak gerçekleşmiştir.

Akaryakıt Dağıtım Sektöründeki En Yüksek Depolama Kapasitesi

2009 yılında inşaat halindeki kapasite artırımlarının tamamlanması ile Opet'in toplam depolama kapasitesi 1,1 milyon m³'e ulaşmıştır. Depolama kapasitesindeki bu artış Opet'in sektördeki rekabet gücünü daha da artırmaktadır. Opet, Tüpraş ile birlikte ürün ve ham petrol dahil olmak üzere, Türkiye'nin toplam depolama kapasitesinin yaklaşık %70'ini kontrol etmektedir.

Opet 2010 yılında Marmara Ereğlisi Terminali'nde, petrol sektöründe ticaret ve ikmal hizmetlerinde faaliyet göstermekte olan uluslararası firmalarla depolama hizmeti anlaşması yapmaya devam etmiştir. 2010 yıl sonu itibarıyla uluslararası şirketlere kiralanın kapasite 270 bin m³ olmuştur.

Müşteri Memnuniyetinde Tartışmasız Liderlik

Türkiye Kalite Derneği (KalDer) tarafından her yıl düzenlenen Türkiye Müşteri Memnuniyeti Endeksi anketinin sonuçları ile Opet 5'inci kez sektör liderliğini ilan etmiştir. Müşteri memnuniyetinde 2006'da elde ettiği sektör 1'inciliğini kesintisiz olarak beş yıldır devam ettiren Opet, müşterilerine verdiği önemle kalıcı liderliği yakalamış ve Mükemmellikte 5 Yıldız Yetkinlik Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır

2009 yılında 3,6 milyon olan Opet Kart müşteri programına kayıtlı üye sayısı, 2010 sonu itibarıyla 4,4 milyona ulaşmıştır.





Sosyal sorumluluk projelerini gerçekleştirirken içinde bulunduğu toplumun sorunlarından ve hassasiyetlerinden yola çıkan Opet, çevresel ve sosyal sorunları faaliyetlerinin ve paydaşlarıyla ilişkilerinin bir parçası haline getirmekte, tüm paydaşlarına karşı etik ve sorumlu davranarak bu yönde kararlar almakta, projeler geliştirmekte ve uygulamaktadır. Sosyal sorumluluk alanındaki faaliyetlerini kurumsal kültürünün ayrılmaz bir parçası olarak benimseyen Opet'in, kuruluşundan bugüne imza atmış olduğu ve devam etmekte olan birçok sosyal sorumluluk projesi mevcuttur.

Yeni ürün ve hizmetleri, gelişen istasyon ağı ile sektörde farklılık yaratan Opet; Yeşil Yol Projesi, Temiz Tuvalet Kampanyası, Örnek Köy Projesi ve Tarihe Saygı Projesi çalışmalarıyla sosyal yaşama destek vermeye devam etmektedir. 2010 yılında Temizlik Rayında kampanyasını başlatan ve Tarihe Saygı Projesi kapsamında Kocadere ve Behramlı köylerini rehabilite eden Opet, birçok önemli etkinliğe de başış ve sponsorluk yoluyla katkı sağlamıştır.

2011 ve Sonrası İçin Hedefler

Opet, yeni dönemdeki hedef ve stratejisini temel rekabet üstünlüklerine odaklanmak üstüne kurmuştur. 2011 yılında da rakiplerden farklılaşan başarılı kampanya ve projeler yapılması, hizmet kalitesinin artırılması ve müşteri ilişkileri yönetimi altyapısının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Sonuç olarak bir yandan müşteri memnuniyetinde yakalanan ivme yükseltirken, diğer yandan da pazar payının artırılması ve sürdürülebilir büyümenin kalıcılığı hedeflenmektedir.

ORTAKLIK YAPISI (%)

TÜPRAŞ	40,00
DİĞER KOÇ ŞİRKETLERİ	10,00
ÖZTÜRK GRUBU	50,00

DENİZ TAŞIMACILIĞI

DİTAŞ, 2010 yılında 18,7 milyon ton ham petrol ve 2,0 milyon ton petrol ürününün zamanında, emniyetli ve düşük maliyetlerle rafinerilere taşınmasını sağlamıştır.

DİTAŞ Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş.

Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (DİTAŞ), Mart 1974'te, yurt içi ve uluslararası denizlerdeki ham petrol ve ürünleri taşımacılığında kullanmak üzere çeşitli tonaj ve evsafta deniz tankerleri satın almak, inşa ettirmek veya kiralamak amacıyla kurulmuştur.

İPRAŞ'ın DİTAŞ'taki %29 hissesi, 1983 yılında tüm kamu rafinerilerinin Tüpraş çatısı altında yeniden organize edilip gruplandırılması sürecinin sonunda Tüpraş'a devredilmiştir. Tüpraş, ÖİB'nin elinde bulunan %50,98 oranındaki DİTAŞ hissesini, Ekim 2002'de 16,5 milyon ABD doları karşılığında satın alarak DİTAŞ hisselerinin toplam %79,98'ine sahip olmuştur. Armatörlük, brokerlik/gemi kiralama, kılavuzluk, römorkörcülük, denetim ve acentelik hizmetleri veren DİTAŞ, 30 yılı aşkın deneyimiyle TÜPRAŞ'a operasyon ve maliyet avantajı sağlamaktadır.

DİTAŞ, deniz taşımacılığının %95'lik bölümünü oluşturan ham petrol taşımacılığını Tüpraş'ın ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirmektedir. Şirket, ham petrol taşımacılığını sahip olduğu tankerlerin yanı sıra, zaman ve sefer esaslı olarak kiraladığı tankerler aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

Petkim, Opet, Opet THY ve diğer dağıtım kuruluşlarına da ürün taşıma

hizmetleri veren DİTAŞ, 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu uyarınca taşıma faaliyeti yapmak üzere verilen Taşıma Lisansı'na 6 Aralık 2004 tarihinden itibaren 30 yıl süre ile sahiptir.

Şirket, merkez ofis ve gemiler için ISO 9001-2008 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001-2004 Çevre Yönetim Sistemi, gemiler için ISM (Uluslararası Emniyetli İşletim) ve ISPS (Uluslararası Gemi ve Liman Güvenlik Kuralları) kod sertifikalarına sahiptir.

Tanker işletmeciliğinde önemli bir referans olan ve petrol şirketleri tarafından uygulanması talep edilen TMSA 2 uygulama çalışmaları devam etmektedir. İşletmesinde bulunan gemilerin, OCIMF Sire sistemine üye kuruluşlarca uygunlukları bulunmaktadır. Faaliyetlerini kurumsal vatandaşlık bilinciyle yürüten DİTAŞ aynı zamanda KALDER ve TURMEPA derneklerine üyedir.

2008 ve 2009 yıllarındaki yeniden yapılandırma süreci paralelinde kurulan ve Ana şirket DİTAŞ'ın %100 sahibi olduğu dört bağlı ortaklık ile 2010 yılında da faaliyetlere devam edilmiştir. Bağlı şirketlerin aktiflerinde yer alan deniz araçlarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

DİTAŞ'ın 2010 yılında Tüpraş rafinerilerinin ihtiyacı doğrultusunda

yapılan ham petrol taşımaları toplam 18,7 milyon ton olmuştur. Petrol ürünleri taşımaları ise 2,0 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

DİTAŞ, Tüpraş'ın İzmit Rafinerisi'ne ait deniz terminalinde sahibi olduğu beş römorkör, dört palamar motoru ile römorkörcülük ve palamar hizmetlerinin yanı sıra İzmir Rafinerisi'ne ait deniz terminalinde, sahibi olduğu altı adet römorkör ve üç adet palamar botu ile kılavuzluk, römorkörcülük ve palamar hizmetleri vermektedir. RMK Tersanesi'nde inşa edilen T. Damla Pilot Botu da Eylül 2010'da teslim alınmış ve İzmir Terminali'nde hizmete girmiştir.

Yüksek Emniyet Standartları

2009 yılı itibarıyla, Tüpraş deniz terminallerine gelen gemilere operasyonları sırasında emniyeti artırmak amacıyla yük operasyon kaptanları hizmetine ek olarak, 2010 yılında gelen gemilerin uluslararası kurallara ve Tüpraş standartlarına uygunluğunun kontrol edilip sonucunun Tüpraş'a raporlanması uygulamasına başlanmıştır. Mart 2010 tarihi itibarıyla ham petrol gemilerine, Nisan 2010 tarihi itibarıyla yurtdışı ithal ve ihraç ürün gemilerine ve Mayıs 2010 itibarıyla yurt içi taşımalarını yapan diğer gemilere emniyet ve denetim enspektörlerince denetimler yapılmaktadır. 2010 yılı içinde İzmit ve İzmir Terminallerinde toplam 76 adet



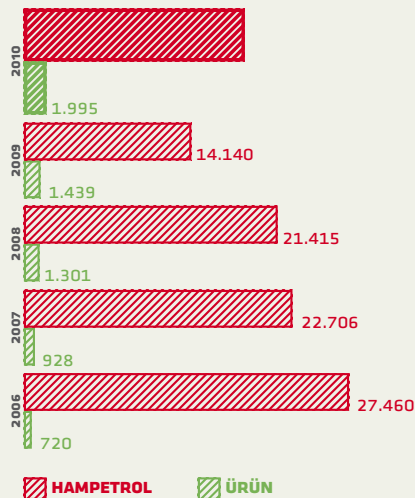
gemiye denetim, 113 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti verilmiştir.

DİTAŞ, yerli ve yabancı tankerleri kiralayarak gemi sahipleriyle ham petrol ve petrol ürünlerinin ithalat ve ihracatçıları arasında aracılık görevi yapmaktadır.

DİTAŞ ayrıca, kendi gemilerinin ve Tüpraş adına kiraladığı gemilerin liman ve boğaz acentelik hizmetlerini de sağlamaktadır.

TAŞINABİLİR HAM PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ (BİN TON)

18.669



DİTAŞ'IN SERMAYE YAPISI

HİSSEDARLAR	HİSSE ADEDİ	ÖDENMİŞ SERMAYE (TL)	(%)
TÜPRAŞ	799.800.000	7.998.000	79,98
TSK GÜÇLENDİRME VAKFI	200.000.000	2.000.000	20,00
MOGAZ-AKPA-DEMİR			
EXPORT	200.000	2.000	0,02
TOPLAM	1.000.000.000	10.000.000	100,00

DİTAŞ'IN FİNANSAL DURUMU*

MİLYON ABD DOLARI	2008	2009	2010
NET SATIŞLAR	180,3	108,9	138
FAALİYET KÂRI	24,0	13,4	19,0
NET KÂR	27,3	14,4	13,8

* KONSOLİDE SONUÇLARDIR.

ŞİRKET

ÜSKÜDAR TANKERCİLİK A.Ş.
KADIKÖY TANKERCİLİK A.Ş.
BEYKOZ TANKERCİLİK A.Ş.
T. DAMLA DENİZCİLİK A.Ş.

SAHİP OLDUĞU DENİZ ARACI

T. SEVGİ TANKERİ
T. GÖNÜL TANKERİ
CUMHURİYET TANKERİ
RÖMORKÖRLER VE PALAMAR BOTLARI

DİTAŞ TANKERLERİNE GENEL BAKIŞ

	M/T CUMHURİYET	M/T SEVGİ	M/T GÖNÜL
TANKER TİPİ	HAM PETROL	PETROL/KİMYASAL	PETROL/KİMYASAL
YAPIM YILI	2001	2008	2009
KARGO TANK KAPASİTESİ	177.380 M ³	12.677 M ³	12.677 M ³
DWT	164.859 TON	10.983 TON	10.983 TON
GRT	84.476 TON	7.318 TON	7.318 TON
NET TONAJ	53.710 TON	3.651 TON	3.651 TON
UZUNLUK	274,18 M	131,85 M	131,85 M

AR-GE

Sahip olduğu teknolojik ve bilimsel altyapıyı ve bilgi teknolojisi potansiyelini 2010 yılında kurduğu İzmit Ar-Ge Merkezi kanalıyla geliştirerek ülkemizin ve enerji sektörün hizmetine sunan Tüpraş, ilk yılında 6 önemli projesine TEYDEP desteği almıştır.

Tüpraş teknolojik yol haritasında belirlediği başlık çerçevesinde Ar-Ge projeleri üretirken, her bir projeye hem ülkemize hem de enerji sektörüne katkı sağlamayı hedeflemektedir. Üretilen projelerin Tüpraş'ın ölçme ve bilişim altyapısına ve personelinin uzmanlaşmasına hizmet etmesi esas alınmaktadır.

21 Mayıs 2010 tarihinde, toplam 280 mühendisin çalıştığı “Tüpraş İzmit Ar-Ge Merkezi”nin kurulması için yapılan başvuru 2 Ağustos 2010 tarihinde onaylanmıştır.

Üniversiteler, Araştırma Merkezleri ve Sanayiyle İşbirliği

Üniversiteler, araştırma merkezleri ve sanayi ile gerçekleştirilecek ortak çalışmalara yönelik olarak 30 Mart 2010 tarihinde Koç Holding Enerji Grubu Başkanlığı ve Enerji Grubu'na bağlı şirketler ile Koç Üniversitesi arasında Ortak Çalışma Çerçeve Protokolü imzalanarak Koç Üniversitesi ile gerçekleştirilecek çalışmaların ilk adımı atılmıştır. Ayrıca, Boğaziçi Üniversitesi, ODTÜ, Bilkent, Sabancı Üniversitesi, İTÜ'den yöneticiler ve TÜBİTAK MAM Enerji, Çevre ve Kimya Enstitü Müdürleri ile işbirliği olanakları görüşülmüştür.

6 Ar-Ge Projesine TEYDEB Desteği
2010 yılı içerisinde toplam 10 milyon TL bütçeli 6 Ar-Ge projesinin Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'na (TEYDEB) başvurusu kabul edilerek proje çalışmalarına başlanmıştır.

İzmit Rafinerisi Hidrokraker Ünitesi'nde Gerçek Zamanlı Optimizasyon ve Kontrol Sistemi Tasarımı ve Uygulaması Projesi

Koç Üniversitesi danışmanlığında, Gerçek Zamanlı Optimizasyon ile Hidrokraker Ünitesi'nin reaktör modeli kurularak ünitenin şarjı, ünite değişkenleri ve ürün ekonomik değerleri göz önüne alınarak optimum çalışma şartları belirlenecektir.

İzmit Rafinerisi'nde Eşanjörlerin Kirlilik Takibi, Modellenmesi, Simülasyonu ve Optimal Bakım Planlaması ile Rafineri Enerji Kayıplarının Azaltılması Projesi

Ege Üniversitesi danışmanlığında, eşanjörlerdeki kirliliğin takibi yapılacak, kirliliği oluşturan parametreler tespit edilecek ve değişik eşanjör grupları için en uygun kirlilik mekanizmaları belirlenecektir.

Elektron Hızlandırıcı Sistemi İşıma Teknolojisi ile Baca Gazı Arıtma Projesi

SANAEM (Sarayköy Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi) danışmanlığında, baca gazı ışıma yöntemi ile zararlı SOx ve NOx

bileşiklerinden tarımda kullanılabilecek endüstriyel gübre elde edilecek ve bu zararlı emisyonların verimli bir biçimde kullanılması sağlanacaktır.

İzmit Rafinerisi Operasyonlarının Diferansiyel Simülasyon Modeli Geliştirme Projesi

Boğaziçi Üniversitesi danışmanlığında, Ham Petrol Ünitesi'nin matematiksel simülasyon modeli gerçekleştirilecektir.

Laboratuvar Ölçekli Hidrokraker Ünitesinin ve Hidrokraker Katalizörlerinin Geliştirilmesi Projesi

Koç Üniversitesi danışmanlığında, İzmit Rafinerisi'nde pilot ölçekli bir Hidrokraker (HC) Ünitesi kurulması için gerekli ön çalışmaların yapılması amaçlanmaktadır.

AB 7. Çerçeve Programı

“Geleceğin fabrikaları” çağrısı kapsamında “Remote Service Management” projesinin konsorsiyumuna katılım sağlanmıştır. Ayrıca “ICT” çağrısı altındaki “ICT for energy efficiency” başlığı kapsamında “Design of a decision support tool for sustainable, reliable and cost-effective energy strategies in cities and industrial complexes” projesiyle konsorsiyuma dahil olunmuştur.

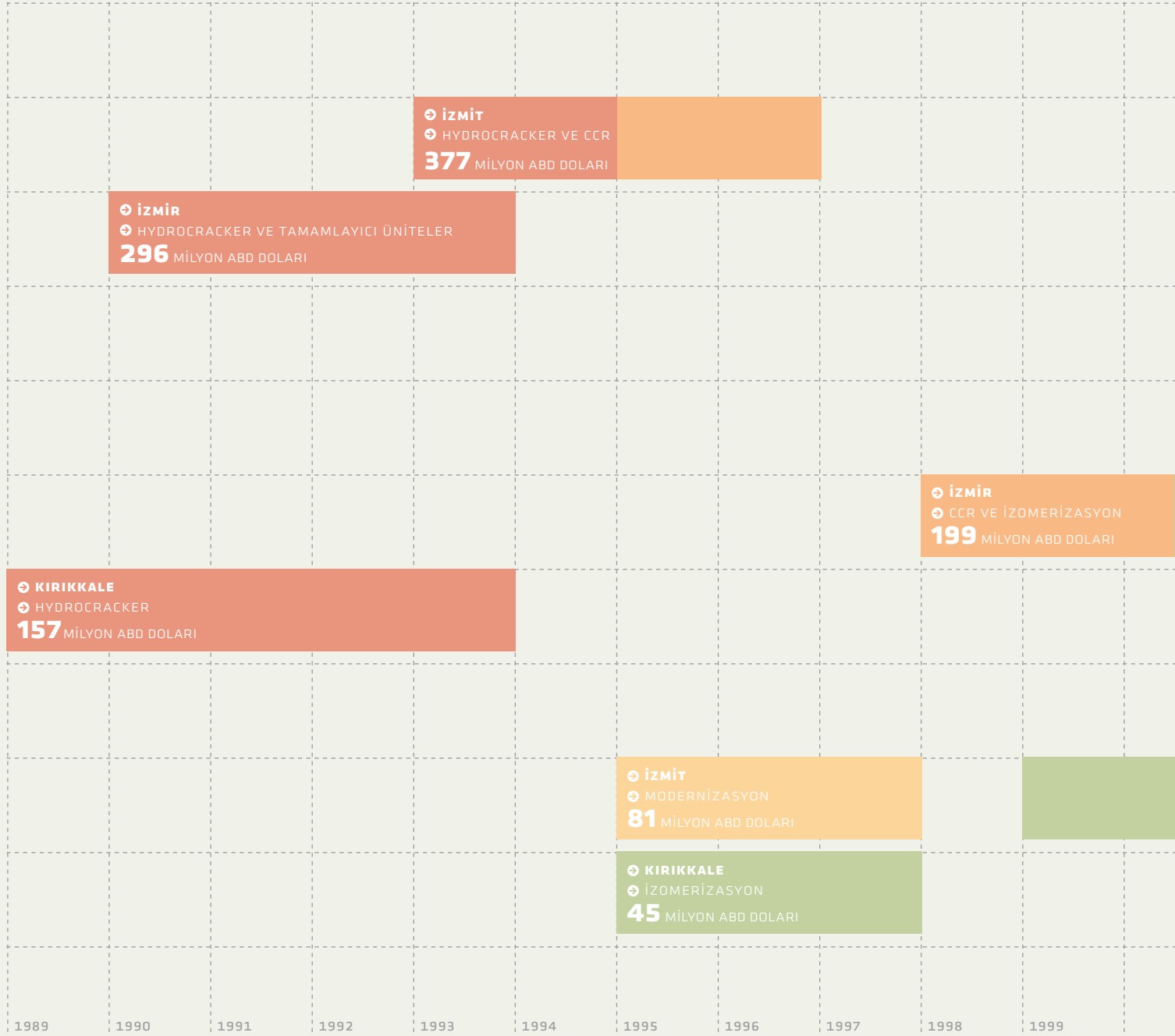
Tüpraş'ın enerji alanlarında bilimsel işbirliğini ve temsilini artırmak için; TÜBİTAK Enerji Teknolojileri Platformu, STB Enerji ve Emisyon Komitesi, TÜBİTAK “Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi Üst Kurulu, TÜBİTAK Otomotiv ve Enerji Teknoloji Platformu – OTEP, Avrupa Birliği, EUREKA programı içindeki EUROGIA+ yönetim kurulu üyelikleri sağlanmıştır.

Aynı doğrultuda Koç Holding nezdinde gerçekleştirilen Teknoloji Kurulu, Çevre Koordinasyon Kurulu, Teknoloji ve İnovasyon Yönetimi Çalışma Gruplarında çalışmalara aktif katılım sağlanmaktadır.

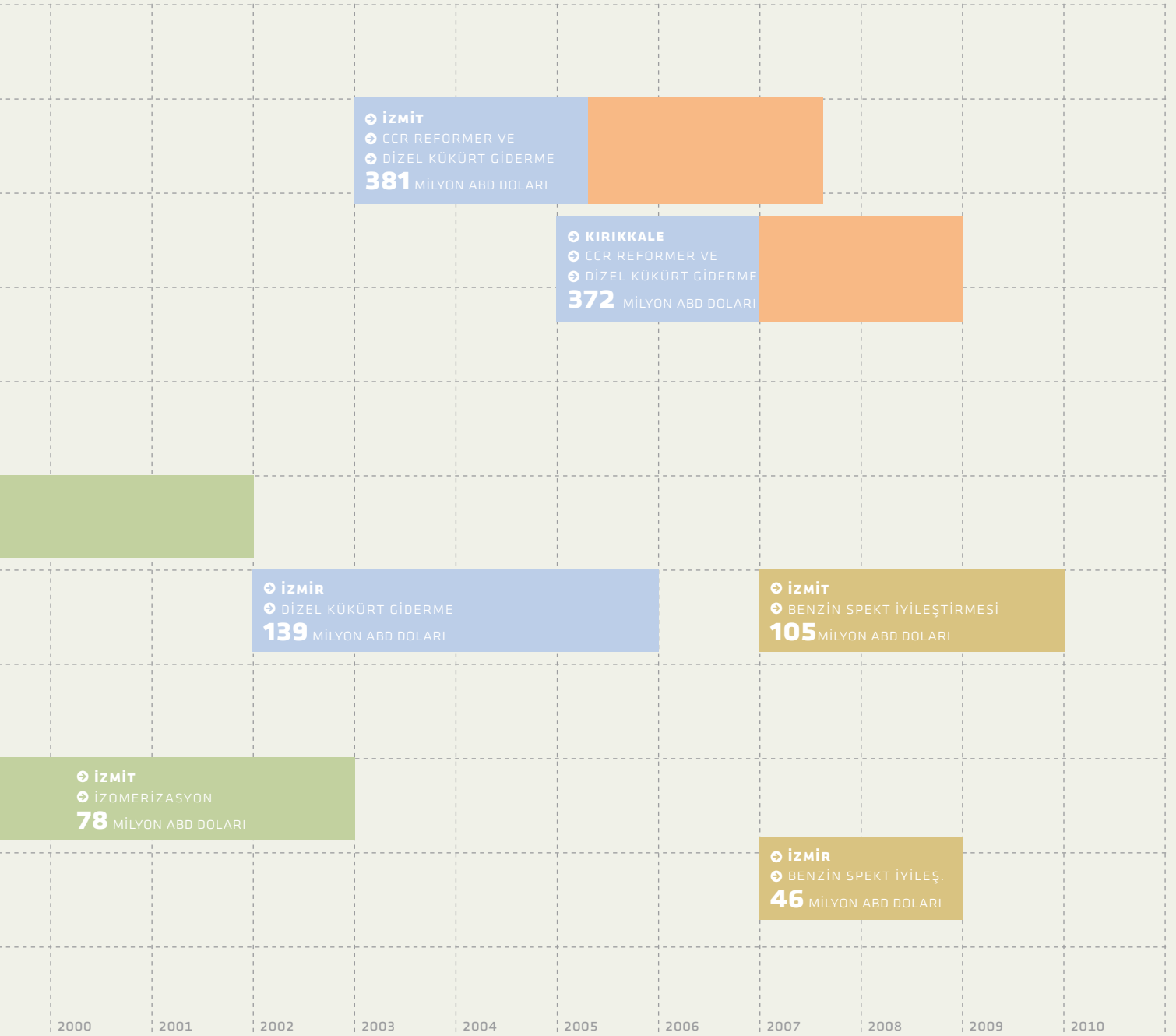


YATIRIMLAR

TÜPRAŞ, Euro V spektlerine, operasyonel etkinliğini artırmaya, enerji verimliliğine, emniyet, çevre ve toplum sağlığına yönelik olarak uygulamaya koyduğu geniş yelpazedeki yatırımlarıyla, sektördeki rekabet gücünü ve lider konumunu sürekli güçlendirmektedir.



- HYDROCRACKER:** RAFİNERİNİN ÜRETİM DENGESİNDE İHTİYAÇ FAZLASI PİYASA DEĞERİ DÜŞÜK FUEL OİL GİBİ ÜRÜNLERİN YERİNE DAHA DEĞERLİ İNCE ÜRÜNLERE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ VE RAFİNERİ KÂRLİLİĞİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK PROJEDİR.
- CCR REFORMER:** PROJE KURŞUNSUZ BENZİN ÜRETİMİNİ ARTIRIRKEN, AB 2009 BENZİN STANDARTLARINI DA SAĞLAYACAK YATIRIMI KAPSAMAKTADIR.
- İZOMERİZASYON:** CCR ÜNİTELERİ İLE BERABER RAFİNERİLERİN BENZİN ÜRETİM KAPASİTESİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK BİR PROJEDİR.
- DİZEL KÜKÜRT GİDERME:** PROJE AVRUPA BİRLİĞİ'NDE MOTORİN KÜKÜRT İÇERİĞİNİN MAKSİMUM 10 PPM ORANINA İNDİRGENMESİ PARALELİNDE ÜRETİM YAPABİLMEK İÇİN BAŞLATILMIŞTIR.
- BENZİN SPEK İVİLEŞTİRMESİ:** BU PROJELER 1 OCAK 2009'DA AVRUPA BİRLİĞİ'NDE BENZİNDE GEÇERLİ KÜKÜRT İÇERİĞİNİN MAKSİMUM 10 PPM, AROMATİK DEĞERİNİN MAKSİMUM %35 VE BENZEN DEĞERİNİN MAKSİMUM %1 OLAN ÜRETİMİ GERÇEKLEŞTİRİLEBİLMESİ İÇİN KÜKÜRT İÇERİĞİ YÜKSEK OLAN FCC BENZİNİNDE KÜKÜRT GİDERME, BENZEN İÇERİĞİ YÜKSEK OLAN REFORMAT BENZEN GİDERME TESİSLERİ KURULMUŞTUR.



➔ YATIRIMLAR

2010 yılında, devam etmekte olan fuel oil dönüşüm gibi büyük ölçekli yatırım projelerinin yanı sıra Tüpraş'ın verimliliğine ve kârlılığına önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli 49 adet yatırım projesi başlatılmıştır.

Rafinaj sektöründe operasyonel başarının sürdürülebilirliği için yatırım odaklı bir şirket olmak zorunluluktur. Tüpraş, kârlılığın yanı sıra rekabet gücünü artıracak ve en son standartlarda üretim yapabilecek rafineri konfigürasyonlarına sahip olmak için orta vadeli yatırım planını yeniden oluşturmuştur. 1989-2009 yılları arasında tamamlanan Ana Yatırım Planı kapsamında ve Avrupa Birliği çevre standartlarına uygun ürünler üretmek için yapılan 2,3 milyar ABD doları tutarındaki yatırımlar sonrasında, 3,5 olan Tüpraş'ın kompleksitesi basit rafineri düzeyinden 7,25'e yükseltilecek kompleks rafineri düzeyine çıkarılmıştır.

Ana yatırım planının son adımı İzmit Rafinerisi Benzin İyileştirme Projesi'nin 20 Nisan 2009 tarihinde tamamlanmasıyla sonuçlandırılmış ve böylece Tüpraş rafinerilerinde üretilen tüm benzin ve motorin çeşitleri Euro V spektleri düzeyine yükseltilmiştir.

Tüpraş bir Koç Holding şirketi olarak, son beş yılda ana yatırım planı kapsamında tamamladığı projeler dahil 1.478 milyon ABD dolarının üzerinde yatırım harcaması gerçekleştirmiş ve toplamda 4,25 milyar ABD dolarının üzerinde yatırım kararı almış bulunmaktadır. 2010 yılında, Tüpraş rafinerilerinde gerçekleştirilen yatırım harcaması toplam 177 milyon ABD doları tutarındadır.

Devir sonrasında yeniden yapılandırma süreci içinde, dizel kükürt giderme, benzin iyileştirme, fuel oil dönüşüm gibi büyük ölçekli yatırım projelerinin yanı sıra Tüpraş'ın operasyonel etkinliğini artıracak, enerji verimliliğine ve kârlılığına önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli 49 adet yatırım projesi de 2010 yılında başlatılmış, önceden başlatılan projelerin önemli bir kısmı ise sonuçlandırılmıştır. Bu projelerin en önemlisi olan Fuel Oil Dönüşüm Projesinin yanında, yeni kuvvet santrali, kerosen treating üniteleri, enstrüman ve elektrik sistemleri geliştirilmesi, vagon dolum ve boşaltma sistemi, enerji ve buhar üretim sistemlerinin iyileştirilmesi ve çeşitli Ar-Ge projeleri sayılabilir. Bu projelerin her biri, önemli katma değer sağlayacak yatırımlar niteliğindedir.

2010 YILINDA TAMAMLANAN BAŞLICA PROJELER

İzmit Elektrik Sisteminin Scada Sistemine Bağlanması

Proje ile rafineri elektrik sisteminin SCADA sistemi dışında kalan kısımlarının da mevcut SCADA sistemine bağlanarak uzaktan izlenmesi amaçlanmıştır.

Bu sistemin kurulması ile elektrik sistemindeki arızaların yerleri daha kısa sürede tespit edilip operasyonlar daha kısa sürede yapılacaktır. Mevcut sisteme donma ve arıza durumlarda yedeklik yapacak sistem de temin edilerek devreye alınmıştır.

İzmit Fleyr Gazı Geri Kazanımı

Proje ile fleyr sisteminde yanan gazı geri kazanıp, enerji tasarrufu yapılması, rafineri kaybının ve karbondioksit emisyonunun azaltılması hedeflenmiştir.

Yaklaşık 6,2 milyon TL tutarında bir yatırımla gerçekleşen proje Temmuz 2010'da devreye alınmıştır. Ağustos-Aralık 2010 döneminde Fleyr gazı geri kazanımından 0,77 milyon ABD doları getiri elde edilmiştir.

İzmit ve İzmir Kara Dolum Ünitesi Modernizasyonu

İzmit Rafinerisi'nde Kara Dolum Ünitesi dolum sahasında bulunan 4 adet cendere, taleplerin yüksek olduğu dönemlerde yetersiz kaldığından yaklaşık 10 milyon TL harcanan proje ile ilave 2 adet dolum cenderesi, cendere altlarına kantar tesis edilmesi, otomasyon sistemi kurulması ve ayrıca mevcut dolum sisteminin de modernize edilmesi sağlanmıştır.

İzmir Rafinerisi'nde, mevcut kara dolum sahasında 16 peronluk tanker dolum adası, sayaçlı beyaz ürün dolum sistemi, dolum otomasyonu, kontrol binası, pompa istasyonu ve invertör sistemi, mevcut enerji dağıtım binasının büyütülmesi işleri Sayaçlı Beyaz Ürün Tanker Dolum Terminali projesi kapsamında tamamlanmıştır. Ayrıca SAP entegrasyonu sonrasında sistem tam olarak devreye alınmıştır.

Aralık 2010 tarihi itibarıyla otomasyona geçilen Tanker Takip Sisteminin de bulunduğu Tanker Dış Park Sahası inşa edilmiştir. Toplam proje bedeli 22,7 milyon TL olan proje bütçesinden, %78 oranında harcama yapılmıştır.

DEVAM EDEN BAŞLICA PROJELER

İzmit HP ve Ürün Paçallama Sistemleri Tesisi

Ham petrol paçallama sistemiyle farklı API ve kükürt içeriğine sahip ham petrolerin paçallanarak iç ve dış talep doğrultusunda ihtiyacı karşılayacak özellikteki ürünlerin zaman ve enerji kayıpsız üretilmesi sağlanacaktır.

Ürün paçallama sistemiyle de kurulacak online analizörler, akım ve seviye otomasyon sistemi kontrolüyle oluşturulacak yeni hatlar üzerinden ürün tankları irtibatlandırılarak istenen hızda ve özellikte doğrudan satışı yapılabilecektir.

Ekonomik verilerin yönetimini de içeren sistemle ham petrol ikmalleri ve ürün paçallama, satış hareketleri ekonomik şartlara göre optimize edilerek gerçekleştirilebilecektir.

Maksimum kârlılığın sağlanması amacıyla benzin hazırlamada online blending sistemi ve gelişmiş ham petrol enjeksiyon sistemi de kurulmaktadır.

Toplam 38,6 milyon TL proje bedelli yatırım %98 oranında tamamlanmış olup 2011 yılında devreye alınacaktır.

İzmit Rafinerisi Elektrik Sisteminin Yenilenmesi

Büyük ölçüde yenilenen Rafineri elektrik sisteminde, bu proje ile bazı ünitelerde bulunan eski tip ve bakım açısından ilave maliyet getiren gerilim kademesindeki kesicilerin, şalterlerin, alçak-orta gerilim kondansatörlerinin, elektromekanik tipteki koruma rölelerinin ve bazı trafo sistemlerinin yenilenmesi sağlanacaktır.

Kesiciler, şalterler ve kondansatörler yenilenmiştir. Ayrıca 10R-6A şalter sisteminin kapalı şalttan beslenmesi ve Plt-25/36/26 Üniteleri MV ve LV şalterlerinin yenilenmesi işleri de tamamlanmıştır.

15,2 milyon TL bedelli projede %93 gerçekleştirme sağlanmış olup işletme güvenilirliği verimlerinin artırılması hedeflenmektedir.

İzmit C3/C4 Splitter ve Selective Hydrogeneration Üniteleri Tesisi

FCC ve yapılmakta olan RUP Coker LPG'si içindeki C3 ve C4 fraksiyonlarının Splitter Ünitesi'nde ayrıştırılması ile bu üniteden çekilecek C4 fraksiyonu içindeki 1.3 Bütadien içeriğinin, Selective Hydrogeneration Ünitesi'nde ağırlıkça %0,1'in altına düşürülmesi öngörülmektedir. C3 ve C4 fraksiyonlarının ayrıştırılması suretiyle kâr artışı sağlanacak ve üründeki 1.3 Bütadien içeriğinin düşürülmesiyle de çevre sağlığı açısından önemli bir gelişme sağlanmış olacaktır.

Proje bedeli 10,8 milyon TL olan projenin 2011'de tamamlanması hedeflenmektedir.

İzmit Rafinerisi Fırın ve Kazanların Modernizasyonu

Proje kapsamında 3 adet fırına O2 analizörü tesis edilmiştir. 2 adet fırın burnerleri sadece fuel gaz yakacak şekilde yenilenecektir. Emergency Shut Down sistemi de proje kapsamında daha etkin hale getirilerek arıza nedeninin çok daha kısa sürede tespiti mümkün olacak ve emniyet sistemi güçlendirilecektir.

Ayrıca 4 adet burner dual (fuel oil ve fuel gaz) yakıt ile çalışabilir hale getirilerek verimlilik artışı elde edilecek ve baca gazı emisyon değerlerinde de önemli bir fayda sağlanmış olacaktır.

Yüksek excess hava ile yanmaya göre tasarlanmış, verimleri çok düşük, doğal çekişli olduğu için gürültü düzeyi çok yüksek ve emniyet sorununa neden olabilen burner potalarının ve burnerların yeni teknolojili, yüksek verime sahip ve düşük gürültülü olanlarla yenilenmesi sağlanacaktır.

İzmit ve İzmir Rafinerileri Yangın ve İş Güvenliğinin Artırılması

İzmit Rafinerisi'nde yangından korunma ve iş güvenliğini sağlanması amacıyla yapılacak çalışmalar kapsamında toplam 16 değişik proje yer almaktadır. Tüm proses sahalarında gaz algılama sistemleri ve kızıl ötesi ışını ile çalışan gaz dedektörleri, ünitelerde bulunan kolon ve dramların çıkış hatları üzerine uzaktan kumandalı motorize vanalar tesis edilmiştir.

İzmit Rafinerisi'nde tehlikeli atıklar için beton depolama alanı inşası, şalter odalarına yangın söndürme sistemi tesisi, muhtelif tanklara köpük ve sprink sistemleri tesisi, deniz dizeline 2 adet emiş havuzu, Kara Dolum Ünitesi'ne 3 adet uzaktan kumandalı yangın suyu monitörü tesis edilmiştir.

Yüzer tavanlı tanklarda yangın riskine karşı seallere lineer ısı dedektörleri tesis edilmiş olup tank ayaklarında kullanılacak gaz önleyici malzeme ile gerek ürün kaybı engellenecek gerekse HC emülsiyonları önemli ölçüde düşürülecektir.

Sapanca pompa istasyonunun devre dışı olması durumunda B bölgesindeki tanklardan su alabilmek üzere su hattı tesis edilmiştir.

Olağanüstü durumlarda gerekli su debisinin sadece deniz suyundan karşılanabilmesi için mevcut deniz suyu yangın pompalarının kapasitesinin İzmit'te 5000 m³ /saat artırılması planlanmıştır.

İzmir Rafinerisi yangın ve iş güvenliği kapsamında mevcut yangın suyu sistemine ek olarak acil durumlarda kullanılmak üzere, yeterli kapasite ve debide deniz suyu temin edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, üç adet deniz suyu pompası ve iki adet ham su pompası (5 adet dizel pompa) temin edilerek pompa istasyonu kurulacak, hatları ve bağlantıları tesis edilecektir.

YATIRIMLAR

İzmit Rafinerisi Residium Upgrading Projesi

Son yıllarda fuel oil taleplerinin azalması ve beyaz ürünlerle siyah ürünler arasındaki fiyat farkının beyaz ürünler lehine artmasıyla, Residium Upgrading uygulamaları, bu potansiyele sahip rafinerilerin kârlılıklarını artırmaları için önemli fırsat olmuştur. Türkiye'nin talep ettiği ürünleri üreteceği bu projeyle Tüpraş, rekabet gücünü ve lider konumunu güçlendirmeyi hedeflemiştir.

Fuel oil dönüşümü için önerilen Koklaştırma (Delayed Coker) prosesi kapsamında Vakum Destilasyon, Koklaştırma, Hydrocracker, Hidrojen (Steam Methane Reformer), Kükürt Giderme Üniteleri ve yardımcı üniteler kurulacak, İzmit Rafinerisi'nde üretilen yüksek kükürtlü fuel oil'ler daha değerli beyaz ürünlere dönüştürülecektir.

Yatırım sonucunda 4 milyon ton fuel oil'den yaklaşık 2,5 milyon ton motorin/jet yakıtı, 770 bin ton benzin ve 200 bin ton LPG olmak üzere toplam 3,5 milyon ton beyaz ürün elde edilirken, 800 bin ton petrol koku üretilecektir. Diğer rafinerilerde şarj maksimizasyonunu sağlayacak alternatif kapasiteler üzerinde de çalışmalar değerlendirilmekte, beyaz ürün üretiminin daha da artırılmasına yönelik çalışmalar mühendislik çalışmaları sonucunda kesinleşecektir.

2008 yılında başlanan ve 2014 yılında sonuçlandırılması planlanan projenin tamamlanmasıyla İzmit beyaz ürün verimi %85'e yükselecektir. Üretilen beyaz ürün miktarı ve ülkemize yaratacağı katma değer unsurları dikkate alındığında, yeni bir rafineriye eşdeğer bir yatırımın tamamlanmasıyla İzmit Rafinerisi Nelson Kompleksitesi,

7,8'den, alternatiflerle beraber 14,5 seviyesine yükselmiş olacaktır. Proje, Rafineriler arasında optimizasyonu sağlarken, diğer rafinerilerden İzmit'e hammadde sağlanması yoluyla kapasite kullanımlarını da artıracak ve tüm rafinerilerde ürün esnekliği ve maksimizasyonu imkânı oluşacaktır. Projenin bugünkü şartlarda yıllık yaklaşık 1 milyar ABD dolarında ilave satış hâsılatı ve yaklaşık 500 milyon ABD doları FAVÖK sağlayacağı öngörülmektedir.

Projenin en önemli aşamaları olan lisans ve mühendislik çalışmalarında lisans ve ana mühendislik ihaleleri sonuçlanmış, temel mühendislik paketinin hazırlanması sözleşmesi 15.09.2008 tarihinde Foster Wheeler USA Corporation firması ile imzalanmıştır. Mart 2009 ayı içinde P&ID gözden geçirme toplantısı yapılmıştır. Paket, 2009 Haziran ayı içerisinde tamamlanmıştır.

Vakum Ünitesi temel mühendislik paketinin hazırlanması sözleşmesi Eylül 2008'de SHELL firması ile imzalanmıştır. Mart ayı içinde P&ID gözden geçirme toplantısı yapılmıştır. Paket 2009 Nisan ayı içerisinde tamamlanmıştır.

Hydroprocessing Ünitesi'nin temel mühendislik paketinin hazırlanması ihalesi de sonuçlanmış ve UOP firması ile anlaşılmıştır. Paket 2009 Ekim ayı içinde tamamlanmıştır.

Hidrojen Ünitesi'nin temel mühendislik paketi çalışmaları tamamlanarak, Tecnicas Reunidas (UTE TR-RUP) firmasına teslim edilmiştir.

154 kV Kablo İletim Hattı İmalat Montaj ve Test İşleri ise Türk Prymsmian Kablo ve Sistemleri A.Ş. firmasına ihale edilmiştir. Firma 154 kV güç ve fiber optik kablo çekimleri çalışmalarını tamamlanmıştır.

İzmit Rafinerisi A bölgesi ile RUP'un inşa edileceği B bölgesini birbirine bağlayan Pipe Track'lı Köprü Yapımı tamamlanmıştır.

ÇED raporu Nisan 2009 tarihinde alınan RUP'un gerçekleştirilmesi için İspanyol Technicas Reunidas firması ile 17 Aralık 2009 tarihinde anlaşma imzalanmıştır. Mart 2010'da İspanya-Madrid'te Liaison Ofis açılmış olup gruplar bazında çalışmalar sürdürülmektedir.

Proje kapsamında tüm ünitelerde HAZOP çalışmaları tamamlanmıştır. RUP Doküman Yönetimi Projesi devreye girmiş olup sisteme bugüne kadar girilmiş dokümanların toplamı on bin adedin üzerindedir.

B bölgesi şalt sahası deplase işinin yapımı için ihale hazırlıkları tamamlanmış, 26.11.2010 tarihinde işin ihalesi yapılmış olup müteahhit çalışmaları devam etmektedir. İşle ilgili olarak malzeme siparişleri yapılmaktadır.

Proje için 21 Ekim 2010 tarihinden başlamak üzere alınan 2,3 milyar TL tutarında Yatırım Teşvik Belgesi" revize edilerek 3,9 milyar TL düzeyine çıkarılmıştır. "Büyük Ölçekli Yatırım" olarak değerlendirilen proje için alınan teşvik KDV istisnası, Gümrük Vergisi Muafiyeti, İndirimli Kurumlar Vergisi ve 2 Yıl Sigorta Primi İşveren Hissesi desteğini de içermektedir.

Projenin yıl sonu itibarıyla mühendislik hizmetleri ilerlemesi %28,8'e ulaşmıştır. Ekipman teklifleri toplanmaya başlanmış olup Aralık sonu itibarıyla hazırlanan 189 paketin 114'ünün teknik değerlendirmeleri tamamlanmıştır.

Bankaların finansman teklifleri alınmış olup bankaların için oluşturulan elektronik bilgi odasından bilgi alışverişi devam etmektedir. Finansman paketinin 2011 yılının ikinci yarısı tamamlanması hedeflenmektedir.

İzmit İskelelerin Modernizasyonu

Proje ile gemilerin deprem ve yangın gibi felaketler esnasında iskeleden güvenle ayrılmasını temin eden ERC (Emergency Release Coupling: Acil Bırakma Kaplini) dolum kollarının modernizasyonu yapılmaktadır. "Custody transfer" özelliğine sahip paket halinde akışölçerler/sayaçlar sayesinde aynı anda aynı sahil tankından aynı ürünü çok sayıda gemiye satmak mümkün olacaktır.

Yapılan iyileştirmelerle iskelelerin etkin kullanımı sağlanarak müşteri memnuniyeti ve operasyonel verimlilikte artışın yanı sıra gemilerin seyir güvenliği ve iskelelerin emniyeti en üst düzeyde sağlanmış olacaktır.

İzmit ve İzmit Kero Treating Ünitesi Tesisi

Jet yakıtı üretiminde Desulfurizer Üniteleri yerine Kero Treating Ünitesi kullanılmasıyla işletme maliyetinde önemli tasarruf sağlanacaktır.

Hidrojen tüketimi olmaması ve desülfürizasyon prosesinde olduğu gibi verim kayıpları da meydana gelmediğinden ilave avantajlara sahip olan Kero Treating Ünitesi, son derece sade bir ünite ve proses olup düşük yatırım ve işletme maliyeti gerektirmektedir.

İzmir Rafinerisinde kurulacak ünitenin detay mühendislik çalışmaları TEKFEN Mühendislik firması tarafından devam etmektedir. Merichem lisanslı bazı ekipman ve reaktör, drum ve eşanjör gibi malzemeler sipariş verilmiştir. Ünitenin yapılacağı alanda zemin etüdü ve temel inşaat işleri tamamlanmıştır. Montaj işi ihale edilmiş ve Aralık 2010'da sözleşme imzalanmıştır.

İzmit Rafinerisi'nde kurulması planlanan 5.500 m³/gün şarj kapasiteli Kero Treating Ünitesi ile yılda yaklaşık 20 milyon ABD doları ekonomik avantaj sağlanacak olup bu yatırımın geri dönüş süresi 6 -8 ay olarak hesaplanmaktadır.

İzmit Enerji Verimliliği Projeleri

Plt-2 ve Plt-5 Hampetrol Ünitelerinde Supertarget ve Pro II programları kullanılarak yapılan pinch analizi çalışmaları tamamlanmış, belirlenen noktalara konacak ısı değiştiriciler ile fırın giriş sıcaklığında artış sağlanacaktır. Böylece sıcak akımlardan elde edilen buhar üretimlerinin de artırılması ile toplam enerji bazında, yılda toplam 7,0 milyon ABD doları FAVÖK hesaplanmıştır.

KBC firması ile yapılan çalışma sonucu Plt-36 Desulfurizer ve Plt-63 MQD Ünitelerinde eşanjör net-work konfigürasyon ve ekipman değişimi ile proseste revizyonlar yapılacaktır. Bu projeler enerji tasarrufu, karbondioksit emisyon azalımı ve ünite kullanım süreleri açısından büyük avantaj sağlayacaktır. Projeler tamamlandığında enerji tasarrufu ile beraber önemli ölçüde ekonomik getiri sağlanacak olup geri dönüş süreleri 5 yılın altındadır.

9KT-201C buhar türbininin modifiye edilmesi ile kondenser için tüketilen enerjiden tasarruf edilecek ve Plant 10'da üretilenden daha verimli HP üretimi sağlanacaktır. Aynı zamanda proje, işletme güvenilirliği ve esneklik sağlayacaktır.

Rafineride bulunan kompresörlere kademesiz yük kontrol sistemi tesis edilmesi ile kompresörlerin gereğinden fazla enerji tüketimlerinin önüne geçilerek elektrik tüketiminde tasarruf yapılabilecektir.

Plt-33 ve Plt-36 Ünitelerinde ileri proses kontrol uygulamaları hayata geçirilecektir. Çalışma sonunda ürün speklerinde iyileşme, enerji tasarrufu ve ünite kapasitesinde ve ürün çekiş miktarında artış sağlanacaktır. Projeye ilgili ünitenin mevcut enstrümantasyon altyapıları kullanılacak olup proses kontrol altyapısının ilgili üniteye oluşturulabilmesi için birtakım iyileştirmeler de yapılacaktır.

➔ YATIRIMLAR

9F-700 atık ısı kazanının yenilenmesi ile kazanda daha fazla buhar üretililecek ve gaz türbini devre dışı olduğunda da aynı miktarda buhar üretililecek olup kazanının modifikasyonu ile 10.000 ABD doları/gün tasarruf sağlanmaktadır.

7K-101 kompresörünün modifikasyonu ile kompresör çıkışındaki atık ısının kondenser aracılığı ile soğutma suyuna aktarılması yerine 50 psig basınçlı buhar üretililecek olup 1.400 ABD doları/gün tasarruf sağlanmaktadır.

Enerji tasarrufu amacıyla ünitelerdeki ekipmanlar VSD'li yapılmakta, yüksek verimli motorlarla değiştirilmektedir. Buhar hatlarına kesici vana ve orifis tesis edilerek, soğuk kazan besisi suyu ile enerji geri kazanımı sağlanacak, Kara Dolum Ünitesi'nde Kondanse Geri Kazanım Sistemi kurulacaktır. KBC firması ile muhtelif enerji verimliliği çalışmalarına devam edilecektir.

İzmit FCC Baca Gazı Arıtımı ve Enerji Geri Kazanımı

FCC Ünitesi rejeneratör bacasından 700 °C'de yaklaşık 60-65 ton/saat baca gazı Waste Heat Boiler sisteminden geçirilmesi ile yaklaşık olarak 9.500 kg/saat Yüksek Basınçlı Buhar elde edilecektir. Ayrıca proje ile birlikte bacadan kaçan katalist de geri kazanılacak olup böylece 2014 yılında yürürlüğe girecek emisyon spesifikasyonlarına önceden uyum sağlanmış olacaktır. Proje ile yılda yaklaşık 1 milyon ABD doları kazanç elde edilecektir.

İzmir Enerji Tasarrufu Projeleri

İzmir Rafinerisi'nde enerji maliyetlerinin düşürülmesi, enerji verimliliğinin artırılması için projeler belirlenmiş ve çalışma başlatılmıştır. Bu kapsamda uygulanacak olan projeler ve tahmini yatırım maliyetleri konu başlıkları olarak şöyledir:

- Sosyal Tesisler Sıcak Su ve Kalorifer Sisteminin Güneş Enerjisi ve Doğal Gaz Gurubu ile Desteklenmesi
- Pompa Yenilemesi
- C-1402 Govenner ve Kontrol Sistemi Değişimi
- Kompresör Unloader Uygulamalarının Yapılması (CT-9902, 9203, 8202)
- FCC Ünitesi WGC (CT-4251) Eksozu Mp Stimin, U-9400 Ünitesi E-9403 A/B Nafta Spliter Reboilerinde Kullanılması
- H-1201 Fırını Öncesine Ön Isıtma Eşanjörü Konularak Şarj Giriş Sıcaklığının Artırılması
- Yeni VSD Alınması ve Montajı
- K-9 Ekonomizer Paketinin Genişletilerek Baca Gazından Enerji Geri Kazanımının Artırılması
- 7000 Ünitesi Hava Soğutucuları Fanlarının Yenilenmesi
- Elektrik Motoru - FCC Türbinli Ekipmanların Elektrik Motorluyla Dönüştürülmesi
- 2010 Yılında Temin Edilen Eşanjör ve Diğer Ekipmanın İnşaat ve Montajları

İzmir Benzin Blending Sistemi Tesisi

Kurulacak benzin blending sistemi ile, Reformat, İzomerat, Platformat ve FCC benzini üretimlerinin mevcut durumdaki gibi rundown değil, ara depolama tanklarından ana kollektöre emiş yapılan bir sistem olacaktır. Sisteme bağlı analizör ile RON, MON, DVPE; dansite gibi temel parametreler ölçülerek ve optimum benzin paçal oranları sistem tarafından saptanarak tanklarda istenen kalite değerleri otomatik olarak sağlanabilecektir.

Ön mühendislik çalışması tamamlanmış ve mühendislik için ihale dosya hazırlıkları devam etmektedir.

İzmir Atık Su Arıtma Ünitesi Modernizasyonu

İzmir Rafinerisi Atık Su Arıtma Tesisleri'nin modernize edilmesi projesi kapsamında; deşarj suyu kalitesinin çevresel yükümlülüklerle uygunluğu, maksimum suyun geri kazanılması, geri kazanılan suyun kalitesinin iyileştirilmesi, enerji tasarrufu sağlanması, emisyonların ve bertaraf edilen çamur miktarının azaltılması planlanmakta olup proses çalışmasına AECOM firması tarafından devam edilmektedir.

İzmir 25 MW Gaz Türbini ve Atık Isı Kazanı Tesis Edilmesi

Bu yatırım kapsamında, 100 ton/saat üretim kapasitesinde atık ısı kazanı ve 25 MW'lık gaz türbini kurulması planlanmaktadır.

Normal şartlarda rafinerinin toplam 57 MW olan enerji ihtiyacı, gaz türbinli jeneratör (CTG) ve buhar türbinli jeneratörlerden (STG) karşılanmaktadır. Yapılan ekonomik analizler CTG'den elde edilen enerjinin maliyetinin, STG'lerden daha düşük olduğunu göstermekte olup planlanan CGT'den üretilmesi halinde yıllık 14,4 milyon TL tasarruf sağlanmış olacaktır. Yapılacak bu yatırım sonunda rafineri EII indeksi %2,5 oranında düşecek olup bu düşüş 3 yıllık Enerji Master Planı'nda belirlenen hedeflere uygundur.

Proje için detay mühendislik çalışmaları ENPRODE firması tarafından yapılmaktadır.

İzmir Rafinerisi A.G. ve O.G Elektrik Dağıtım Sistemi Modernizasyonu

Proje kapsamındaki işler şu başlıklar altında özetlenebilir:

- 25MW Yeni Gaz Türbini Tesisi
- Elektrik Scada Sistemi Modernizasyonu
- Elektrik Dağıtım Sistemleri Modernizasyonları

Kırıkkale Yeni TPP Projesi

Rafineride devreye giren yeni üniteler ile mevcut ünitelerin buhar ve enerji ihtiyacını yedekli şekilde temin edecek olan “Buhar Kazanları, Buhar Türbinleri, Gaz Türbinleri” kombinasyonuna sahip enerji üretim sistemi yapılacaktır. Proje tamamlandığında rafinerinin enerji kaynaklı istenmeyen durumlarının önüne geçilecek ve operasyonunun sürekliliği sağlanacaktır.

Yeni TPP Projesi’nin “Basic Design” aşaması için Foster Wheeler firması ile anlaşma imzalanmış ve çalışmalar devam etmektedir.

Kırıkkale Rafinerisi Vagon Tahliye Sistemi Kurulması

Bütün vagonların TCDD standartlarına ve spesifikasyonlarına göre tamir ve tadilatları 2009 yılı içinde Tüdemsaş/Sivas fabrikasında tamamlanmıştır.

PND firmasından Tüpraş’a devredilecek 11 adet sarnıçlı vagonun bakım ve tadilatı Tüdemsaş firması tarafından Ağustos 2010’da tamamlanarak vagonlar parka dahil olmuştur.

TCDD ile yapılan mevcut işletme sözleşmesine göre Tüpraş’ın 151 adet sarnıçlı vagona sahip olma hakkı bulunmaktadır.

L4BH tipi hermetik, TSI standartlarına göre üretilmiş 72 adet yeni vagon ve yedeklerinin tedariki Legios (Çek Cumhuriyeti) firmasından Ocak 2011 itibarıyla sağlanmıştır. Bu satın alma ile vagon sayısı 151’e (68 adet mevcut, 11 adet PND ve 72 adet yeni vagon) çıkmıştır.

Kırıkkale Rafinerisi Enerji Verimliliği Projeleri

Proje, alt başlıkları itibarıyla şöyle özetlenebilir:

Plant 1100 Ham Petrol Enerji Verimliliği ve Plant 1200 Kapasite Artırma Yatırımı:

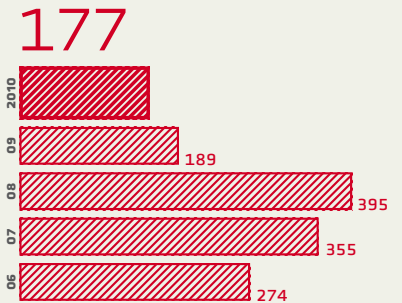
Plant 1100 Ham Petrol Ünitesi’ndeki projelerin tamamlanmasıyla 16,46 gcal/saat’lik enerji veya yıllık 6,9 Milyon ABD doları tutarında maliyet tasarrufu gerçekleştirilecek olup tam kapasitede çalıştığında 43,9 bin ton’luk CO₂ emisyon azaltılması sağlanacaktır. Ayrıca Vakum Ünitesi’nin şarjını 4800 m³/gün’den 6000 m³/gün’e çıkarmanın aylık getirisi 4,3 milyon ABD dolarıdır. Projenin basit geri ödeme süresinin 3-5 ay civarında olacağı öngörülmektedir.

Plant 1100 Ham Petrol Ünitesi Desalter

Yıkama Suyunun Isıtılması: Desalter’a verilen suyu ısıtmak için kullanılan eşanjörlerin tüp ve shell tarafı, içerdiği akışkan itibarıyla hızlı kirlenmektedir. Desalter’daki ısı transferi verimsizliği engellemek ve ünite devrede iken eşanjörlerin tüp demetlerini temizlemek için, aynı eşanjörden bir tane daha ilave edilecektir.

Frekans Konvertörü Tesisi: Satış pompaları elektrik motorlarına frekans konvertörü takılması, dolumların düşük olduğu saatlerde hem pompaların rahat çalışması hem enerji tasarrufu açısından önemlidir.

YATIRIMLAR (MİLYON ABD DOLARI)



Tüpraş ilk 4 yıl içinde Euro V spekt yatırımlarının tamamını devreye almış ve 2 milyar ABD dolarlık RUP projesine başlamıştır.

İNSAN, TOPLUM VE ÇEVRE SAĞLIĞI

Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken faaliyetlerini emniyetli ve güvenilir biçimde gerçekleştirmek, Tüpraş'ın hiçbir durumda ödün vermediği temel ilkesidir.

Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) Politikası

Çalışanlarına ve iş ortaklarının çalışanlarına sağlıklı, emniyetli, güvenilir ve temiz bir iş ortamının sağlanması, müşterilere yüksek emniyet normlarında hizmet verilmesi, yerel halk ve fiziki etki alanında bulunan tüm diğer paydaşların şirket faaliyetlerinden dolayı herhangi bir zarara uğramamalarının sağlanması Tüpraş'ın temel sorumluluklarındandır. Türkiye'nin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken faaliyetlerini emniyetli ve güvenilir biçimde gerçekleştirmeyi kendine ilke edinen Tüpraş'ın, çalışma şartlarını ve performansını sürekli yükseltmek, buna yönelik yönetsel ve teknik olanaklarını geliştirmek, değişmez hedefi ve paydaşlarına karşı taahhüdüdür.

Tüpraş'ın sağlık, emniyet ve çevre konusundaki prensiplerinin temel dayanağını SEÇ-K Politikası oluşturmaktadır. SEÇ politikasının uygulanması başta Tüpraş Genel Müdürü olmak üzere Tüpraş Yönetim Kurulunun doğrudan sorumluluğundadır. Uygulamadaki sorumluluk ise en üst kademeden en alt kademeye kadar tüm çalışanlar tarafından paylaşılmaktadır. Emniyet kuralları, ulusal, uluslararası mevzuat ve Tüpraş standartları doğrultusunda hazırlanmıştır ve eksiksiz biçimde uygulanmaktadır. Sağlık ve emniyet hedefleri, çalışan performansının değerlendirilmesinde de önemli bir yer tutmaktadır.

Tüpraş, tüm faaliyetlerini ISO 9001:2000 Kalite, ISO 14001 Çevre; OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri Standartları'na uyumlu şekilde yönetmektedir. Bunun yanında, operasyon ve süreç bazında sağlık ve emniyet şartlarını sağlamak için çeşitli konularda oluşturulmuş 45 kurum içi standart takip edilmektedir. Şirket içi tetkikçiler tarafından iç denetimler, akredite olmuş kuruluşlar tarafından ise dış denetimler yapılmaktadır.

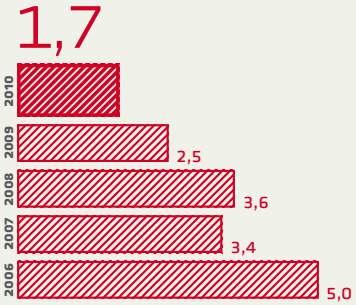
Sağlık ve Emniyet Uygulamaları

Emniyetli bir çalışma ortamının sağlanmasını etkileyen unsurlar yeni durumlarda değişikliğe uğrama riski taşıdığı için, sürekli öğrenme ve etkin risk değerlendirme sistemlerinin oluşturulması, işletme performansının artırılması açısından hayati önem taşır. Risk Değerlendirme Tablosu (RDT), Tehlike ve Etkilerini Yönetim Süreci (TEYS), Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR), Sağlık Risk Değerlendirmesi (SRD), Mütahhit SEÇ Yönetim Sistemi, Tüpraş'ın operasyonel emniyetin sağlanmasında kullandığı temel sistemler olup emniyet risklerinin tespit edilerek giderilmesine, çalışma esnasında emniyet koşullarının oluşturulup kontrol edilmesine ve herhangi bir olay oluştuğunda bunların araştırılıp raporlanarak öğrenme sağlanmasına yönelik uygulamalardır. Bu uygulamaların hayata geçirilmesinde birçok alt uygulama ve teknik kullanılmaktadır.

Özellikle emniyet risk değerlendirme sürecinde 'papyon' ve 'hata ağacı' analizleri gibi birden çok teknik kullanılarak risklerin en aza indirgenmesini sağlayacak tedbirler alınmaktadır. Bütün bu çalışmaların sonuçları, temel performans göstergelerine olumlu şekilde yansımakta, bu durum, doğru yolda ilerlendiğini göstermekle kalmayıp motivasyonu da artırmaktadır.

1 Ocak 2008 tarihinden itibaren mütahhit kazaları da iş kaza istatistiklerine dahil edilmeye başlanmıştır. En önemli SEÇ

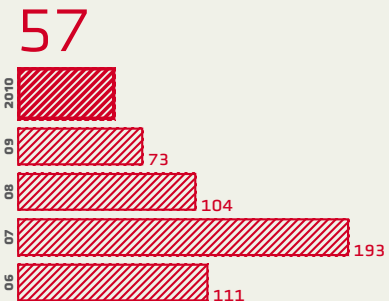
KAZA SIKLIK ORANI



GERÇEKLEŞEN

Tüpraş'ın, çalışma şartlarını ve performansını sürekli yükseltmek, değişmez hedefi ve paydaşlarına karşı taahhüdüdür.

KAZA ŞİDDET ORANI



performans göstergelerinde kaza sıklık oranı 2010 yılında 1,7 ve kaza şiddet oranı ise 57 olarak hedeflenen değerden daha başarılı bir düzeyde gerçekleşmiştir.

En üstün sistem ve süreçlerin geliştirilmesi, en modern ekipmanların kullanılması durumunda dahi, insan faktörü gözardı edildiği takdirde, kurumlar emniyet risklerini önlemede yetersiz kalabilmektedirler. Bu sebeple Tüpraş, faaliyet sahalarında görev ya da çeşitli amaçlarla bulunan, başta kendi çalışanları ve iş ortağı çalışanları olmak üzere herkesin sağlık, emniyet ve güvenlik konusunda üst düzey farkındalık, bilgi ve yeterliliğe sahip olmasını hedeflemektedir. Tüpraş'ta faaliyet alanlarında görev yapan herkesin kapsamlı bir eğitimden geçmesi zorunlu olup konuya yönelik eğitimler; işe başlangıç eğitimi, bilinçlendirme eğitimleri ve yetkinlik bazlı eğitimler olmak üzere üç grupta toplanmaktadır. Çalışanlar görev sorumluluklarına göre bu eğitimleri periyodik olarak tekrarlamaktadırlar.

Entegre yönetim sistemi gereği yapılan çapraz iç tetkikler haricinde, Tüpraş SEÇ-K Yönetim Sistemi'nin bir parçası olan Bağımsız SEÇ denetimlerine devam etmektedir. Denetlemelerde rafineriler, iş güvenliği, sağlık ve çevre konularında detaylı gözlemlere tabi tutulmakta, tespit edilen bulgular için gerekli düzeltici çalışmalar yapılarak rafinerilerin daha sağlıklı, tehlikesiz ve çevreye duyarlı olması sağlanmaktadır.

2010 yılı içerisinde bütün rafinerilerde Yangın Risk Değerlendirmesi yapılarak yangın riskleri tekrar gözden geçirilmiş, geliştirilmeye açık alanlar saptanarak gerekli önlemler alınmıştır. Var olan Bağımsız SEÇ-K denetlemelerini desteklemek ve rafinerilerdeki uygulamaları, sektördeki en iyi uygulamalarla karşılaştırmak amacı ile denetlemeler yapılmış, denetleme sonuçları üst yönetim ile paylaşılarak gerekli önlemlerin alınması sağlanmıştır.

Gelecek dönemlerde hayata geçirilmek üzere, sağlık ve emniyet konusunda 3 yeni çalışma alanı belirlenmiştir. Öncelikle çalışmaları İzmir rafinerisinde başlatılan bir değişim yönetimi uygulamasını hayata geçirmek hedeflenmektedir. Değişim yönetimi uygulamasında ilk aşamada süreçlerde, ekipmanda ve prosedürlerde meydana gelebilecek herhangi bir değişikliğe karşı, ilgili birimlerin risk değerlendirmesi yaparak uyum çalışmalarını hızla hayata geçirmesi sağlanacaktır. 2011 yılında başlayacak SEÇ Yetkinlik Yönetim Süreci ile başta anahtar fonksiyonlarda görevli çalışanlar olmak üzere tüm Tüpraş personelinin teknik emniyet konusundaki eğitim ve bilinç düzeyi değerlendirilecek, eğitim ihtiyaçları tespit edilecektir.

Belirli çalışmalarına 2010 yılında başlanmış olan Taşeron Takip Sistemi devreye alınarak rafinerilerde çalışan tüm müteahhitlerin kontrolü tek bir veritabanında yapılacak, ayrıca taşeron yetkinlikleri bu program üzerinden kontrol edilecektir.

ÇEVRE

Sera Gazı ile Hava Emisyonlarının İzlenmesi ve Enerji Verimliliği

Rafinerilerde işlenen ham petrol başına enerji tüketimini düşürmek, işletme performansının, buna bağlı olarak da kârlılığın artmasında önemli bir yer tutmaktadır. Enerji tasarrufu sağlamanın getirdiği maliyet avantajının yanı sıra, son yıllarda önemi giderek artan çevre olgusu, rafineri işletmelerini enerji etkinliği konusunda daha aktif davranmaya yönlendirmektedir.

Tüpraş, çevresel etki risklerini geniş kapsamda anlamak, bu risklerin etkin biçimde yönetilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirmeyi hedeflediği araştırma-geliştirme, sistem, süreç, ürün iyileştirme çalışma ve yatırımları kapsamında 2009 yılında çok fonksiyonlu bir çalışma grubu oluşturmuştur. Bu sayede daha önceden birim bazında gerçekleştirilen

analiz çalışmaları birleştirilerek bütüncül bir bakış açısına kavuşturulmuştur. Mevcut durumda tespit edilen çalışmalar kapsamında en yoğun ele alınan konu ise enerji verimliliğidir. Enerji Yönetimi Birimi'nin yönetim ve koordinasyon görevini üstlendiği çalışmalara şirket çalışanlarının çeşitli kanallarla aktif katılımı sağlanmaktadır. Ar-Ge Birimi'nin temel çalışma konularından biri de iklim değişikliği etkileriyle mücadeledir. Bu kapsamda enerji verimliliği sağlamadan, süreç ve ürün iyileştirmeye kadar birçok alanda çalışma yürütülmektedir. İklim değişikliği etkilerinin bölgesellik arz etmesinden dolayı faaliyet gösterilen dört ayrı bölgenin özelliklerini de göz önüne alarak çalışmalar genelden özele doğru şekillendirilmektedir.

Tüpraş, çevresel etkileri düşürülmüş ürün üretebilme kapasitesini artırmaya devam etmektedir. Geçtiğimiz yıllarda bu alana yönelik olarak tamamlanan önemli ünite yatırımlarının yanı sıra, bu konuda başlatılan birçok yatırım da devam etmektedir. Bu üniteler sayesinde bir yandan ham petrolden düşük kükürt oranına sahip ürünler üreten Tüpraş, diğer taraftan yüksek kükürt içerikli son ürünlerin kükürt oranını düşürerek piyasaya çevresel etkileri azaltılmış ürünler sunmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynakları ise öncelikle Tüpraş'ın kendi enerji ihtiyacını karşılaması bakımından ilgilendiği bir başka yatırım alanıdır. Bu kapsamda İzmir Rafinerisi'nde rüzgâr enerjisinden yararlanmaya yönelik bir yatırım başlatılmış olup gerekli müsaadeler için karar merciinden sonuç beklenmektedir. Diğer rafinerilerde de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına yönelik fizibilite çalışmaları yapılmaktadır.

İNSAN, TOPLUM VE ÇEVRE SAĞLIĞI

Tüpraş rafinerileri her yıl çevre mevzuatına uyum kapsamında gözden geçirilerek riskler tespit edilmekte, alınan ve alınması gereken önlemler değerlendirilmektedir.

Tüpraş, enerji verimliliği alanında şirket dışı birçok alanda da aktif rol oynamaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın önderliğinde oluşturulan enerji verimliliği ENVER projesine başlangıcından beri destek veren Tüpraş, ilgili kurumların düzenlediği proje yarışmalarına katılmaktadır.

Tüpraş, faaliyetlerinden kaynaklanan CO₂ ve diğer sera gazı emisyonlarının ölçüm ve takibini yapmakta, azaltım olanaklarını belirleyip gerekli tedbirleri hayata geçirmektedir.

Tüm rafinerilerin sera gazı emisyon değerleri, Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Tier-1 yaklaşımı kullanılarak hesaplanmaktadır. Bu konudaki geliştirme çalışmaları sürdürülmektedir. En üst düzey doğruluk seviyesi olan Tier-3 yaklaşımına uygun hesaplama yapabilmek için rafineriler akredite laboratuvarlarda gerekli analiz çalışmalarını yapmakta, bu konudaki çalışmalar TÜBİTAK işbirliğiyle gerçekleştirilmektedir.

ISO 14064-1 Sera Gazı Emisyonlarının ve Uzaklaştırmalarının Kuruluş Seviyesinde Hesaplanmasına ve Rapor Edilmesine Dair Kılavuz ve Özellikler Standardı'na göre raporlama yapılabilmesi amacıyla rafinerilerin ilgili personeline sertifikalı eğitim aldırılmıştır.

Çevre ve Orman Bakanlığı ve UNDP tarafından organize edilen iklim değişikliği ile ilgili çalışmalara katılım sağlanarak gelişmeler yakından takip edilmekte ve Şirket çalışmaları bu kapsamda düzenlenmektedir.

Emisyon değerlerini düşürme, kullanılan enerji miktarının azaltımı ve daha temiz yakıtların kullanımı ile mümkün olabilmektedir. Tüpraş bu doğrultuda enerji tasarrufunu artıracak projeleri son dört yıldır hayata geçirmektedir. Bu kapsamda rafinaj sektöründe emisyon azaltmanın uygulanabileceği alanlardan biri olan Flare Gazı Geri Kazanımı projesi 2009 yılında başlatılmış olup 2010 yılı Temmuz ayında devreye alınmıştır. Flare gazı belirli ölçülerde geri kazanılarak emisyonun oluşması engellenmekte ve geri kazanılan gazlar üretime tekrar kazandırılmaktadır.

Önlemler ve 2010 Yılı Gelişmeleri

Rafinerilerin çevre konusunda çalışan tüm personeline, Çevre Denetimi Yönetmeliği ve Çevre Kanunu'nca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında gerekli eğitimler aldırılarak Çevre Görevlisi sertifikası edinmeleri sağlanmıştır.

Tüpraş rafinerileri her yıl çevre mevzuatına uyum kapsamında gözden geçirilerek riskler tespit edilmekte, alınan ve alınması gereken önlemler değerlendirilmektedir.

2010 yılında, Best Available Technic (BAT) kapsamında, rafinerilerin mevcut durumunun değerlendirilmesi ve yatırım planlarının oluşturulması amacıyla öncelikle İzmit Rafinerisi'nde başlatılan BAT incelemesi, 2011 yılında diğer rafinerilerde de yapılacaktır.

Tüm rafinerilerin A grubu emisyon izin belgesi bulunmakta olup emisyon değerleri yasal düzenlemeler gereği İl Çevre ve Orman Müdürlüklerine periyodik olarak raporlanmaktadır. Bunun yanında tüm rafinerilerin bacalarında sürekli ölçüm cihazları bulunmaktadır. Bu cihazlar, baca gazı emisyonlarını gerçek zamanlı olarak ölçüp raporlamaktadır. İzmit ve Batman Rafinerilerinin sürekli ölçüm cihazlarından alınan sonuçlar, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından online olarak izlenmektedir. İzmir ve Kırıkkale rafinerisi ölçüm sonuçları ise İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne periyodik olarak raporlanmaktadır.

Ürün tankları, uçucu organik bileşik (UOB) emisyonuna karşı çift sızdırmazlık sistemi ile yapılandırılmıştır. İki rafineride API separatörlerinin üzerini kapatarak UOB emisyonunun tutulması sağlanmıştır. Diğer iki rafineride ise bu işlemin yerine getirilmesi için su sisi yöntemi kullanılmaktadır. İzmit ve İzmir Rafinerilerinde UOB kaçaklarının tespiti amacıyla rafineri sahalarında ölçümler yaptırılmıştır.

2010 yılında UOB, NO_x ve SO_x gazlarının tümünün azaltımına yönelik flare gazı emisyonunun içindeki UOB, NO_x ve SO_x gazlarının ısıma teknolojisi kullanılarak arıtılmasına yönelik yenilikçi bir çözümün geliştirilmesi amacıyla bir Ar-Ge projesi başlatılmıştır.

Su kaynaklarının korunması konusunda, öncelikle tüketimi azaltmaya yönelik iyileştirmeler hayata geçirilmektedir. Bu yöntem ile çevresel etkilerin düşürülmesinin yanı sıra maliyet avantajları da sağlanmaktadır. İzmit ve İzmir Rafinerilerinde atık su geri kazanım üniteleri ile birlikte kondense sudan da geri kazanım sağlanmaktadır. Diğer rafinerilerde ise sadece kondense sudan geri kazanım yapılmaktadır. 2010 yılında yaklaşık 12 milyon m³ su geri kazanılarak yangın suyu ve soğutma suyu olarak kullanılmıştır.

Tüpraş, atık su deşarjlarına kamu kuruluşlarının verdiği deşarj izinlerinde belirtilen parametrelerin de ötesinde dikkat etmekte ve çevre güvenliğini maksimum ölçüde sağlayacak önlemleri almaktadır. Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Su Ürünleri Yönetmeliği uyarınca da bu göstergeler periyodik olarak akredite laboratuvarlarda kontrol edilmekte, ilgili kamu kuruluşlarınca da denetlenmektedir.

Rafinerilerde gerekli ölçümler yaptırılarak gürültü akustik raporları hazırlanmış ve Bakanlıktan gerekli onay alınmıştır.

Tüpraş, atık miktarının azaltılması, ortaya çıkan katı, tehlikeli veya tıbbi atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri kazanım ve geri dönüşüm işlemi yapılamayan atıkların türüne uygun şekilde, kontrolü sağlanan lisanslı firmalar tarafından bertarafı sağlanmaktadır. Ayrıca Atık Yönetim Programı'ndan, atık nakliyesini yapacak lisanslı firmaların araç-sürücü tanımlaması, tanımlı olmayan araç, firma ya da sürücülerce taşıma yapılmasının engellenmesi ve atıkların türlerine göre tanımlanmış bertaraf tesislerine sevk edilmesi temin edilmiştir.

KALİTE

Tüpraş, tüm faaliyetlerinde kalite, çevre, toplum ve çalışan sağlığına olan duyarlılığı ön planda tutmaktadır.

Tüpraş rafinerilerinin ayrı ayrı sahip olduğu ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri belgeleri 2009 yılında tek bir belgede toplanarak kalite standartlarını sağlama yeteneği geliştirilmiş ve rafineriler arasında kalite dengesi sağlanmıştır. Tüpraş, Yönetim Sistemleri belgelerine sahip olmayı, toplam kalitede varılacak son nokta olarak değil, yalnızca bir aşama olarak değerlendirmekte ve tüm çalışmalarını bu görüş doğrultusunda sürdürmektedir. Tüpraş, Ulusal Kalite Hareketi ve Mükemmelliğe Yolculuk Programı'na katılımın ilk adımı olan İyi Niyet Bildirgesi'ni Türkiye Kalite Derneği ile 4 Nisan 2006 tarihinde imzalayıp, Toplam Kalite Yönetimi'nde sürekli bir gelişim aracı olan EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamaya almıştır. Tüpraş, Mükemmellikte Yetkinlik Belgesi'ne sahiptir.

Çalışanlar, verimlilik artırılması, kalitenin iyileştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliğinin artırılması gibi konularda yaratıcı ve yenilikçi düşüncelerini Rafine Öneriler Sistemi yoluyla yönetime iletmeye devam etmektedir.

2010 yılında Şirket faaliyetlerinin yasal gerekliliklere uygunluğunun değerlendirilmesini ve aksiyonların izlenebilirliğini sağlamak amacıyla hazırlanan Yasal Gereklilik Programı, tüm personelin iç iletişimde kullandığı intranet ortamında uygulamaya alınmıştır.

Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği denetimleri, SEÇ denetimleri ile birleştirilerek Bağımsız SEÇ-K denetimleri adı altında gerçekleştirilmiştir. Ekim 2010'da Genel Müdürlük, Kırıkkale ve Batman

Rafinerilerinde paralel dış denetimler gerçekleştirilmiştir. Çapraz iç tetkikler, iş kazaları, çevre kazaları, ucuz atlatma, gözlem raporları, İSG kurul toplantıları sonucu açılan düzeltici faaliyetler ile diğer konulardaki düzeltici faaliyetlerin etkin olarak izlenmesi, tüm rafinerilerde ortak olarak izlenebilen bir program olan QDMS üzerinden yapılmaktadır.

Süreç yönetimi Kalite, Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve standartları uyarınca gerçekleştirilmekte olup faaliyetlerin yürütülmesinde aktif olarak kullanılan Tüpraş Çalışma Standardı sayısı 79'dan 107'ye yükselmiştir. Bu standartlar operasyonel alanların yanında sağlık, emniyet, çevre, güvenlik, insan kaynakları, denetim gibi sosyal, ekonomik, çevre ve etik konuların tamamına yönelik iş yapış biçimlerini tanımlamaktadır.

18.12.2009 tarihinde AB Resmi Gazetesi'nde Uyumlaştırılmış Yapı Malzemeleri Standartları Listesi yayınlanmış olup listede yer alan ve harmanizasyonu tamamlanan ürünler arasında bulunan EN 12591 Kaplama Sınıfı Bitümler (penetrasyon tipi bitümler) Standardı'nın üye ülkelerde uygulamaya girişi tarihi 01.01.2011 olarak belirlenmiştir. Avrupa Birliği'nde olduğu gibi ülkemizde de bitüm ürünleri yapı malzemeleri kapsamında değerlendirilmektedir.

İzmit, İzmir, Kırıkkale ve Batman Rafinerilerinde üretilen bitümler için CE işareti almak üzere gerekli denetim ve belgelendirme çalışmaları, SZUTEST Teknik Kontrol ve Belgelendirme Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. ve partneri Çek Cumhuriyeti kökenli 1023 numaralı Onaylanmış Kuruluşu ITC (Institut Pro Testovani A Certifikaci) tarafından tamamlanmış ve kaplama sınıfı bitümler için CE belgelendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

İNSAN, TOPLUM VE ÇEVRE SAĞLIĞI

Yıl içinde enerji verimliliği uygulamalarıyla toplam 91,4 milyon TL tutarında tasarruf sağlanmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği projeleri kapsamındaki Senver-11 2010 yarışmalarında, İzmir Rafinerisi SEVAP-3 dalında, Batman Rafinerisi ise SEVAP-2 dalında birincilik ödülleri kazanmışlardır.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ

Tüpraş'ta başlatılan enerji tasarruf projelerinin yaygınlaştırılmaları ile Avrupa rafinerileri içerisinde en az emisyonu sahip rafineriler kategorisine girilmesi hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda, dünyada enerji tasarrufu ile ilgili olarak uygulanan tüm ileri teknoloji ve programlar takip edilmektedir. Enerji verimliliği projeleriyle sağlanan gelişmelerle 2008 yılı ortalamasında 114,5 olan ortalama EII değeri, 2010 yılında ortalama 104,5 EII değerine düşürülerek rafinerilerde enerji verimliliği konusunda önemli ölçüde iyileştirme sağlanmıştır.

Yıl içinde enerji verimliliği uygulamalarıyla toplam 91,4 milyon TL tutarında tasarruf sağlanmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği projeleri kapsamındaki Senver-11 2010 yarışmalarında, İzmir Rafinerisi SEVAP-3 dalında, Batman Rafinerisi ise SEVAP-2 dalında birincilik ödülleri kazanmışlardır.

ÖZET ENERJİ TASARRUF TABLOSU

(MİLYON ABD DOLARI)

2008	41,8
2009	31,6
2010	61,6
TOPLAM	135

İzmit ve İzmir Rafinerileri Prosteam Projesi

2010 yılı Ocak ayında, iki büyük rafineride enerji sistemlerinin optimizasyon ve izleme yazılım programı olan "ProSteam Projesi" devreye alınmıştır. Bu proje ile enerji sistemleri saatlik periyodlarla online olarak optimize edilmekte ve izlenmektedir. Optimizasyon sonuçlarının uygulanması ile maliyetlerde 4 milyon TL azalma sağlanmıştır.

İzmit, İzmir ve Kırıkkale Rafinerileri Enerji Verimliliği Maksimizasyonu ve CO₂ Azaltımı

Yıl içinde İzmit, İzmir ve Kırıkkale Rafinerilerine ait Desulfurizer, Unifiner ve DHP ile bazı ham petrol ve vakum ünitelerinde proses iyileştirmesi ve enerji verimliliği artışına yönelik Enerji Verimliliği Maksimizasyon Projesi ve CO₂ azaltımı ile ilgili olarak temel mühendislik çalışmaları devam etmiştir. Bu kapsamdaki projelerin hayata geçmesi ile yılda 76,4 bin ton fuel oil tasarrufu ve 244,4 bin ton CO₂ azaltımı sağlanması beklenmektedir.

İzmit, İzmir ve Kırıkkale Rafinerilerinde Hidrojen Kompresörlerinde Make Up Uygulaması

Pistonlu kompresörlerde kademesiz yük kontrol sisteminin ilk pilot uygulaması İzmit Rafinerisi Hidrojen Kompresörüne uygulanmıştır. Ağustos 2010'da devreye alınan bu sistemle yaklaşık olarak 450-800 kW seviyesinde enerji tasarrufu sağlanmıştır. Başarılı olan bu pilot uygulamadan sonra, 4,5-7 MW arası enerji tasarrufu sağlayacak İzmit, İzmir, Kırıkkale Rafinerilerine ait 12 adet Make Up Hidrojen Kompresörü için de çalışmalara başlanmıştır.

TÜPRAŞ 2010 YILI ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ ENERJİ VE CO₂ KAZANÇLARI

	PROJE SAYISI	ENERJİ TEP	CO ₂ TON
İZMİT	35	26.436	87.992
İZMİR	20	27.944	85.579
KKALE	17	16.487	123.832
BATMAN	3	4.485	11.197
TOPLAM	75	75.353	308.600

İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI VE TUPRAŞ ÇALIŞANLARI

Rafinaj sektöründe nitelikli ve deneyimli işgücü büyük önem taşımaktadır. Sahip olunan insan kaynağının geliştirilmesi hedefi doğrultusunda, son beş yılda 1.828 nitelikli genç personel Tüpraş ailesine katılmıştır.

Tüpraş'ın İK Vizyonu

Tüpraş, özelleştirme ile yapısal değişim başlattığı son beş yıllık dönem içinde, en büyük yatırımını insan kaynağına yapmıştır. Sahip olunan nitelikli insan kaynağı, Tüpraş'ın en önemli sermayesi ve başarılarının arkasındaki en önemli itici güçtür. Tüpraş'ta insan kaynakları süreçleri, Şirket hedefleri doğrultusunda büyük bir titizlikle yönetilmektedir. İnsan kaynaklarında hedef, insan kaynağını nitelikleri bakımından sürekli geliştirerek, küresel rekabette kalıcı üstünlük haline getirmektir.

Tüpraş temel yönetim anlayışını, insan haklarının korunması ve yüceltilmesi anlamında yasal zorunlulukların da ötesinde, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi çerçevesinde oluşturmaktadır. Personel temini sürecinde nitelikli işgücüne öncelik verilmesi ve personelin çalışma ortamında en etkin ve verimli biçimde değerlendirilmesi, Tüpraş'ın insan kaynakları politikasının temelini oluşturmaktadır.

Ekonomik krizin izlerinin tam olarak silinmediği ve birçok şirketin insan kaynaklarında daralmaya gittiği 2010 yılında, İnsan Kaynakları Politikası çerçevesinde, genç ve yönetici profiline uygun nitelikte 418 personel rafinaj alanında çalıştırılmak üzere Tüpraş'a katılmıştır.

Yıl sonu itibarıyla Şirket'te 222'si Genel Müdürlük, 1.468'i İzmit, 1.297'si

İzmir, 909'u Kırıkkale, 403'ü Batman Rafinerisi bünyesinde olmak üzere toplam 4.299 personel çalışmaktadır. Ditaş ve OPET dahil Grup'un bünyesinde çalışan personel sayısı 31 Aralık 2010 tarihinde 5.480'dir

Şirket, eğitimin verimli bir gelişim için vazgeçilmez unsur olduğuna inanmaktadır ve kariyer planları,

tüm çalışanların kişisel ve mesleki yetkinliklerini artırma hedefi doğrultusunda yapılmaktadır. Bu hedefin gerçekleştirilmesi için şirket içi eğitim programlarının yanı sıra yurt içinde ve yurtdışında çeşitli eğitim kurumlarının sunduğu hizmetlerden de yararlanılmaktadır. 2010 yılında toplam 11.325 kişi 181.684 adam/saat eğitim almıştır.

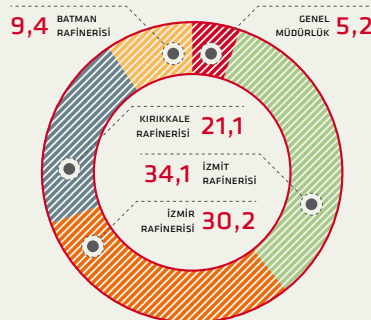
Sahip olunan insan kaynağının geliştirilmesi hedefi doğrultusunda, iş barışında ve çalışan motivasyonunda hiçbir olumsuzluk yaşanmadan ve son beş yılda 1.828 nitelikli genç personelin de katılımıyla işgücünde %43 oranında yenilenme gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş'ın İK vizyonu, Doğru İşe Doğru İnsan, Performansa ve Yetkinliklere Bağlı Ücret, Başarıya Bağlı Değerlendirme, Herkes İçin Eşit Fırsat ilkeleri doğrultusunda, insan gücünü sürekli geliştirmek ve rekabet ortamında kalıcı bir üstünlük sağlamaktır.

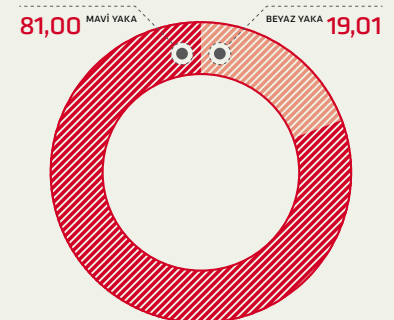
KAPSAM DIŞI VE KAPSAM İÇİ ÇALIŞANLARIN ALDIĞI ADAM/SAAT EĞİTİM

	ÇALIŞAN SAYISI	TOPLAM EĞİTİM SAAT	KİŞİ BAŞINA ORTALAMA EĞİTİM SAAT
BEYAZ YAKA	2.568	52.461	20,4
MAVİ YAKA	8.757	129.223	14,8
TOPLAM	11.325	181.684	16,0

ÇALIŞAN DAĞILIMI (%)



ÇALIŞAN DAĞILIMI (%)



ETİK KURALLAR

Tüpraş, Etik Davranış Kuralları ile çalışanlarına ve kendisi adına temsilen hareket edenlere görevlerini yerine getirirken verecekleri karar ve gösterecekleri davranışlarında yol gösterici olunması amaçlanmıştır.

Koç Topluluğu'nun Enerji Grubu Şirketi olan Tüpraş, müşterilerinin memnuniyetini sağlamayı, kıt doğal kaynakları etkin kullanarak evrensel kalite ve standartlarda ürün, hizmetler sunmayı ve ekonomik sosyal gelişime katkıda bulunmayı amaçlar. Bu suretle ulusal ve küresel çapta, müşterileri, hissedarları, çalışanları, tedarikçileri, kısaca tüm paydaşları için güvenilirlik, devamlılık ve saygınlık simgesi olmayı hedefler.

Koç Topluluğunun kurucusu Vehbi Koç'un;

- Müşterilerimiz velinimetimizdir,
- Daima en iyi olmak, vazgeçilmez hedefimizdir,
- En önemli sermayemiz, insan kaynağımızdır,
- Amacımız, sürekli gelişmek için kaynak yaratmaktır,
- Gücümüzü aldığımız ülke ekonomisine güç katmayı hedef alırız,
- Üstün iş ahlakı ve dürüst çalışma ilkelerine uymak düsturumuzdur,

ilkelerini esas alan Tüpraş, Etik Davranış Kuralları ile çalışanlarına ve kendisi adına temsilen hareket edenlere görevlerini yerine getirirken verecekleri karar ve gösterecekleri davranışlarında yol gösterici olunması amaçlanmıştır. Tüm Tüpraş çalışanlarından, Şirket'in kültür bütünlüğünü sağlayacak tavır ve davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Buna ek olarak, tüm çalışanlardan beklenen, Koç ve Tüpraş isimlerinin saygınlığını ve kurumsal yapılarının güvenilirliğini korumak ve geliştirmektir.

Geçici personel de dâhil olmak üzere Tüpraş bünyesinde istihdam edilen tüm çalışanlar, Tüpraş Etik Davranış Kuralları'na uymakla yükümlüdürler. Tüm paydaşlardan, iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine uymaları beklenir.

Etik Davranış Kuralları'nın tüm çalışanlara bildirilmesi, çalışanların bu kurallara gerekli önemi vermelerinin sağlanması ve Etik Davranış Kuralları'na uyulması konusunda gerekli çaba ve liderliğin gösterilmesi Tüpraş'ta görev yapan orta ve üst düzey yöneticilerin asli görev ve sorumlulukları arasındadır. Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri dokümanının son versiyonunun çalışan tarafından okundugunu, anlaşıldığını ve uygulamaya taahhüdünü belgelendirme sorumluluğu çalışanın bir üst amirine aittir.

TÜPRAŞ ÇALIŞAN İLİŞKİLERİ

Tüpraş, sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak katma değeri yaratan en başarılı ve yetkin profesyonellerden oluşan, en çok tercih edilen ve herkesin parçası olmaktan gurur duyduğu ideal kurum olmayı hedeflemektedir.

Tüpraş, çalışanlarına değer verir ve çalışan haklarına saygılı davranır. “En önemli sermayemiz insan kaynağımızdır” politikası, Koç Topluluğu'nun benimsediği temel ilkelere biridir. Bu doğrultuda Şirket hedefi de; “İnsan kaynağına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olmaktır” şeklinde belirlenmiştir.

Bu çerçevede;

- İşe alma ve istihdamda tek ölçü olarak işe uygunluk vasfını aramak, ayrımcılık yapmadan fırsat eşitliği sağlamak,
- Toplumu, Şirket'i ileriye götürecek en nitelikli gençleri ve deneyimli profesyonelleri Şirket'e kazandırmak,
- Çalışanların yeteneklerinden, gücünden ve yaratıcılığın azami fayda sağlamak,
- Çalışanların eğitilmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesi için imkân ve fırsat eşitliği sağlamak,
- Adil ve rekabetçi ücret politikaları, etkin ve objektif performans değerlendirme sistem ve uygulamaları ile başarıyı ödüllendirmek,
- Yükselme ve ödüllendirmede fırsat eşitliği sağlayarak çalışanların şirkete olan bağlılığını artırmak,
- Çalışma barışının sürekliliğini sağlamak,
- Çalışanlara temiz, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlamak,
- İşbirliği ve dayanışmanın en önemli unsur olduğu şeffaf ve karşılıklı saygıyı teşvik eden, çalışma ortamını yaratmak ve kalıcı kılmak,
- İşyerinde tacize hiçbir şekilde müsaade etmemek,
- Çalışanların görüş ve önerilerini değerlendirmek, yanıtlamak ve motivasyon artırıcı tedbirler almak,
- Çalışanlar ile ilgili özel bilgileri, hukuki zorunluluk haricinde, çalışanın izni ve bilgisi olmadan üçüncü şahıslarla paylaşmamak,
- İnsan haklarına saygılı olmak
- Çalışanlarla ilişkiler açısından temel prensipleri oluşturur.

TÜPRAŞ HARİCİ İLİŞKİLERİ

Tüpraş'ın paydaşları ile ilişkilerini yönlendiren temel prensipler aşağıda sıralanmıştır:

Paydaşlarla İletişim

- “Koç” markasını ve “Tüpraş” kurumsal algısını toplum nezdinde temsil etmek ve itibarını artırmak,
- Paydaşlarla iletişim kanallarını açık tutarak eleştiri ve önerilerinden istifade etmek, olumlu ilişkilerin devamını sağlamak,
- Kamuoyu ile görüş paylaşımında kişisel görüş bildiriminden kaçınmak.

Hissedar İlişkileri

- Hissedarlarının yasalara belirlenmiş hak ve çıkarlarını korumak,

- Hissedarlarının sağladığı kaynakların karşılığı olarak değer yaratılması için azami gayreti göstermek, oluşan kârı hissedarlara dağıtmak ya da yatırıma yönlendirmek,
- Hissedarlarına ve kamuya, şirketlerle ilgili olarak, açıklanması gereken hususların tam, zamanında ve doğru bir şekilde duyurulmasını sağlamak,
- Tüpraş'ın, Koç Topluluğu'nun güven ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde yönetilmesini sağlamak; sürdürülebilir büyüme ve kârlılığı hedef alarak, şirket kaynaklarını, varlıklarını ve çalışma zamanını verimlilik bilinciyle yönetmek

Devlet İlişkileri

- Faaliyet gösterilen ve gösterilebilecek ülkelerdeki ilgili tüm yasa, kural ve düzenlemelere uymak,
- Tüm işletme faaliyetlerini ve muhasebe sistemini yasalara göre tam ve uygun bir biçimde yönetmek, kayıt altına almak ve raporlamak.

Sosyal Sorumluluk

- Ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıda bulunacak çalışmaları desteklemek,
- Toplumu ilgilendiren konulara duyarlılık göstermek ve toplumun olumlu yönde gelişimi için destek vermek,
- Topluluğun kurucusu Vehbi Koç'un, içinde yaşanılan toplumun geliştirilmesi için çalışanlarına yol gösterici nitelikteki; "Benim Anayasam şudur; Devletim ve ülkem var oldukça ben de varım. Demokrasi varsa hepimiz varız. Memleketimizin ekonomisini kuvvetlendirmek için elimizden gelen bütün gayreti göstermeliyiz. Ekonomimiz güçlendikçe demokrasi daha iyi yerleşir, dünyadaki itibarımız artar" ilkesine her durumda sahip çıkmak.
- Tüpraş, kuruluşların hizmet ettikleri toplumla birlikte büyüyebileceğine inanmaktadır.

Müşteri İlişkileri

- Müşteriler için değer yaratmak, talep ve gereksinimlerini en üst düzeyde karşılamak,
- Kaliteli ürün ve hizmetler sağlamak ve istikrarlı politikalar izlemek,
- Müşteriler ile ilişkilerde uzun vadeli bir güven ortamı oluşturmak,
- Satış ve satış sonrası süreçte müşteri memnuniyetini artırarak birinci tercih olmayı hedeflemek,
- Müşterilere yanıltıcı ve eksik bilgi vermemek.

Tedarikçi, Bayi, Yetkili Satıcı ve Yetkili Servis İlişkileri

- Tedarikçiler, bayiler, yetkili satıcılar ve yetkili servisler ile iş ilişkilerinde karşılıklı değer yaratmak,
- Tedarikçiler, bayiler, yetkili satıcılar ve yetkili servisler ile iletişimi, açık, doğrudan ve doğru bir şekilde yürütmek,
- Tedarikçi, bayi, yetkili satıcı ve yetkili servis seçiminde objektif kriterler ile karar vermek,
- Tedarikçi, bayi, yetkili satıcı ve yetkili servis denetimlerinde ve ziyaretlerinde tedarikçi tarafından talep edilen makul gizlilik ve iş güvenliği kurallarına uymak.

Rakip ve Rekabet İlişkileri

- Mevzuatın izin verdiği sınırlar dışında, rakiplerle ya da diğer kişi ya da kuruluşlarla, doğrudan ya da dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşmalar ve uyumlu davranışları hangi şekilde olursa olsun yapmamak,
- Belirli bir piyasada tek başına ya da diğer teşebbüslerle birlikte hakim durumda olduğu durumlarda, bu hakim durumunu kötüye kullanmamak,
- Rakipler ile piyasa ve/veya rekabet koşullarını birlikte belirlemeye yönelik görüşme ve bilgi alışverişi yapmamak.

Şirket'i temsilen katılınan dernek, meclis, oda, meslek birlikleri v.b. toplantılar ile diğer özel veya mesleki toplantı ve görüşmelerde yukarıda belirtilen durumlara yol açabilecek veya bu şekilde nitelenebilecek her türlü görüşme ve işlemlerden kaçınmak.

Küresel Sorumluluk

Çevrenin Korunması

- Tüpraş'ın çevre politikasını geliştirmek ve etkin uygulanmasını sağlamak.
(http://www.tupras.com.tr/kss_rapor.pdf)

Küresel İlkeler Sözleşmesi

Birleşmiş Milletler Küresel ilkeler Sözleşmesi ile belirlenmiş ilkelere uygun olarak ülke ve dünya yararına hareket etmek, Şirket bünyesindeki çalışanlar, bayiler, tedarikçiler ve yetkili servisler ile kurumsal vatandaşlık örneği göstermek.

ÇALIŞANLARIN UYMASI GEREKEN ETİK DAVRANIŞ KURALLARI

"Tüpraş" adının profesyonellik, dürüstlük ve güvenle anılmasının devamı ve daha ileri noktaya taşınması, tüm Tüpraş çalışanlarının birincil sorumluluğudur. Bu çerçevede, Tüpraş çalışanlarından beklenenler aşağıda sıralanmıştır:

- Yasalara daima uymak,
- Temel ahlaki ve insani değerler çerçevesinde görevlerini yerine getirmek,
- Tüm ilişkilerinde karşılıklı yarar sağlamak amacıyla hakkaniyetli, iyi niyetli ve anlayışlı davranmak,
- Her ne amaçla olursa olsun kişi ve kuruluşlardan hiçbir şekilde haksız kazanç sağlamamak, rüşvet almamak ve vermemek,
- Sürdürülen görevlerde, ilgili iş etiği kuralları ve bu kuralları destekleyen tüm uygulama prensiplerine uygun olarak hareket etmek,
- Açıkça yetkilendirilmedikçe şirketi taahhüt altında bırakacak bir davranışta, beyanda ya da yazışmada bulunmamak,
- Diğer çalışanları rahatsız edecek ve/veya zarara uğratabilecek davranışlarda bulunmamak, iş ahenğini bozmamak,
- Şirket'in bilgi ve bilgi sistemleri de dahil olmak üzere, tüm maddi ve gayri maddi varlıklarına şahsi malı gibi özen göstermek, bunları olası kayıp, zarar, yanlış kullanım, suistimal, hırsızlık ve sabotajlara karşı korumak,
- Şahsi çıkar ve/veya siyasi aktivite ve çıkar için mesai zamanını ve şirket kaynaklarını doğrudan ve dolaylı olarak kullanmamak.

Varlık ve Bilgi Yönetimi

Fikri Mülkiyet Hakları

- Yeni geliştirilen ürün, süreç ve yazılımların fikri mülkiyet haklarını teminat altına alabilmek için yasal olarak işlemlerin zamanında başlatılmasını ve tamamlanmasını sağlamak,
- Diğer firmalara ait patent, telif hakları, ticari sırlar, marka, bilgisayar programları ya da diğer fikri ve sınai mülkiyet haklarının -bilerek- yetkisiz kullanımından kaçınmak.

➔ ETİK KURALLAR

Tüpraş, sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak katma değeri yaratan en başarılı ve yetkin profesyonellerden oluşan, en çok tercih edilen ve herkesin parçası olmaktan gurur duyduğu ideal kurum olmayı hedeflemektedir.

Bilgi Yönetimi

- Tüm yasal kayıtların sağlıklı bir şekilde tutulmasını sağlamak,
- Üçüncü kişilerden gelen şirket için gizli kategorisine giren bilgi taleplerini, üst yönetim onayı olmadan cevaplamamak,
- Şirket'in açıkladığı beyan ve sunduğu raporların gerçeğe uygun olması için gerekli titizliği göstermek.

Güvenlik ve Kriz Yönetimi

- Olası terör, doğal afet ve art niyetli girişimlere karşı Şirket çalışanlarının, bilgi ve bilgi sistemlerinin, işletme sahaları ve idari binaların korunması için gerekli tedbirleri almak,
- Terör, doğal afet vb. olması durumunda oluşturulacak acil kriz yönetimi ile ilgili gerekli kriz planlamasını yapmak, bu yolla kriz anında minimum kayıpla işin sürekliliğini sağlamak,
- Şirket varlıklarının çalınmasını veya zarara uğramasını önlemek için her türlü tedbiri almak.

Gizlilik

- Tüpraş'a ait mali ve ticari sırların, rekabet gücünü zayıflatacak
- bilgilerin, personel haklarının ve bilgilerinin, iş ortaklarıyla olan anlaşmaların "gizlilik" çerçevesi içinde olduğu bilinci ile hareket etmek, bunların korunmasını ve gizliliğini sağlamak,
- İş gereği öğrenilen bilgileri ve haiz oldukları belgeleri, her ne amaçla olursa olsun kurum içi ve dışındaki yetkisiz kişi ve mercilerle paylaşmamak, spekülasyon amaçlı (doğrudan veya dolaylı olarak) kullanmamak,
- Tüpraş, Tüpraş müşterileri ve Tüpraş'ın iş yaptığı diğer kişi ve şirketler ile ilgili kamuya açık olmayan bilgileri hiçbir şekilde öngörülen amaç dışında kullanmamak, gerekli izinleri almadan üçüncü kişiler ile paylaşmamak.

Çıkar Çatışmasından Kaçınmak

Çıkar çatışması, çalışanların görevlerini tarafsız bir şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkileyebilecek ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına, ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili maddi veya herhangi bir şahsi çıkara sahip olmaları halini ifade eder.

Kendi veya Yakınları Lehine İşlem Yapmamak

- Unvan ve yetkiden faydalanarak, kendisi, yakınları veya üçüncü kişiler lehine haksız menfaat sağlamamak,
- Yapılacak kişisel yatırımlarda, Tüpraş'la çıkar çatışması durumuna düşmemeye özen göstermek,
- Yapılacak kişisel yatırımların veya herhangi bir iş faaliyeti dışındaki uğraşların hâlihazırda devam eden Tüpraş'taki görevini yapmasına zaman ve dikkat verme açısından engel olmasına özen göstermek ve ana görevlere odaklanmayı önleyen bu gibi durumların gerçekleşmesinden kaçınmak,
- Çalışan ile müşteri veya tedarikçi konumundaki Şirket'te aynı iş ile ilgili birinci derecede karar verme mevkiinde bulunan kişilerin birinci derece akraba olması durumunda üst amire bilgi vermek,
- Çalışanlar, var ise başka bir şirkette hisse sahibi olmaları veya yatırımlarına iştirak etmeleri durumunu işe ilk girişleri sırasında bildirmek durumundadır. Bu konu adaylarla yapılacak iş görüşmelerinde özellikle sorgulanır. Çalışanlar bu durumlarında olabilecek değişiklikleri ve benzeri çıkar çatışması olarak algılanabilecek konuları bir üst seviye amirine bildirir ve bilgilendirme en az iki üst seviye amire kadar iletilir.

- Ticari ilişki içinde bulunulan bir başka şirkette yakınlarının hisse veya maddi menfaat sahibi olmasının öğrenilmesi durumunda üst amirine bilgi vermek.

Temsil ve Davetlere Katılım

İş ilişkisi içerisinde bulunulan veya bulunulma potansiyeli taşıyan kişi veya kurumların gerçekleştirdiği genel katılıma açık konferans, resepsiyon, tanıtım etkinlikleri, seminerler vb. dışındaki, karar almada etkileyici olan veya öyle algılanabilecek sportif faaliyetler, yurt içi/dışı geziler, vb. davetlere katılım Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve ilgili birim müdürlerinin onayına tabidir.

Hediye Almak ve Vermek

Tüpraş ile iş ilişkisi kurmak ya da sürdürmek isteyen özel ya da resmi kişi ve kuruluşlarla olan ilişkilerin yürütülmesinde;

- Ticari gelenek, örf ve adetlere uygun şekilde verilen ya da hatıra / promosyon niteliğindeki malzemeler dışında, bir usulsüzlüğün varlığı izlenimi yaratan, bağımlılık ilişkisine neden olabilecek ya da öyle algılanabilecek herhangi bir hediye kabul ve teklif etmemek,
- Tedarikçilerden, bayilerden, yetkili servislerden, müşterilerden, topluluk şirketlerinden veya üçüncü kişilerden uygunsuz olarak algılanabilecek, hiçbir indirim ya da menfaat talep etmemek, üçüncü kişilere teklif etmemek, teklif edildiğinde kabul etmemek.

İşten Ayrılanların Tüpraş ve Koç Topluluğu Şirketleri ile İş Yapması

Tüpraş'taki görevinden ayrıldıktan sonra kendisi bizzat şirket kurarak ya da bir şirkete ortak olarak Koç

Topluluğu şirketlerine satıcılık, yüklenicilik, danışmanlık, komisyonculuk, temsilcilik, bayilik veya benzeri şekillerle iş yapmak, olumsuz algılamalar oluşturabilecek dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husustur.

Böyle bir sürecin öncesi ya da sonrasında Şirket menfaatleri çerçevesinde hareket edilmesi, ahlaki ve etik kurallara riayet edilmesi, süreç öncesi ve sonrasında çıkar çatışmalarına izin verilmemesi gereklidir.

Bu durumdaki bir tedarikçi için ilgili yöneticinin, tedarikçinin daha önce çalışmış olduğu Topluluk Şirketi ile temasa geçerek uygunsuz bir durum olmadığına dair rapor hazırlayarak bir üst amirini bilgilendirmesi gereklidir.

Uygunsuz bir durum söz konusu ise ilgili şahısla ticari ilişki kurulmamalıdır. Başkan onayı gerektiren istisnai haller dışında olumsuz algılamaları önlemek üzere bu tür ticari ilişkilere çalışanın Topluluk'tan ayrılmasının üstünden 2 yıl geçmeden onay vermemek gereklidir.

İçerden Bilgi Ticareti (Insider Trading)

Tüpraş'a ve Koç Topluluğu'na ait her türlü gizli bilgiyi kullanarak veya üçüncü şahıslara vererek, borsalardan doğrudan veya dolaylı hisse alım satımı yapmak da dahil, herhangi bir ticari menfaat elde etmeye çalışmanın (insider trading) yasal bir suç olduğunu bilmek ve kesinlikle teşebbüs etmemek.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ

- Tüpraş, işyerinde ve işbaşı, işçi sağlığı ve iş güvenliğini tam anlamıyla sağlamayı hedeflemiştir. Çalışanlar bu amaçla konulan kural ve talimatlara uygun hareket ederler ve gerekli önlemleri alırlar.
- Çalışanlar, işyeri ve/veya işçiler bakımından tehlike arz eden veya yasa dışı nitelikteki hiçbir eşya ya da maddeyi işyerinde bulundurmamaklardır.

- Çalışanlar; geçerli bir doktor raporuna istinaden bulundurulmaları hariç, işyerinde uyuşturucu, bağımlılık yapıcı, akli veya fiziksel melekeleri kısıtlayıcı ya da ortadan kaldırmaya maddeleri bulundurmamalıdır, bu tür maddelerin etkisi altındayken iş yerinde ve iş kapsamında çalışma yapmayacaklardır.

SİYASİ FAALİYET YASAĞI

Tüpraş, siyasi partiler, politikacılar ya da siyasi adaylara bağış yapmaz. Bu konularda işyerlerinin sınırları içerisinde gösteri, propaganda ve benzeri maksatlı faaliyetlere izin verilmez. Şirket kaynakları (araç, bilgisayar, e-posta gibi) siyasi amaçlı faaliyetlere tahsis edilemez.

ETİK DAVRANIŞ KURALLARI UYGULAMA PRENSİPLERİ

İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü

Çalışanlar, Koç Topluluğu veya Tüpraş Etik Davranış Kuralları'nın ya da Tüpraş'ın tabi olduğu yasa ve mevzuatın ihlal edildiğini öğrenir veya şüphelenirlerse bunu üst amirine (ilk yöneticisine) ya da duruma göre Genel Müdür'e ve / veya bağlı bulunduğu Genel Müdür Yardımcısı'na ya da Rafineri Müdürü'ne iletmekle yükümlüdürler.

Kişinin, işyerindeki huzuru ya da iş ilişkilerini olumsuz yönde etkileyecek şekilde yaptığı bildirimin 3. şahıslara ifşa edilmesi kesinlikle önleneyecektir. Bildirim mekanizmasının şirket menfaati doğrultusunda olması gözetilmelidir. Bildirimde bulunanın, ihbar edilen hakkında dedikodu yapması veya kariyerini olumsuz etkilemeye çalışması gibi niyetlerden arınmış olması çok önemli bir husustur.

Bu bakımdan ihbar ve soruşturma sürecinde gizlilik, objektiflik ve etik kurallara uyum son derece kritik bir konudur. Hem bildirimde bulunan hem de konuyla ilgili süreci yöneten kişilerin bu konuya azami önem ve dikkat göstermesi zorunludur.

Yalan ve/veya iftira niteliğinde kasıtlı bildirimler tespit edildiğinde etik kural ihlali olarak yorumlanır.

Tüpraş Etik Davranış Kurulu

Tüpraş Etik Davranış Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır.

- Genel Müdür (Kurul Başkanı)
- Genel Müdür Yardımcısı İdari
- Genel Müdür Yardımcısı Mali
- İnsan Kaynakları Müdürü
- Hukuk Başmüaviri
- Denetim Müdürü

Tüpraş Etik Davranış Kurulu Çalışma İşleyişi

Olası çıkar çatışması veya ihbarlar mutlak suretle Etik Kurul üyelerinden birine yazılı olarak bildirilir. Kendisine bildirimde bulunulan Etik Kurul Üyesi, konudan kurul üyelerini bilgilendirir. Kurul konu ile ilgili bir araştırma yapması için Denetim Müdürlüğü çalışanlarını görevlendirir. Yapılan araştırma ve inceleme sonuçları Etik Kurul üyelerinin katılımı ile yapılan toplantı da değerlendirilir. Alınacak aksiyonlar, tedbirler ve cezalar bu toplantı da kararlaştırılır.

Bir usulsüzlük veya ihbar değerlendirilirken Haziran 2004 tarih ve 271 sayılı Koç Topluluğu Prosedürü esas alınır.

Şirket Etik Davranış Kurulu tarafından değerlendirilen ve karara bağlanan konular Şirket Koç Holding Denetçisi vasıtasıyla Koç Holding Denetim Grubuna bildirilir.

Disiplin Uygulaması

Etik Davranış Kural ihlalleri sonrasında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- Eğer bilerek yapıldığı tespit edilen bir suistimal söz konusu ise işten çıkarma (iş kanununun ilgili maddeleri uyarınca) ve gerekli görülürse kanuni işlem başlatma. (Bilerek haksız menfaat sağlayan kişinin, geçmişte yaptığı faydalı işler alınan karar üzerinde kısmen veya tamamen bir af sebebi oluşturamaz.)
- Suistimal yoksa, dikkatsizlik veya bilgisizlikten doğan ihmal söz konusu ise olayın etkisine uygun sözlü veya yazılı uyarı yapma

2010 YILINDA ALINAN BAŞARI VE ÖDÜLLER

Tüpraş'ın 2010 yılında yaptığı başarılı çalışmalar, enerji verimliliğinden çevreye, sosyal güvenlik uygulamalarından ihracata pek çok ödülle taçlandırıldı.

Senver Ödülleri

Enerji verimliliğine iki önemli ödül

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda (SENER-11) Tüpraş iki ödül birden almıştır. Sanayide Enerji Verimliliğinin Artırılması Projeleri (SEVAP) grubunda yarışan Batman Rafinerisi SEVAP-2 kategorisinde, İzmir rafinerisi de SEVAP-3 kategorisinde birincilik ödülü almıştır.



SGK Ödülleri

Tüpraş'a yüksek ve düzenli prim ödeme ve istihdama katkı ödülü

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı her yıl Mayıs ayının ikinci haftası "Sosyal Güvenlik Haftası" olarak kutlanmaktadır. Bu yıl da 11-17 Mayıs tarihleri arasında kutlanan "Sosyal Güvenlik Haftası" etkinlikleri kapsamında 2009 yılında en yüksek ve düzenli prim ödeyen, istihdama katkı sağlayan kuruluşlar kategorisinde Tüpraş ve rafinerileri ödüllendirildi.

Platts Insight Magazine Global Enerji Şirketleri ilk 250 Sıralaması

Tüpraş, enerjide küresel oyuncu

Platts Insight Magazine her yıl açıkladığı Global Enerji Şirketleri İlk 250 Sıralaması'nda; Tüpraş'ın 2010 yılında 96. sıraya yükseldiği (2009-132 sırada), EMEA (Avrupa, Ortadoğu ve Afrika) enerji şirketleri sıralamasında 37. sırada, "Refining & Marketing" sektöründe global sıralamada 6. sırada olduğu belirtildi.



İSO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması

Tüpraş, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu

İSO'nun yaptığı araştırmada 500 büyük sanayi kuruluşunu en çok ihracat yapanlar kategorisinde 1.8 milyar dolar döviz girdisi sağlayan Tüpraş 4. oldu.

Tüpraş, Türkiye'nin en büyük 4. ihracatçısı

İstanbul Sanayi Odası'nın her yıl yaptığı araştırmada yıllardır olduğu gibi ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu Tüpraş oldu.

Tüpraş, Türkiye'nin en kârlı 2. sanayi kuruluşu

İSO'nun yaptığı araştırmada 500 büyük sanayi kuruluşunun kârlılık sıralamasında Tüpraş ikinci oldu.



İMMİB İhracatın Yıldızları

Tüpraş, sektörünün ihracat yıldızı

İstanbul Maden Metal İhracatçı Birlikleri (İMMİB) Genel Sekreterliği'nin düzenlediği İhracatın Yıldızları Ödül Töreninde Tüpraş'a sektörel birincilik ödülü verildi.



Capital 500 Büyük Özel Şirket Araştırması

Tüpraş, Capital'e göre de Türkiye'nin en büyüğü

Capital dergisinin her yıl yaptığı 500 Büyük Özel Şirket Araştırması'nda Tüpraş birinci oldu.



Fortune 500 Araştırması

Tüpraş, yine Türkiye'nin en büyüğü

Fortune dergisinin her yıl yaptığı 500 Büyük Şirket Araştırması'nda Tüpraş birinci seçildi.



KSO Şahabettin Bilgusu Çevre Ödülleri

Çevre projesi teşvik ödülü Tüpraş'a

Kocaeli Sanayi Odası tarafından her yıl düzenlenen Şahabettin Bilgusu Çevre Ödülleri yarışmasında Tüpraş İzmit Rafinerisi'ne Büyük Ölçekli Kuruluş Kategorisinde "Çevre Projesi Teşvik Ödülü" verildi.

KURUMSAL SORUMLULUK

Tüpraş, sürdürülebilirlik yaklaşımı içinde kalıcı değerler üretebilmek ve toplumsal duyarlılık bilincini gelecek nesillere aktarmak üzere eğitim, kültür, sanat ve çevre alanlarındaki kurumsal sorumluluk projelerine odaklanmıştır.

Tüpraş, ülkenin petrol ürünleri ihtiyacını karşılamamanın yanı sıra, sektörel ve toplumsal gelişimde de öncü ve etkin rol oynayarak hissedarları, iş ortakları ve toplum için sürekli değer yaratmayı hedeflemektedir. Şirket, çevresel, kültürel ve sosyal gelişime destek verirken, kurumsal sorumluluk alanındaki önceliklerini, etki alanı içinde bulunan paydaşlarının ihtiyaçları doğrultusunda belirlemektedir. Sürdürülebilirlik yaklaşımı içinde kalıcı değerler üretebilmek ve toplumsal duyarlılık bilincini gelecek nesillere aktarmak için eğitim, kültür, sanat ve çevre alanlarındaki projelere odaklanan Tüpraş, ayrıca bağış ve sponsorluk yoluyla da farklı kurum ve kuruluşların bu yöndeki faaliyetlerine katkı sağlamaktadır.

Tüpraş, kurumsal sorumluluk alanındaki çalışmalarını iş hedefleri, yönetim stratejisi ve çalışma kültürüne yerleştirmeyi ve geliştirmeyi amaçlarken, bu alanlardaki performansını uluslararası ölçütlere göre raporlamayı da hedeflemektedir. Dolayısıyla, faaliyetlerinden etkilenen ve faaliyetlerini etkileyecek tüm taraflarla etkili, şeffaf ve etik bir iletişim stratejisi oluşturmayı, sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarını şirket stratejisine yerleştirmeyi ve sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlamaktadır.

EĞİTİM

Şemsiye Hareketi Körfez ve Aliğa'da

2008 yılında Tüpraş Batman Rafinerisi'nde başlatılan Şemsiye Hareketi, 2010 yılında da İzmit Körfez ve İzmir Aliğa'daki etkinliklerle devam etmiştir. Okul çağındaki gençlere rehberlik sağlayarak sosyal gelişimlerine katkıda bulunmayı, aynı zamanda mesleki gelişimleri için yeterli kaynaklara sahip olmayan öğretmenlere de destek sağlamayı amaçlayan proje, Tüpraş çalışanlarının gönüllü katılımları ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin desteğiyle gerçekleştirilmektedir.

Körfez'de 100 Güleryüz projesi, Şemsiye Hareketi kapsamında ilk olarak 2009 Nisan ayında başlamıştır. 2010 yılında, proje kapsamında Kişisel Gelişim Merkezi, Mümin Sekman ile söyleşi, Tüpraş Genel Müdürlük ve İzmit Rafinerisi çalışanlarının oluşturduğu Sosyal Etkinlik Kulüpleri Tiyatro Kulübü'nün performansları, mesleki tanıtım etkinliği, yıl sonu gençlik şöleni, Atatürk'ü anma programı ve bowling turnuvası olmak üzere altı ayrı etkinlik hayata geçirilmiştir.

Aliğa'da 100 Güleryüz projesi ise Mümin Sekman söyleşisi, ağaç dikimi, TEGV ile işbirliği geliştirilerek yürütülen çeşitli organizasyonlar ve Yapı Kredi Kültür Yayıncılık

yazarlarından Filiz Özdem ile buluşma gibi öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkı sağlayan etkinlikler ile dolu dolu bir 2010 yılı geride bırakmıştır.

23 Nisan Çocuk Şenliği

Tüpraş, 2010 yılında da 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı İzmir, İzmit ve Kırıkkale'de çocuk korolarının şarkılarıyla, Batman'da ise Tüpraş Çocuk Şenliği'yle kutlamıştır. Rafineri çalışanlarının oluşturduğu gönüllü grup tarafından düzenlenen etkinliğe rafineri çevresindeki okullardan yaklaşık 2000 çocuk katılmıştır. Batman'da üçüncü kez düzenlenen Tüpraş Çocuk Şenliği'nde, Tüpraş gönüllüleri çocuklara gerçek bayram sevincini yaşatmak için yine birçok renkli oyun ve etkinliğin organizasyonuna imza atmışlardır.

Hayatın Ortasında Kitap Projesi

Hayatın Ortasında Kitap projesi, T.C. Körfez Kaymakamlığı, T.C. Körfez Belediye Başkanlığı ve Tüpraş arasında 9 Nisan 2010 tarihinde imzalanan sözleşme ile hayata geçirilmiştir. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından belirlenen kitaplar Tüpraş tarafından temin edilirken, Körfez Belediyesi ise kitaplık, masa ve sandalyeleri sağlayarak kütüphanelere teslim etmiştir. Tüpraş bu projeye, oluşturulan 20 kütüphane için 251 kitaptan oluşan setler halinde 5000'i aşkın kitapla destek sağlamıştır.

Türkiye'nin düşük okuma istatistiklerinden yola çıkılarak hazırlanan projenin amacı, Kocaeli ili Körfez ilçeye bağlı 16 köy ile bu köylere bağlı 4 mezrada 251 kitap kapasiteli kitaplıklar ve okuma alanları oluşturarak okuma alışkanlığını kazandırmaktır.

Ağrı'da İlköğretim Okullarına 100 Temel Eser

Ağrı Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklaşa yürütülen projenin amacı, okul yönetiminin ve ailelerin temininde maddi anlamda yetersiz kaldığı kitapların Ağrı ili sınırları içindeki ilköğretim okulu

öğrencilerine ulaştırılmasıdır. Proje kapsamında Milli Eğitim onaylı 44 eserden oluşan dünya klasiklerinden 900 set satın alınarak kitapların Ağrı Valiliği koordinasyonunda okullara dağıtımı yapılmıştır.

Ateşböceği İşletme Sponsorluğu

Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın altı adet Ateşböcekleri Gezici Öğrenim Birimi'nin 2008-2010 yılları için yapılan iki yıllık sponsorluk anlaşması uzatılarak 2010-2012 yılları için de tekrarlanmıştır. Üstlenilen bu sponsorlukla, Vakfın gezici öğretim birimleri ile Türkiye'nin dört bir yanını dolaşarak çeşitli dallarda vermiş olduğu eğitim projesinin devamı amaçlanmaktadır. Gezici öğretim birimlerinin öncelikle Tüpraş'ın etki alanındaki çevrelerden seçilen okullarda konuşlandırılması sağlanmıştır.

2010 yılında başta İzmit, İzmir, Kırıkkale, Batman şehirleri olmak üzere diğer birçok ilde de hizmet veren birimler, "Bir Çocuk Değişir, Türkiye Değişir" sloganından hareketle, ilköğretim çağındaki çocukların bilgisayar eğitimine katkı sağlamaya devam etmektedir. Tüpraş, temel yaklaşımı çocukta özgüven, değerlilik, kendini ifade, yaratıcılık, empati gibi duygu ve becerilerin gelişimine uygun ortam sunmak olan Ateşböceği Eğitim Programı ile eğitimde fırsat eşitliğini yakalayamamış çocuklara yeni ufuklar açmayı hedeflemektedir.

Eğitim Kurumlarına Destek

Sorumlu bir kurumsal vatandaş olarak eğitim kurumlarına sürekli destek veren Tüpraş, toplumun sosyal kalkınmasındaki rolünü pekiştiren bu katkılarını her geçen yıl daha da artırmaktadır. Şirket'in 2010 yılında bağış yoluyla destek verdiği bazı eğitim kurumları ve organizasyonları şunlardır;

- Boğaziçi Üniversitesi 143. Mezuniyet Töreni
- TEGV'e Koç Enerji Grubu Olarak Sağlanan Destek
- Koç Akademi Lider İnsan Programı Kapsamında Düzenlenen TEGV Kartal Etkinlikleri İçin Destek
- TEGV Yaz Etkinlikleri Kapanış Şenliğine Destek
- AIESEC Kocaeli Temsilciliği İçin Projeksiyon Cihazı Temini
- Tüpraş 50. Yıl Lisesi'nin Yakıt İhtiyacının Karşıllanması
- Tüpraş İlköğretim Okulu İçin Projeksiyon Cihazı Temini

KÜLTÜR VE SANAT

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, Ressam Neriman Oyman Sergisi

Ressam Neriman Oyman'ın kişisel sergisi, Kadın Hakları ihlallerine dikkat çekmek amacıyla Kocaeli Barosu Kadın Hakları Komisyonu öncülüğünde, Kocaeli Valiliği İl Özel İdaresi ve Tüpraş'ın kurumsal sorumluluk anlayışı ve desteğiyle 8-16 Mart 2010 tarihleri arasında Kocaeli Valiliği Güzel Sanatlar Sergi Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Tüpraş, kadına yönelik şiddetin arttığı bir dönemde, kadınların yaşam hakkına karşı yapılan saldırılara bir tepki olarak düzenlenen sergiye destek vermekle bu alandaki toplumsal duyarlılık bilincini yükseltmeyi hedeflemiştir.

Kocaeli Üniversitesi Film Şenliği 2010

Tüpraş, Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Sinema Televizyon Bölümü öğrencilerinin önderliğinde 11-13 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşen ve içeriğini konferans, söyleşi, film eleştirileri, film gösterimleri, ödüllü senaryo yarışmalarının oluşturduğu şenliğe sponsor olarak destek vermiştir.

Kocaeli Yüksek Öğrenim Derneği Sanat Ödülleri

Kocaeli Yüksek Öğrenim Derneği tarafından geleneksel olarak her yıl düzenlenen; 2009 yılında sanat şiir, öykü, mizah, fotoğraf ve karikatür dallarında 111 eserin yarıştığı KYÖD Sanat Ödülleri 2009 ödül töreni, 2010 yılında Tüpraş sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayınları Anadolu Uygarlıkları Dizisi

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık, Anadolu'da önemli izler bırakmış on uygarlığın (Urartu, Afrodisias, Frigya, Hititler, Asur Koloni Çağı Kültepe, Lidya, Grek, Roma, Bizans ve Selçuklu) inceleneyeceği Anadolu Uygarlıkları başlıklı kitap dizisini tasarlamıştır. Son yirmi yılın kazı ve araştırmalarının güncel bilgileriyle o uygarlık üzerinde çalışan yetkin araştırmacılar tarafından hazırlanan her bir kitap, alanında otorite kabul edilen bilim insanlarınca kaleme alınan sunuşlarla zenginleşmektedir. Dizide yer alan kitaplarda kullanılan görsel malzeme yine birinci elden, kazı ve araştırma projelerinin arşivlerinden temin edilmektedir. Ayrıca Kültür Bakanlığı'na bağlı müzelerde ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın arşivinde özel çekimler yapılmaktadır.

Tüpraş, ülkemizin arkeolojik hazinelerinin ve kültürel zenginliklerinin daha iyi tanınması bakımından büyük önem taşıyan bu seriyi sponsorluk yoluyla desteklemektedir. 2009 yılı sonunda yayın sponsorluğu anlaşması imzalanan kitaplardan ilki olan Urartu, 2010 yılında basıma hazır hale gelmiştir. Yine Tüpraş sponsorluğunda basılacak ikinci kitap olan Afrodisias'ın editoryal çalışmaları ise devam etmektedir.

KURUMSAL SORUMLULUK

Tüpraş, kurumsal sorumluluk alanındaki çalışmalarını iş hedefleri, yönetim stratejisi ve çalışma kültürüne yerleştirmeyi ve geliştirmeyi amaçlarken, bu alanlardaki performansını uluslararası ölçütlere göre raporlamayı da hedeflemektedir.

Aktüel Arkeoloji Dergisi Yayın Sponsorluğu

Yılda 6 sayı yayımlanan, baskı adedi 5200-5500 ve abone sayısı 700-800 olan Aktüel Arkeoloji dergisinin 2010 yılı yayın sponsorluğunu üstlenen Tüpraş, bu katkısıyla evrensel değer taşıyan tarihi ve kültürel zenginliklerin daha geniş kitlelerce tanınmasına aracılık etmeyi hedeflemiştir.

Batman Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu Festivali'ne Destek

Batman'ın sosyolojik, ekonomik ve kültürel açıdan sorunlar, darboğazlar yaşayan gençlerine kendilerini ifade etme, farklı bakış açısı kazandırma, ruhsal ve düşünsel becerilerini geliştirme olanağı sağlamak amacıyla başlatılan Batman Çocuk ve Gençlik Tiyatrosu Festivali, 5 yıllık bir proje olarak hayata geçirilmektedir.

Toplam on lisenin öğretmen ve öğrencilerinin içinde yer aldığı proje ile aynı zamanda gençlerin tiyatronun altyapısıyla ve sahne arkasıyla da tanışmaları amaçlanmaktadır. Projeye katılan okulların tiyatro kulüplerinde ortaya çıkarılan eserlerin rekabet edeceği festivale süreklilik kazandırmak ve motivasyonu artırmak amacıyla en iyi oyun, en iyi yönetmen, en iyi kadın oyuncu, erkek oyuncu, en iyi dekor, kostüm, en iyi müzik ve organizasyonu en iyi gerçekleştiren okul kategorilerinde ödüller verilecektir.

Vehbi Koç Vakfı Kültür Fonu'na Katkı

Tüpraş, toplumsal yatırımlarının büyük bir kısmını Vehbi Koç Vakfı aracılığıyla gerçekleştirmiştir. 2010 yılında Vakfın Kültür Fonu'na 6,1 milyon TL kaynak aktarılmıştır.

ÇEVRE

Mutlu Atıklar Aliğa'da, Ambalaj Atıklarını Ayrıştırma Hareketi

Mutlu Atıklar, Aliğa'da Ambalaj Atıklarını Ayrıştırma Hareketi, Dünya Çevre Haftası etkinlikleri kapsamında İzmir Rafinerisi'nde başlatılmış ve yıl boyunca toplam on beş etkinlik düzenlenmiştir. Ambalaj atıklarının ayrıştırılmasını sağlamak ve geri kazanılmasına yardımcı olmak fikriyle ortaya çıkan projenin hedef kitlesi okul öncesi çocuklar, ilk ve orta öğretim öğrencileri, öğretmenleri, aileleri ve Aliğa halkıdır.

Proje dahilinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Aliğa Belediyesi, Aliğa Kaymakamlığı, İzmir Emniyet Müdürlüğü, Deniz Şube Müdürlüğü Su Altı Grup Amirliği, Aliğa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, ÇEVKO, İZGEP, DenizTemiz TURMEPA, NEW Tasarım, TEMA, CarrefourSA, Kazım Dirik Mahalle Muhtarlığı, ARK İnşaat, DYO, Türk Kızılayı, Tüpraş SEK, Tüpraş Şemsiye Hareketi, Tüpraş Meslek Lisesi Memleket Meselesi, TEGV, MEGEP/

SVET ile işbirliği geliştirilmiştir. Projede yıl boyunca 13,5 ton ambalaj atığı toplanmış, 1220 öğrenciye ambalaj atıklarını ayrıştırma eğitimi verilmiş, 1000 çocuk kıyı temizliği ve uçurtma şenliği etkinlikleri ile atık kâğıt ve uçurtma atölyelerine katılmış, 477 ev hanımına ulaşılarak farkındalık oluşturulmuş ve 9 ambalaj atığı konteyneri Aliğa Kazım Dirik Mahallesi'ne kazandırılmıştır.

Sivil Toplum Kuruluşlarına Destek

Tüpraş, çevre konusunda faaliyet gösteren çeşitli sivil toplum kuruluşlarına bağış ve sponsorluk yoluyla da katkı sağlamaktadır. 2010 yılında DenizTemiz TURMEPA ve TEMA'ya bağış yoluyla katkı sağlayan Tüpraş, bu konudaki sorumluluk bilincini toplumsal tabana yayma hedefiyle, çevrenin korunmasına ilişkin hareketleri desteklemeye var gücüyle devam etmektedir.

RİSK YÖNETİMİ

Tüpraş, kontrol edilebilen ve kontrol edilemeyen tüm risklerini önlemek ve azaltmak amacıyla etkin bir risk yönetimi politikası uygulamaktadır.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe; varlıkların değerlerinin korunması, operasyonel güvenlik ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, yönetmek, izlemek, gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; tehlike riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler ve stratejik riskler olmak üzere toplam beş ana başlık altında takip edilmektedir.

TEHLİKE RİSKLERİ

Tüpraş'ta yangın, iş kazası, deprem, sel, terör ve sabotaj gibi tehlike risklerinin neden olabileceği etkileri en az seviyeye indirebilmek için teknik emniyet her zaman ön planda tutulmaktadır. Bu kapsamda oluşturulan Sağlık, Emniyet, Çevre (SEÇ) standartlarına tüm çalışanlar ile birlikte müteahhit çalışanlarının da kararlı, titiz ve ödünsüz bir şekilde uymaları beklenmektedir. Amaç, Tüpraş'ın faaliyetlerinden kaynaklanan nedenlerle çevreye, çalışanlarına, müteahhit çalışanlarına, müşterilerine, topluma ve tüm paydaşlarına gelebilecek her türlü zararı en aza indirmektir.

Teknik emniyet ve yangınla mücadele sistemleri, en son teknoloji ürünü yangın arazözleri, yangın suyu pompaları, yangın ve çevre kirliliği ile mücadele eden römorkörler ve diğer ekipmanlar ile teçhiz

edilmiş, böylelikle yangın ve doğal afetlerin doğurabileceği riskler en aza indirilmiştir. Çalışanların acil durumlarda emniyetli bir şekilde hareket etmelerini farkındalık yaratarak sağlamak amacıyla, rafineriler yılda bir kez Emniyet Çevre Müdürü başkanlığında oluşturulan komisyon tarafından SEÇ konularında denetlenmektedir. Yangın ve Tahliye Tatbikatları, Felaket Planı Tatbikatları ve denize kıyısı olan rafinerilerde ISPS KOD Tatbikatları yapılmaktadır.

Rafineri ünitelerinde kurulu olan Distributed Control System (DCS) kontrol sistemleri sayesinde, işletme proses şartlarında insan hataları en aza indirilmekte, böylece daha emniyetli koşullarda çalışma sağlanmaktadır.

Rafinerilerdeki SEÇ performansının izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi amacıyla yayımlanan Olay Sınıflandırma, Araştırma ve Raporlama (OSAR) Rehberi uygulamaya konulmuştur. Ayrıca riskleri ortadan kaldırma veya kabul edilebilir seviyeye düşürmeyi hedefleyen Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) metodolojisi de etkin bir biçimde kullanılmaktadır.

Bunların yanında "Tehlike ve Etkilerin Yönetimi" (TEYS) sürecinde, risklerin farkına varılması, yönetilmesi, kritik işlere kaynak aktarılmasına öncelik verilmesi sağlanmaktadır. Bu amaçla tehlikelerin kayıtları tutulmakta ve risk değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Tamamında özel güvenlik bölgesi oluşturulan Tüpraş rafinerilerinin

güvenliği, silahlı özel güvenlik birimlerince sağlanmaktadır. Rafineriler ayrıca hidrolik bariyerler, plaka tanıma, tel üstü algılama, bölgesel ve merkezi izlemeleri sağlayan CCTV ve kriz merkezleri gibi modern ve birbirleri ile entegre bileşenlerden oluşan çevre güvenlik sistemleri ile korunmaktadır.

Tüm bu uygulamaların yanı sıra, rafineri ekipman ve stoklarından oluşan varlıklar, çok geniş kapsamlı sigorta poliçeleri ile tehlike risklerine karşı teminat altına alınmaktadır.

Finansal Riskler

Mali piyasalardaki değişkenlik ve belirsizliklere bağlı oluşabilecek finansal risklerin etkileri en az seviyeye getirilmeye çalışılmaktadır. Bu konudaki uygulamalar, kur, likidite ve faiz risklerini kapsamaktadır.

Kur Riski

Tüpraş, faaliyet gösterdiği sektörün yapısı gereği, özellikle alımlarında çok yüksek tutarda yabancı para cinsinden işlem yapmaktadır. Bu işlemlerden kaynaklanabilecek döviz pozisyonları, Finansman Müdürlüğü'nce sürekli takip edilmektedir. Mevcut stokların döviz bazlı fiyatlandırılmış olması da dikkate alınarak gerekli tutarda döviz varlığı bulundurulmakta, bu şekilde doğal-hedge sağlanarak açık döviz pozisyonu kabul edilebilir seviyede tutulmaktadır.

Likidite Riski

Özel sektör müşterilerine yapılan satışlardan kaynaklanan alacakların önemli bir bölümü, tahsilat riskini bertaraf etmek amacıyla teminat altına alınmaktadır. Satışların ve alacakların önemli bir kısmı kamu kuruluşlarından kaynaklanmakta ve tahsilat riski taşımamaktadır. Bunun yanında, Tüpraş politikaları ve ekonomik konjonktür gereği ortalama alacak ve stok gün sayıları mümkün olduğunca kısa tutulmaktadır. Düşük gün sayıları nedeni ile uzun vadeli nakit değerlendirme yapılmamaktadır. Bu uygulamalar sayesinde likidite riski taşınmamaktadır.

RİSK YÖNETİMİ

Faiz Riski

Faize duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerin faiz oranlarının ve vadelerinin dengelenmesi suretiyle uygulanan doğal tedbirler ile faiz riskinin olumsuz etkileri ortadan kaldırılmaktadır.

TİCARİ RİSKLER

Ham petrol ve buna bağlı olarak ürün fiyatlarının uluslararası piyasalarda belirlendiği petrol sektöründe, en önemli ticari risk, fiyat değişimleri olarak öne çıkmaktadır. Tüpraş, ürünlerinin fiyatlandırmasında, Petrol Piyasası Kanunu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kriterleri gereği, “en yakın erişilebilir uluslararası piyasa” olan CIF Akdeniz (Genova/Lavera) piyasası değerlerini temel alarak serbest piyasa koşullarını uygulamaktadır. Ayrıca fiyat değişimlerinin yaratabileceği risklerin bertaraf edilebilmesi için, ham petrol ve ürün stokları mümkün olan en az seviyede tutulmaktadır. Akaryakıt ürünlerinde ticari alacaklar, satışların peşin veya çok kısa vadeli yapılması suretiyle kontrol altında tutulmakta, müşterilere belirli kredi limitleri çerçevesinde ürün teslimatı yapılmaktadır.

OPERASYONEL RİSKLER

Çevre

Tüpraş, faaliyet alanlarının insan ve çevreye etkilerini olabildiğince azaltmayı, en önemli hedef ve sorumlulukları arasında görmektedir. Bu amaçla, yenilikler takip edilerek süreçler iyileştirilmekte, ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde emisyon, gürültü, atıklar, toprak ve su kirliliği, döküntü ve deniz kirliliği gibi her türlü çevre riskleri başarıyla yönetilmektedir.

Çevre uygulamalarında amaç, riskleri önceden belirlemek ve kontrol altına almaktır. Bu amaçla rafinerilerde riskler tespit edilerek sonuç odaklı ve sürekliliği olan koruyucu önlemler

uygulamaya konmaktadır. Risk Değerlendirme Tablosu (RDT) Rehberi yayımlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Risk Değerlendirme Tablosunda, Tüpraş faaliyetlerinin insan, varlık, çevre ve itibara olan etkileri değerlendirilerek olası riskler tespit edilmekte, orta ve yüksek dereceli riskler için yapılan kök neden analizleri sonucunda öngörülen önlemler alınmaktadır.

Tüm rafinerilerin çevre performansı düzenli olarak;

- Genel Müdürlük SEÇ Denetimi
- Koç Holding Çevre Komisyonu
- British Standards Institute
- Sigorta Şirketleri
- İl Çevre ve Orman Müdürlükleri
- Belediye Çevre Koruma ve Kontrol Daireleri

tarafından denetlenmektedir.

Tedarik/Taşıma

Tüpraş'ta tedarik süreci, ham petrol, yarı mamul, son ürün ve malzeme ikmal işlemlerinden oluşmaktadır. Ham petrol, ürünlerin ana hammaddesi olması nedeniyle, temel tedarik kalemini oluşturmaktadır. İhtiyaç duyulan ham petrolün az bir kısmı yerli üretimden, büyük bir kısmı ise ithal ham petrolden temin edilerek üretimin devamlılığı sağlanmaktadır. Ham petrol tedarik kaynaklarının çeşitlendirilmesi, tedarik zincirinde riskin dağıtılması, fiyat ve navlun avantajı sağlanması ve şirketin operasyonel kabiliyetinin artırılmasına yönelik olarak ham petrol alım operasyonlarında optimizasyona gidilmektedir.

Operasyonların en kritik etaplarından biri de ham petrol ve ürünlerin fiziki ikmalidir. Tedarik edilen ürünler arasında, taşınması esnasında ortaya çıkabilecek sorunlardan dolayı doğaya ve insan sağlığına zarar verebilecek birçok ürün kalemi vardır. Bu ürünlerin taşınmasının oluşturduğu risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, ilgili ürüne yönelik olarak belirlenen tedbir

ve çalışma şartlarının tedarikçiler tarafından eksiksiz yerine getirilmesi beklenmektedir. İzmit ve İzmir Rafinerilerine sadece deniz yoluyla ham petrol ikmalı yapılmaktadır. Bu nedenle tedarikçilerden, ikmal güvenliğini sağlamak adına, taşımayı yapacak tankerlerde bazı standartları sağlamaları talep edilmektedir. Özellikle ham petrol ithalinde, ISO 9001 ve sınıf sertifikalarına sahip “ISPS” kod (International Ship and Port facility Security Code) koşullarına uygun ve limanlar tarafından kabul gören deniz tankerleri kullanılmak zorundadır. Böylelikle taşıma sırasında doğabilecek riskler büyük ölçüde azaltılmış olmaktadır. Tüm bu tedbirlere rağmen oluşabilecek herhangi bir kaza veya sızıntıya karşı mücadele edebilmek için, her rafineride gerekli donanım bulunmakta ve düzenli olarak tatbikatlar yapılmaktadır. Böylelikle emniyet, çevre ve insan sağlığına yönelik riskler en aza indirilmektedir.

Rafineriler arasında ve müşterilere yönelik ürün ikmalini güvence altına alabilmek için, deniz, karayolu, demiryolu ve boru hatları ile taşıma çeşitliliğine gidilmiştir. Bu şekilde taşıma operasyonlarında riskin dağıtılması, aynı zamanda da operasyonel kabiliyetin artırılması sağlanmaktadır.

Ham petrol ve akaryakıtların yanı sıra, Tüpraş'ta her yıl yüzlerce kalem malzemedede tedarik operasyonu gerçekleştirilmektedir. Bu operasyonların tamamı uzman personelin hazırladığı şartnamelere göre hayata geçmektedir. Tedarikçilerin talep edilen ürüne ve bu ürünü üretip teslim etme koşulları açısından karşılımları gereken minimum standartlar ile ürün özelliklerine göre satın alma şartnamesinde açıkça belirtilen koşullara uygun performans göstermeleri önemle beklenmektedir. Bu özellikler arasında, satın alınacak ürünün çevresel etkileri de özellikle

yer almaktadır. Satın alınan her parti ürün için numuneler kurum içinde ve dışındaki laboratuvarlarda çeşitli testlerden geçirilmekte, bu testlerden herhangi birisinde yetersiz bulunan ürünün alımı durdurulmaktadır.

Ürün Özellikleri

Tüpraş rafinerilerinde uluslararası enstitüler tarafından verilen mükemmellik sertifikalarına ve Türkiye Akreditasyon Kurumu tarafından verilen akreditasyon sertifikalarına sahip laboratuvarlar faaliyet göstermektedir. Laboratuvarlar, üretim ve satışın her aşamasında gerekli ölçümleri yapmakta, ürün özelliklerinden kaynaklanabilecek riskleri bertaraf etmektedir.

STRATEJİK RİSKLER

Tüpraş'ın maruz kalabileceği en önemli stratejik riskler, politik, hukuki ve müşteri tercihlerini etkileyen uluslararası trendlerden oluşmaktadır.

Hukuki risklerin takip edilebilmesi amacıyla, Koç Holding bünyesinde oluşturulan erken uyarı sistemleri ve online veritabanlarından faydalanılmaktadır. Hukuki Uygunluk (HUY) Testi ve Sözleşme Denetim Sistemi (LERİMAN) bunlardan bazılarıdır.

Müşteri tercihlerinin olumsuz etkilerini engellemek amacıyla, uluslararası standartlar takip edilmektedir. Euro V gibi son derece çevreci ürün kriterlerinin karşılanması için gerekli yatırımlar yapılmıştır. Bununla beraber, tüm dünyada hızla terk edilmekte olan fuel oil cinsi yakıtlar yerine, tüketimi hızla artan motorin üretimi amacıyla, İzmit Rafinerisi Resid Upgrading projesi, planlanan takvim içinde devam ettirilmektedir.

RİSK YÖNETİMİ KOMİTESİ

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur.

Yönetim Kurulu'na bağlı olarak görev yapan komitenin amacı, maruz kalınabilecek risklerin izlenmesi ve risk yönetimi süreçlerinin yürütülmesi için gerekli politikaların geliştirilmesidir.

Risk Yönetimi Komitesi;

- Hedeflere ulaşmayı etkileyebilecek risk unsurlarının etki ve olasılığı göre tanımlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve yönetilmesi amacıyla etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması,
- Risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin kurumsal yapıya entegre edilmesi ve etkinliğinin takip edilmesi,
- Risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerince risk unsurlarının uygun kontroller gözetilerek ölçülmesi, raporlanması ve karar mekanizmalarında kullanılması

konularında çalışmak üzere oluşturulmuştur.

İÇ KONTROL VE DENETİM

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkelerinin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülür.

Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez, çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler en az bir kez gerçekleştirilir.

Belirlenen denetim konuları Şirket'in ilgili birimleri her yıl başında paylaşılarak yıllık risk temelli denetim planları oluşturulur. Denetim tespitleri Şirket içinde zaman kaybetmeksizin yayınlanarak gerekli düzeltici tedbirlerin alınması sağlanır. Tespitler düzenli olarak gözden geçirilerek faaliyetlerde sağlanan iyileştirmeler takip edilir.

TÜPRAŞ'IN ÖZET RİSK HARİTASI

TEHLİKE RİSKLERİ	FİNANSAL RİSKLER	TİCARİ RİSKLER	OPERASYONEL RİSKLER	STRATEJİK RİSKLER
Yangın	Döviz Kuru	Hammade Fiyatları	Çevre	Müşteri Tercihleri/ Tüketim Trendleri
İş Kazası	Likidite	Ürün Fiyatları	Tedarik/ Taşıma	Hukuk
Deprem	Faiz	Müşteri Kredileri	Ürün Özellikleri	Politik
Sel				
Terör ve Sabotaj				

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ

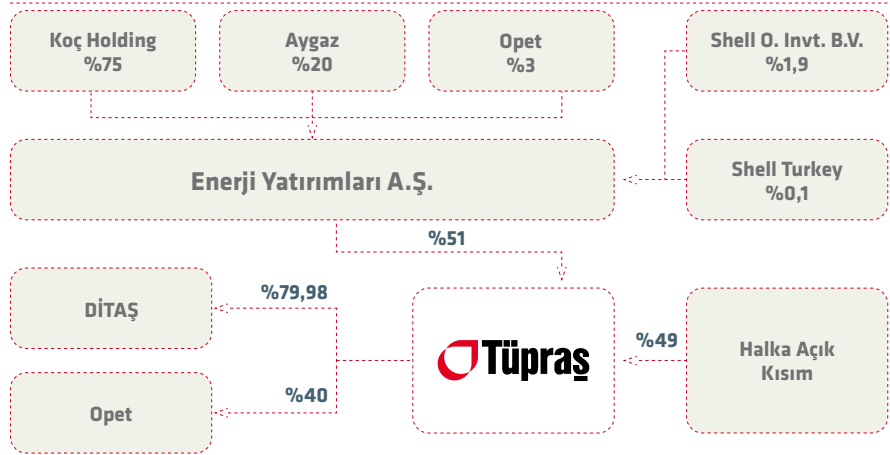
2010 yılında Tüpraş'ın operasyonel ve finansal performansındaki başarıların olumlu etkisiyle hisse fiyatı %34,2 oranında artışla yıl sonunda 38,6 TL olmuş; piyasa değeri olarak da aynı dönemde %29 oranında artışla 6,3 milyar ABD doları seviyesine ulaşmıştır.



Kurumsal Yönetim İlkelerini özünde benimseyen Tüpraş Yatırımcı İlişkileri, Şirket'in uluslararası yatırım alanında tanınırlığını artırmak, avantajlı yönlerini ön plana çıkarmak ve gelişmekte olan piyasalarda yatırım yapan kuruluşlar için Tüpraş'ı diğer şirketlere göre daha tercih edilebilir konuma getirmeyi hedeflemektedir. Pay ve menfaat sahiplerine ve kamuya zamanında, doğru, eksiksiz bilgi ve analizleri sağlarken, çalışmalarını adillik, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinden ödün vermeden yürütmektedir.

Yatırımcı ilişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü, 2010 yılında 14 ulusal yatırım kuruluşu ile 21 toplantı, 338 uluslararası yatırım kuruluşu ile 375 toplantı olmak üzere, yıl içinde toplam 352 toplantıda 396 fon yöneticisi ve analist ile bire bir görüşmeler yapmıştır. Toplantıların yanı sıra, hissedarlardan ve analistlerden gelen her türlü soru cevaplandırılmıştır. Bu faaliyetler sayesinde, yatırımcıların Tüpraş hakkında bilgilenmeleri ve değişikliklerden haberdar olmaları sağlanmış, mevcut ve potansiyel yatırımcıların Şirket'e olan ilgisi artırılmıştır.

TÜPRAŞ'IN ORTAKLIK YAPISI



SERMAYE YAPISI

GRUP	HİSSEDAR ADI	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	HİSSE ADEDİ
A	ENERJİ YATIRIMLARI A.Ş.	127.713.792,22	NAMA	12.771.379.222
A	DİĞER ORTAKLAR (HALKA AÇIK)	122.705.407,77	NAMA	12.270.540.777
C	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BŞK.	0,01	NAMA	1
TOPLAM		250.419.200,00		25.041.920.000



Sermaye Yapısı

15 Ekim 2001 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda kayıtlı sermayesini 100 milyon TL'den 500 milyon TL'ye yükselten Tüpraş'ın çıkarılmış sermayesi 250,4 milyon TL'dir.

Genel Kurul

Tüpraş'ın 2010 yılına ait Olağan Genel Kurul Toplantısı 01.04.2011 tarihinde Cuma günü Saat: 14.00'te, Petrol Caddesi, 41790 Körfez/KOCAELİ, Türkiye adresinde gerçekleştirilecektir.

Hisseleri Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) düzenlemeleri çerçevesinde hisseleri kaydedilmiş olan ortaklarımız, MKK düzenlemelerine göre Genel Kurul Blokaj Listesi'ne kendilerini kayıt ettirerek alacakları giriş kartları ile genel kurul toplantısına katılabileceklerdir. MKK nezdinde kendilerini Blokaj Listesine kayıt ettirmeyen hissedarlarımızın toplantıya katılmalarına kanunen imkân bulunmamaktadır.

Hisselerini henüz kaydedilmeyen ortaklarımız ise Sermaye Piyasası Kanunu'nun Geçici 6'ncı maddesi uyarınca hisse senetlerini kaydedilmedikleri sürece Genel Kurullara katılamayacaklarından, ortaklık haklarını kullanamayacaklardır. Hisse senetlerini henüz kaydedilmeyen yatırımcılarımızın genel kurula katılım başvuruları, ancak hisse senetlerinin kaydedilmesini takiben dikkate alınabilecektir.

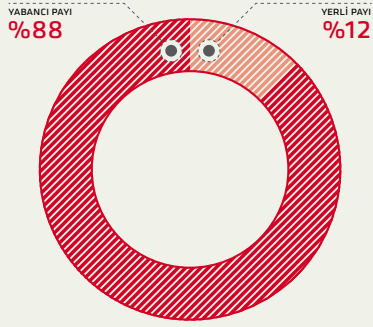
Toplantıya bizzat iştirak edemeyecek ortaklarımızın oy haklarını vekil aracılığıyla kullanabilmeleri için, vekâletnamelerini, Şirket Merkezi veya www.tupras.com.tr adresindeki şirket internet sitesinden temin edebilecekleri vekâletname örneğine göre düzenlemeleri ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: IV, No:8 tebliğinde öngörülen diğer hususları yerine getirerek, imzası noterce onaylanmış vekâletnamelerini Şirket Merkezimize ibraz etmeleri gerekmektedir.

Genel Kurul Toplantısında Gündem Maddelerinin oylanmasında el kaldırma usulu ile açık oylama yöntemi kullanılacaktır.

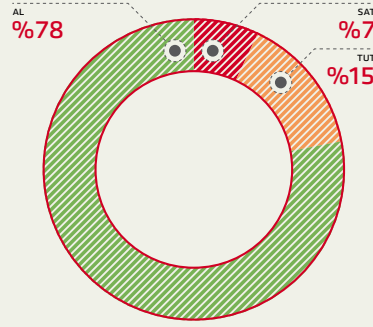
YATIRIMCI İLİŞKİLERİ

2010 yılında global ve yerel piyasaların iyileşme eğilimine girmesinin sektöre sağladığı destek ve Tüpraş'ın operasyonel ve finansal performansındaki başarıların olumlu etkisiyle hisse fiyatı %34,2 oranında artışla yıl sonunda 38,6 TL, piyasa değeri olarak da aynı dönemde %29 oranında artışla 6,3 milyar ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

HİSSEİNDEKİ YERLİ YABANCI DAĞILIMI (%)



ANALİST TAVSİYELERİ (%)



HİSSE PERFORMANSI



Tüpraş Hissesindeki Yerli/Yabancı Dağılımı

Tüpraş'ın hisselerinin %49'u İMKB'nin yanı sıra ve Londra Borsası'nda GDR olarak işlem görmektedir. Yıl sonu itibarıyla halka açık hisselerde yabancı payı %88,13'tür.

Analist Tavsiyeleri

Tüpraş'ı aktif olarak raporlayan 25 yatırım kuruluşu tarafından, 2010 yılında yazılan rapor ve güncellemelerin sayısı 38 olarak gerçekleşmiştir. Bu kuruluşların tüm raporları baz alındığında, 43 Al, 8 Tut ve 4 tane Sat yönünde analist tavsiyesi verildiği görülmektedir.

Tüpraş'ı raporlayan yatırım kuruluşlarının tavsiye notlarını ve detaylı raporlarını, Tüpraş web sitesinin Yatırımcı İlişkileri altındaki Analist Raporları bölümünde bulmak mümkündür.

Hisse Performansı

Kriz sonrası İMKB endeksleri üzerinde performans gösteren Tüpraş hisse fiyatı, 2009 yılını 28,8 TL/Hisse ve 4,8 milyar ABD doları seviyesinde kapatmıştır. 2010 yılında global ve yerel piyasaların iyileşme eğilimine girmesinin sektöre sağladığı destek ve Şirket'in operasyonel ve finansal performansındaki başarıların olumlu etkisiyle hisse fiyatı %34,2 oranında artışla yıl sonunda 38,6 TL, piyasa değeri olarak da aynı dönemde %29 oranında artışla 6,3 milyar ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

KÂR PAYI DAĞITIM ORANI (%)

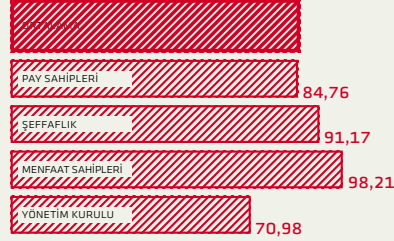
Elde ettiği kârı hissedarlarıyla paylaşmayı ilke edinen Tüpraş, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Ana Sözleşmesi çerçevesinde dağıtılabilir kârın tamamını hissedarlarına paylaştırmaktadır.

Kâr Payı

Elde ettiği kârı hissedarlarıyla paylaşmayı ilke edinen Tüpraş, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Ana Sözleşmesi çerçevesinde dağıtılabilir kârın tamamını hissedarlarına paylaştırmaktadır. Kâr dağıtımı, mevzuatta öngörülen süreler içinde, Genel Kurul toplantısını takiben en kısa sürede yapılmaktadır.

Tüpraş'ın Kurumsal Yönetim Notu

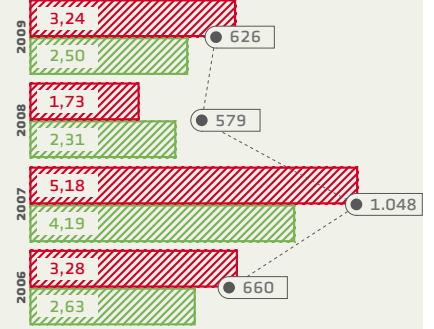
Tüpraş, Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum performansını her geçen gün daha da geliştirmektedir. İlk olarak 8 Ekim 2007 tarihinde 7,91 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim

TÜPRAŞ'IN KURUMSAL YÖNETİM NOTU (%)**85,58**

İlk olarak 8 Ekim 2007 tarihinde 7,91 olarak belirlenen Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu, sağlanan gelişmeler paralelinde 4. kez artırılarak 2010 yılında 8,56'ya yükseltilmiştir.

Derecelendirme notu, sağlanan gelişmeler paralelinde 2010 yılında 8,56'ya yükseltilmiştir.

Tüpraş'ın notunun yükselmesinde, kurumsal yönetim risklerini belirleme ve bu riskleri yönetme yolunda önemli adımlar atmış olması ile gerekli süreç ve önlemlerin alınmasında büyük mesafe kaydetmesi etken olmuştur. Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu başlıkları altında birçok ilerleme kaydedilmesinin yanı sıra, sosyal sorumluluk bilinci doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmalar da not artışında etkili olmuştur.

HİSSE BAŞINA KÂR PAYI VE DAĞITILAN BRÜT KÂR PAYI

■ HİSSE BAŞINA BRÜT TEMETTÜ (TL)

■ HİSSE BAŞINA NET KÂR (TL)

● DAĞITILAN BRÜT KÂR (MİLYON TL)

Tüpraş'ın 5 yıllık performansına bakıldığında kârının ortalama %104'ünü hissedarlarına dağıttığı görülmektedir.



KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

I. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

Günümüzde artan küreselleşme sürecine paralel olarak yoğunlaşan rekabet sebebiyle yatırımcılar için şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları, en az finansal performansları kadar önem arz etmektedir.

Kurumsal yönetim, şirketler için kurumsal varlıklarının sürdürülebilirliğine, ülke ekonomisi için ise sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın sağlanmasına güvence oluşturmaktadır.

Tüpraş, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından ilk kez Temmuz 2003'te yayımlanan ve Şubat 2005'te düzeltme ve eklemelerle yeniden yayımlanan "Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri"ne uyum sağlama yönünde azami ölçüde özen göstermektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu olmak üzere dört ana başlık altında yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu'nun sonucunda, Tüpraş'ın 8 Ekim 2007 tarihinde 7,91 olarak belirlenmiş olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu 6 Ekim 2008 tarihinde 8,20, 6 Ekim 2009 tarihinde 8,34, 5 Ekim 2010 tarihinde ise 8,56 olarak güncellenmiştir. Ölçümleme Türkiye'de Sermaye Piyasası Kurulu lisansı ile kurumsal yönetim derecelendirme faaliyetinde bulunan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından yapılmıştır. Söz konusu ilkelerin yürütülmesi Şirket'in temel amaçlarından olup sürdürülen çalışmalar bu ilkelerin sorumluluğu çerçevesinde takip edilmektedir.

SPK'nın konuya ilişkin ilke kararı çerçevesinde, farklı şekilde ağırlıklandırılmış olan Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu ana başlıkları altında yapılan değerlendirme sonuçları aşağıda yer almaktadır:

ANA BAŞLIKLAR	NOT (%)
PAY SAHİPLERİ	84,76
KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	91,17
MENFAAT SAHİPLERİ	98,21
YÖNETİM KURULU	70,98
TOPLAM	85,58
FİRMA NOTU	8,56

Tüpraş, elde ettiği bu not ile SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağladığını, çoğu gerekli politika ve önlemleri uygulamaya soktuğunu ve kamu ile hissedarlarına verdiği değeri tescil ettirmiştir. Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporlarına www.tupras.com.tr adresinden ulaşılması mümkündür.

Henüz Uygulanamayan Kurumsal Yönetim İlkeleri

Tüpraş'ın, İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'nde ilk günden bu yana ilk sıralarda yer alması, Kurumsal Yönetim İlkelerine verdiği önemin bir göstergesidir. Büyük oranda uygulanan ilkelerin yanı sıra, ilkelerin bir kısmında uygulamada yaşanan zorluklar, bazı ilkelere uyum konusunda gerek ülkemizde gerekse uluslararası platformda devam eden tartışmalar, bazı ilkelere ise ülke şartları, sermaye piyasası ve şirketin mevcut yapısı ile tam adaptasyon zorlukları gibi nedenlerle tam uyum henüz sağlanamamıştır. Çok sınırlı olan uygulamaya konulamamış ilkelere üzerinde gelişmeler takip edilerek idari, hukuki ve teknik altyapı çalışmalarının tamamlanmasıyla tam uyumun en kısa sürede uygulanmasına yönelik iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. Şirket bünyesinde Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde yürütülen kapsamlı çalışmalar ve ilgili bölümlerde henüz uyum sağlanamayan ilkelere aşağıda açıklanmıştır.

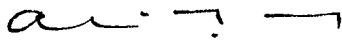
Dönem İçinde İkelere Uyum İçin Yapılan Çalışmalar

2010 yılı içinde Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarını sürdürmüştür. Şirket'in internet sitesi ve faaliyet raporu gözden geçirilerek ilkelere tam uyum açısından gerekli revizyonlar gerçekleştirilmiş, Genel Kurul tarihinden üç hafta önce gündem, ilgili bilgilendirme dokümanları, vekâletname örneği web sitesine konulmuş ve eş zamanlı olarak Şirket merkezinde de hazır bulundurulmuştur. Ayrıca medya ve menfaat sahipleri toplantıya davet edilmiş, ilkelerin uygulanması sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum için mevzuattaki gelişmeler ve uygulamalar dikkate alınarak gerekli çalışmalar yapılacaktır.

2010 yılı faaliyet dönemini kapsayan ve Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri ve Yönetim Kurulu olmak üzere dört ana başlık altında toplanan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu, söz konusu ilkelerin uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerini içerecek biçimde, aşağıda sunulmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi



Ali Y. Koç



O. Turgay Durak



Seval Kızılcın

☞ KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

BÖLÜM II: PAY SAHİPLERİ

2.1. Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi

Pay sahipliği haklarının kullanılmasında mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer Şirket içi düzenlemelere uyulmakta ve bu hakların kullanılmasını sağlayacak her türlü önlem alınmaktadır.

Tüpraş'ta Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü (YSP) ile Mali İşler Müdürlüğü bünyesinde kurulu Sermaye Hareketleri Bölümü koordineli çalışarak pay sahipleri, yerli ve yabancı kurumsal yatırımcılar ile ilişkileri yürütmektedir. Bu birimler Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) İbrahim Yelmenoğlu'nun koordinasyonunda faaliyet göstermektedir.

Ticari sır niteliğinde olmayan tüm soru ve anketlere, eşitlik ilkesi gözetilerek YSP Müdürlüğü tarafından cevap verilmektedir. Kurumsal bazda Tüpraş hissesine sahip olanlar veya potansiyel yatırımcılar, hazırlanan sunum ve telekonferansların yanı sıra yurt içi ve yurt dışı toplantılar yoluyla da düzenli ve güncel olarak bilgilendirilmekte, bu sayede pay sahiplerinin yönetim ile aktif iletişimi sağlanırken istenilen her türlü bilgiyi kaynağından elde etmeleri mümkün olmaktadır. Ayrıca Şirket'le ilgili tüm güncel bilgilere yer verilmesine özen gösterilen Tüpraş web sitesi yoluyla da kamuoyunun ve hissedarların bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır.

YSP ve Mali İşler Müdürlüğü bünyesinde bulunan Sermaye Hareketleri Koordinatörlüğü'nün başlıca faaliyetleri:

- Sermaye piyasası faaliyetlerini yürütmek (SPK ve İMKB ilişkileri, sermaye artırımları, temettü ödemeleri vb.),
- Genel Kurul toplantılarının yürürlükteki mevzuata, Ana Sözleşme'ye ve diğer Şirket içi düzenlemelere uygun yapılmasını sağlamak,

- Genel Kurul toplantılarında pay sahiplerinin yararlanabileceği dokümanları hazırlamak ve söz konusu dokümanları Genel Kurul'dan üç hafta önce Şirket internet sitesi ve elektronik haberleşme aracılığıyla yatırımcıların bilgisine sunmak,
- Genel Kurul toplantı tutanağı aracılığıyla, oylama sonuçlarından kayıt tutulmasını sağlamak ve oylama sonuçlarının yer aldığı raporları pay sahiplerinin bilgisine sunmak,
- MKK kayıtları esas alınarak pay sahiplerine ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak,
- Finansal raporlama ve özel durumların kamuya açıklanması gibi mevzuatın gerektirdiği her türlü kamuyu aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmek, ayrıca bilgilendirme politikası kapsamında kamuoyunu aydınlatma ile ilgili diğer fonksiyonları yerine getirmek, gerçekleşmesini gözetmek ve izlemek,
- Finansal raporların açıklanmasını takiben basın bültenleri hazırlamak ve telekonferanslar düzenlemek,
- Pay sahipleri ile yerli ve yabancı kurumsal yatırımcılardan gelen soruları ve talepleri yanıtlamak,
- Şirket'in uluslararası yatırım alanında tanınırlığını ve tercih edilebilirliğini artırmak, eşdeğer konumdaki rafinaj kuruluşları ile karşılaştırıldığında avantajlı yönlerini ön plana çıkarmak ve gelişmekte olan piyasalarda yatırım yapan kuruluşlar için Tüpraş'ı diğer şirketlere göre daha tercih edilebilir konuma getirme hususunda gerekli roadshow, e-posta, faks, analist sunumları, direkt bilgilendirme için açıklama/duyuru gibi çeşitli enstrümanları kullanmak veya kullanılmasını sağlamak,
- Şirket'in sermaye artırımları, kâr payı dağıtımı ve Genel Kurul toplantıları gibi direkt olarak hisse senedini ilgilendiren konularda, Londra Borsası'nda işlem gören hisse senetleri için takas işlemlerini gerçekleştiren yabancı bankaya söz konusu operasyonlarla ilgili prosedürleri bildirmek, bu işlemlerin eksiksiz ve tam olarak yapılması ve takibi hususunda gerekli çalışmaları yapmak,

- Mevcut ve potansiyel yatırımcı olabilecek kurumlar ve aracı kurumlar nezdinde Şirket'in tanıtımının yapılmasını, bu kurumlarda çalışan analist ve araştırma uzmanlarının raporları için gereken bilgi taleplerinin karşılanmasını ve raporların yayımlanmadan önce kontrol edilmesini sağlamak,
- Tüpraş'ın mevcut hissedarlarının dağılımını çıkarmak, yatırımcıların detay bilgilerinden oluşan bir veri tabanı hazırlamak, potansiyel yatırımcıların ortaya çıkarılması için Şirket dışı olanaklar da dahil her türlü enstrümanın kullanılmasını sağlamak ve İMKB'de işlem gören Tüpraş hisselerindeki yerli/yabancı kompozisyonunu, işlem hacmindeki önemli değişiklikleri takip ederek gerektiğinde üst makama bilgi ve öneri sunmak,
- Şirket'in yurt içi/yurt dışı tanıtım ve bilgilendirme toplantıları için gerekli sunumların hazırlanması ve güncellenmesini sağlamak, ilgili toplantılarda yatırımcılardan gelebilecek muhtemel sorulara yanıt oluşturabilecek belgeleri ilgili birimlerle birlikte koordinasyon içinde hazırlamak.

Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü, tüm çalışmalarında elektronik haberleşme olanaklarını ve Şirket'in kurumsal web sitesini kullanmaya özen göstermektedir. Pay sahiplerinin taleplerinin yerine getirilmesinde ilgili mevzuata ve Ana Sözleşme'ye uyum konusuna azami özen gösterilmekte olup 2010 yılı içinde pay sahibi haklarının kullanımı ile ilgili olarak Şirket'e intikal eden herhangi bir yazılı/sözlü şikayet veya bu konuda Şirket hakkında açılan herhangi bir idari/kanuni takip bulunmamaktadır.

2010 yılında Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü, 14 ulusal yatırım kuruluşu ile 21 toplantı, 338 uluslararası yatırım kuruluşu ile 375 toplantı olmak üzere yıl içinde gerçekleştirilen toplam 352 toplantıda 396 fon yöneticisi ve analist ile bire bir toplantılar yapmıştır. Bu toplantılarda ilgili kişi ve kurumların Tüpraş hakkında bilgilenmeleri ve değişikliklerden haberdar olmaları sağlanmıştır.

2.2 Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri arasında bilgi alma ve inceleme hakkının kullanımında ayırım yapılmamakta olup ticari sır niteliğindeki dışarıda tüm bilgiler pay sahipleri ile paylaşılmaktadır.

Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarını Kullanmaları İlkesi doğrultusunda yapılan toplantıların yanı sıra 2010 yılı içinde Şirket'e genellikle kâr payı tutarı, ödeme yeri ve zamanı, sermaye artırımına yönelik soruları kapsayan çok sayıda e-posta, telefonla yapılan başvuru ve bilgi isteği karşılanmıştır. Sıkça sorulan sorulara cevap niteliğinde olacak şekilde çeşitli belge ve dokümanlar hazırlanarak Tüpraş web sitesi Yatırımcı İlişkileri Günlüğü bölümüne konulmuştur. Ayrıca, 2010 faaliyet yılı içinde yeni pay alma kuponu işlemi, kâr payı kuponu işlemi, hisse senedi değişim işlemi ve kaydileştirme işlemleri için Tüpraş'a başvurmuş olan pay/hak sahiplerine 376 adet kâr payı kuponu işlemi, 78 adet yeni pay alma kuponu işlemi, 41 adet hisse senedi değişim işlemi ve 57 adet hisse senedi kaydileştirme işlemi olmak üzere toplam 552 adet işlem yapılarak pay sahiplerinin hakları tam olarak teslim edilmiştir.

Pay sahipleri, Genel Kurul toplantısı hakkında gerek yüksek tirajlı ulusal basında verilen ilanlarla gerekse Şirket tarafından düzenlenen davet mektupları ve web sayfası ile bilgilendirilmişlerdir. Ayrıca Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tebliği uyarınca İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'na (İMKB) ve Londra Borsası'na yapılan Özel Durum Açıklamaları (ODA) ile hak sahiplerinin Şirket hakkında bilgilenebilmesi sağlanmıştır. Tüm bu işlemler Şirket'in web sitesinde kamuoyunun değerlendirmelerine sunulmuştur.

Ana Sözleşme'de özel denetçi atanması talebi henüz bireysel bir hak olarak düzenlenmemiş olmakla beraber, 2010 yılında pay sahiplerinden bu konuda bir talep alınmamıştır. Şirket içi yapılan iç denetimlerin yanı sıra Şirket faaliyetleri, Genel Kurul'da tespit edilen bağımsız dış denetçi ve Denetçiler tarafından periyodik olarak denetlenmektedir. Son yapılan Genel Kurul'da seçilen bağımsız dış denetim şirketi Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi, Ernst & Young Global Limited'in bir üyesidir.

2.3 Genel Kurul Bilgileri

Şirket'in 2009 yılına ait 50. Olağan Genel Kurul toplantısı 5 Nisan 2010'da gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıya %63,36 oranında hisseyi temsil eden pay sahipleri katılmıştır. Genel Kurul esnasında pay sahipleri soru sorma haklarını kullanmışlardır. Gündem maddeleri haricinde bir öneri verilmemiştir.

Olağan Genel Kurul toplantısı, her hesap dönemi sonundan itibaren üç ayı geçmemek üzere mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilir. Ana Sözleşme hükümlerine göre Genel Kurul toplantıları, söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve kamuya açık olarak yapılmaktadır.

Genel Kurul toplantılarına davet, Türk Ticaret Kanunu Hükümleri, Sermaye Piyasası Kanunu ve Şirket Esas Sözleşmesi hükümlerine göre Yönetim Kurulu'nca yapılmaktadır. Genel Kurul'un yapılması için Yönetim Kurulu kararı alındığı anda, İMKB ve SPK'ya yapılan özel durum açıklamaları ile kamuoyu bilgilendirilmektedir.

Genel Kurul toplantı ilanı, mevzuat ile öngörülen usullerin yanı sıra, mümkün olan en fazla sayıda pay sahibine ulaşmayı sağlayacak şekilde web sitesi, www.tupras.com.tr vasıtasıyla Ana Sözleşme'de yapılan değişiklik doğrultusunda asgari üç hafta önceden yapılmakta, ayrıca Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ve günlük yayımlanan yüksek tirajlı gazetelerden birinin tüm Türkiye baskısında yayımlanmaktadır.

Genel Kurul toplantısı öncesinde gündem maddeleri ile ilgili olarak bilgilendirme dokümanı hazırlanarak kamuya duyurulmakta, tüm bildirimlerde yasal süreçlere ve mevzuata uyulmaktadır. Genel Kurul gündem maddeleri çerçevesinde, denetlenmiş 2010 yılı rakamlarını da içeren yıllık faaliyet raporu dahil, finansal tablo ve raporlar, kurumsal yönetim uyum raporu, kâr dağıtım önerisi, bağımsız dış denetim raporları ve denetçi raporu, Genel Kurul gündem maddeleri ile ilgili olarak hazırlanan bilgilendirme dokümanı ve gündem maddelerine dayanak teşkil eden diğer belgeler ile Ana Sözleşme'nin son hali ve Ana Sözleşme'de değişiklik yapılacak ise tadil metni ve gerekçesi, Genel Kurul toplantısına davet için yapılan ilanın tarihinden itibaren Şirket merkezi ile şubelerinde ve web sitesinde, pay sahiplerinin en rahat şekilde ulaşabileceği şekilde incelemeye açık tutulmaktadır.

Toplantıda uygulanacak oy kullanma prosedürü, web sitesi ve gazete ilanlarıyla pay sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır. Genel Kurul toplantılarında, gündem maddelerinin oylanmasında el kaldırma usulü ile açık oylama yöntemi kullanılmaktadır.

Genel Kurul toplantısı öncesinde kendisini vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için vekâletname örnekleri ilan edilmekte ve web sitesi vasıtasıyla pay sahiplerinin kullanımına sunulmaktadır.

❶ KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Tüpraş'ta tüm hisseler nama yazılıdır. Hisseleri Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde, aracı kuruluşlar altındaki yatırımcı hesaplarında saklamada bulunan hissedarlardan Genel Kurul toplantısına katılmak isteyenlerin Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin "Genel Kurul Blokaj" işlemlerini düzenleyen hükümleri çerçevesinde Genel Kurul Blokaj Listesi'ndeki kayıtları dikkate alınır. MKK nezdinde kendilerini Blokaj Listesine kayıt ettirmeyen hissedarların toplantıya katılmalarına kanunen imkân bulunmamaktadır. Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Kurul Blokaj Listesi, toplantıdan önceki günün akşamı düzenlenir.

Genel Kurul toplantısında, gündemde yer alan konular tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılmakta, pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma olanağı verilmekte ve sağlıklı bir tartışma ortamı yaratılmaktadır.

En az bir Yönetim Kurulu Üyesi, bir Denetçi, mali tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililerden en az biri ve gündemde özellik arz eden konularda açıklamalarda bulunmak üzere konuya vakıf en az bir yetkili Genel Kurul toplantısında hazır bulunur. Bu kişilerden toplantıda hazır bulunmayanların, toplantıya katılmama gerekçeleri toplantı başkanı tarafından Genel Kurul'un bilgisine sunulur.

Genel Kurul toplantısından sonra toplantı tutanakları İngilizce'ye tercüme edilir ve Şirket'in tutanak defterinde saklanır. Tüpraş web sitesinde Genel Kurul tutanakları, hazırlanmış cetveli, gündemler ve ilanlar eşzamanlı olarak tüm yerli ve yabancı yatırımcıların değerlendirmelerine sunulmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan önemli nitelikteki kararlar Genel Kurul'da pay sahiplerinin onayına sunulmaktadır. Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin yasal uyumu sağlandığında değişen kanunlarda yer alacak olan tüm önemli nitelikteki kararlar da Genel Kurul'da pay sahiplerinin onayına sunulacaktır.

Şirket'in 2010 yılına ilişkin yıllık 51. Olağan Genel Kurulu 1 Nisan 2011 tarihinde Şirket Genel Merkezi'nde yapılacaktır.

2.4. Oy Hakları ve Azınlık Hakları

Şirket Ana Sözleşmesi'nde Şirket'in bölünme, önemli tutarda malvarlığı satımı, alımı veya kiralanması gibi önemli nitelikteki kararların Özelleştirme İdaresi'nin temsil ettiği C Grubu (imtiyazlı) hissenin olumlu oy kullanmasıyla alınabileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin akaryakıt ihtiyacının karşılanmasını kısıtlayacak ve/veya karşılanmasına engel olacak nitelikte, rafinerilerden herhangi birinin kapatılması, satılması, herhangi bir takyit ile sınırlandırılması veya kapasitesinin %10'dan fazla azaltılmasına ya da Şirket'in bölünmesi veya başlıca bir şirket ile birleşmesi ve/veya Şirket'in tasfiyesi gibi konularda karar alınabilmesi için Özelleştirme İdaresi'nin temsil ettiği C Grubu hissenin Yönetim Kurulu'nda olumlu oy kullanması gerekmektedir. Yukarıda sayılan hususların dışında kalan konularda karar alınması, ilgili konunun Yönetim Kurulu'nda görüşülmesini takiben Genel Kurul'da görüşülüp karara bağlanması ile mümkün olmaktadır.

C Grubu imtiyazlı hissenin yukarıda belirtilen hususlar dışında oy hakkı üzerinde imtiyazı bulunmamaktadır.

Herhangi bir pay sahibinin oy kullanma hakkına üst sınır getirilmemiş, yurtdışı pay sahiplerinin Genel Kurul'a katılımını sağlamak

amacıyla vekâletname örnekleri web sitesinde yer almaktadır.

Mevcut Yönetim Kurulu'nda sektörden ve Koç Topluluğu şirketlerinde görev almış profesyonel yöneticilerin bulunması ve Şirket'e ilave katkıda bulunabilecek profesyonellerin sınırlı olması durumunun bağımsız üye seçimini zorlaştırdığına inanılmaktadır. Ülkemizde henüz yerleşmeyen ve uygulamada birçok yönetim aksamalarına neden olan bağımsız üyeler, Şirket tecrübelerinde de görüldüğü gibi azınlığın çok sınırlı kısmını temsil edebilmektedir. Azınlık pay sahiplerinin Yönetim Kurulu'na temsilci göndermelerini teminen Ana Sözleşme'de birikimli oy kullanma yöntemine yer verilmesinin Şirket'in ahenkli yönetim yapısını bozacağı düşüncesiyle bir düzenleme yapılmamıştır.

2.5. Kâr Dağıtım Politikası ve Kâr Dağıtım Zamanı

Tüpraş'ın kâr dağıtım politikası Sermaye Piyasası Mevzuatı ve Ana Sözleşme çerçevesinde belirlenmekte olup kâr dağıtımında, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak pay sahipleri ve Şirket menfaatleri arasında dengeli ve tutarlı bir politika izlenmektedir.

İlgili mevzuat ve yatırım ihtiyaçları ve finansal imkânlar elverdiği sürece, Yönetim Kurulu tarafından Şirket'in dağıtılabilir kârının tamamının dağıtılması, Yönetim Kurulu tarafından Genel Kurul'un onayına sunulması Şirket politikasıdır.

Şirket'in kâr dağıtımını, TTK'na ve SPK'ya uygun şekilde ve yasal süreler içinde gerçekleştirilmektedir. Şirket kârına katılım konusunda Ana Sözleşme'de imtiyaz bulunmamaktadır.

Kâr dağıtımını mevzuatta öngörülen süreler içinde, Genel Kurul toplantısını takiben en kısa sürede yapılmaktadır.

2.6. Payların Devri

Enerji Yatırımları A.Ş.'ye ait %51'lik A Grubu nama yazılı hisselerin devrindeki kısıtlama 26 Ocak 2009 tarihinde sona ermiş olup bu tarih itibarıyla A Grubu hisselerin devrinde Özelleştirme İdaresi'nin onayı söz konusu değildir.

Nama yazılı C Grubu hisse senedi, 4046 Sayılı Kanun'un T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na verdiği yetkilerle esas itibarıyla aynı yetkileri haiz bir başka Türk kamu kuruluşuna devredilebilir ve bu devir Yönetim Kurulu'nun onayına tabi değildir.

BÖLÜM III: KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Şirket'in Bilgilendirme Politikası

Şirket'in "Bilgilendirme Politikası" yasal düzenlemeler, sermaye piyasası mevzuatı ve yayımlanan tebliğlerle belirlenen kurallar çerçevesinde yürütülür. Şirket kamuyu aydınlatma ve bilgilendirme konusunda yazılı bir doküman hazırlamış ve Yönetim Kurulu'nun ve Genel Kurul'un onayından geçirerek hissedarlara ve kamuoyuna web sitesi aracılığı ile duyurmuştur.

Bilgilendirme politikasının takibinden, gözden geçirilmesinden ve geliştirilmesinden Yönetim Kurulu sorumludur. Bilgilendirme politikasında amaç, Şirket'in geçmiş performansını, gelecek beklentilerini, stratejilerini, ticari sır niteliğindeki bilgiler haricindeki hedeflerini ve vizyonunu kamuya, ilgili yetkili kurumlarla mevcut ve potansiyel yatırımcılarla ve pay sahipleriyle eşit bir biçimde paylaşmak, Sermaye Piyasası Hükümleri çerçevesinde, Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Birimi ile Kurumsal İletişim Birimleri tarafından sürekli etkin ve şeffaf iletişim platformu sunmaktır.

Şirket dışından gelen sorular, Genel Müdür, Kurumsal İletişim Müdürlüğü, Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürlüğü tarafından cevaplandırılmaktadır. Kurumsal İletişim Müdürlüğü tarafından, yıl içinde yaşanan önemli gelişmeler doğrultusunda, yazılı ve görsel medyaya kontrollü haber akışı sağlanarak kamuoyu detaylı biçimde bilgilendirilir.

Bilgilendirme politikası çerçevesinde yatırımcılar, finansal analistler, basın mensupları ve benzeri kesimler için her çeyrek dönem faaliyetlerine ve mali sonuçlarına ilişkin sunum yapmakta ve bu sunumlar şirketin web sitesinde yer almaktadır. Şirket'in internet sitesinde yatırımcı üye kayıt sayfası yoluyla üye olanlar da dahil olmak üzere, Şirket'in yatırımcı veri tabanında kayıtlı bütün üyelere söz konusu raporlar gönderilmektedir. Ayrıca, Şirket'in aktif ve güncel bir internet sitesi mevcuttur. Şirket'in web sitesi www.tupras.com.tr aracılığı ile internet sayfasında olması gereken hususlara azami önem gösterilerek kamuoyuna ve yatırımcılara bilgilendirme akışı sağlanmaktadır. Söz konusu web adresinde Şirket'ten talep edilecek muhtelif bilgilere kapsamlı olarak yer verilmiştir.

Bilgilendirme politikasının gelişen piyasa koşulları ve yeni düzenlemeler çerçevesinde güncellenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

3.2. Özel Durum Açıklamaları

2010 yılında SPK Seri: VIII, No. 54 Tebliği uyarınca 15 adet Özel Durum Açıklaması yapılmıştır. Bu açıklamalarla ilgili olarak SPK ve İMKB tarafından ek açıklama istenmemiştir.

Nisan 2000 tarihinden beri Londra Menkul Kıymetler Borsası'nda İşlem gören GDR hisselerine ilişkin özel durum açıklamaları yükümlülüğü İMKB ile paralel yürütülmektedir.

Londra Borsası'na gönderilip de yurt içine yapılmayan hiçbir açıklama bulunmamaktadır. Şirket yükümlülüklerinin sınırları çerçevesinde özel durum açıklamalarının, eşzamanlı olarak her iki borsada yer almasına ve duyurulmasına özen gösterilmektedir. Söz konusu özel durum açıklamalarının zamanında yapılmaması nedeniyle SPK tarafından Şirket'e herhangi bir yaptırım uygulanmamıştır.

3.3. Şirket'in Web Sitesi ve İçeriği

Şirket'in web sitesi www.tupras.com.tr adresinde bulunmaktadır. Şirket'in web sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak hem güncel hem de geçmişe dönük olarak aşağıdaki bilgiler yer almaktadır:

- Kurumsal Kimliğe İlişkin Detaylı Bilgiler
- Vizyon ve Ana Stratejiler
- Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şirket Üst Yönetimi Hakkında Bilgi
- Şirket Organizasyonu ve Ortaklık Yapısı
- Şirket Ana Sözleşmesi
- Ticaret Sicil Bilgileri
- Periyodik Finansal Tablolar, Finansal Bilgiler, Göstergeler ve Analiz Raporları
- Faaliyet Raporları
- Basın Açıklamaları
- KAP Özel Durum Açıklamaları
- Hisse Senedi Performansına İlişkin Bilgi ve Grafikler, Derecelendirme Notları
- Yatırımcı Sunumları
- Şirket'i Değerlendiren Analistlere İlişkin Bilgiler ve Analist Raporları
- Genel Kurul'un Toplanma Tarihi, Gündem, Gündem Konuları Hakkında Açıklamalar
- Genel Kurul Toplantı Tutanağı ve Hazırlanmış Cetveli
- Vekâletname Örneği
- Kurumsal Yönetim Uygulamaları ve Uyum Raporu
- Kurumsal Sorumluluk Raporu
- Kâr Dağıtım Politikası ve Hisse Başına Kâr Payları
- Bilgilendirme Politikası
- Sosyal Sorumluluğa İlişkin Projelerle İlgili Bilgiler

❖ KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

3.4. Gerçek Kişi Nihai Hâkim Pay Sahibi/Sahiplerinin Açıklanması

Şirket'in ve İştiraklerinin sermayesinde %5 ve üzerinde paya sahip olan gerçek kişiler bulunmamaktadır. Bunun yanında kurumsal olarak Şirket sermayesinin dağılımına ilişkin bilgiler web sitesinin Yatırımcı İlişkileri başlığı altında "Kurumsal Yönetim" bölümünde yer almaktadır.

3.5. İçeriden Öğrenebilecek Durumda Olan Kişilerin Kamuya Duyurulması

Şeffaflık ile Şirket çıkarlarının korunması arasındaki dengeyi sağlamada tüm Şirket çalışanlarının içeriden öğrenilen bilgilerin kullanımıyla ilgili kurallara dikkat etmesine yönelik gerekli her türlü önlem alınmaktadır.

Çalışma süresince öğrenilen, Şirket'e ait, gerekli kişiler dışında bilinmesi Şirket'çe arzu edilmeyen, ticari sır olarak nitelendirilebilecek bilgiler "Şirket bilgisi" olarak kabul edilir. Tüm çalışanlar çalışırken ve sonrasında Şirket bilgisini korurlar, doğrudan ve dolaylı olarak amacı dışında kullanamazlar.

Rapor tarihi itibarıyla içeriden öğrenebilecek durumda olan Yönetim Kurulu Üyeleri, Denetçiler ve üst yönetimde görev alan kişilerin listesi aşağıda verilmektedir. Bu kişiler her yıl yayımlanan Yıllık Faaliyet Raporlarında ve web sitesinde de duyurulmaktadır.

İçeriden Öğrenebilecek Durumda Olan Kişiler

Ömer M. Koç, Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa V.Koç, Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Rahmi M. Koç, Yönetim Kurulu Üyesi

Semahat S. Arsel, Yönetim Kurulu Üyesi

Ali Y. Koç, Yönetim Kurulu Üyesi

O. Turgay Durak, Yönetim Kurulu Üyesi

Dr. Bülent Bulgurlu, Yönetim Kurulu Üyesi

Temel K. Atay, Yönetim Kurulu Üyesi

Erol Memioğlu, Yönetim Kurulu Üyesi

Yavuz Erkut, Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür

Ahmet Aksu, ÖİB C Grubu Temsilcisi

Serkan Özyurt, Denetçi

Kemal Uzun, Denetçi

Mehmet Sarıtaş, Denetçi

Gürol Acar, Genel Müdür Yardımcısı (Üretim)

Yılmaz Bayraktar, Genel Müdür Yardımcısı (İnsan Kaynakları)

Hasan Tan, Genel Müdür Yardımcısı (Ticaret)

İbrahim Yelmenoğlu, Genel Müdür Yardımcısı (Mali)

Cengiz Demirtürk, Mali İşler Müdürü

Deniz Köseoğlu, Finansal Raporlama Müdürü

Tuncay Önbilgin, Yatırımcı İlişkileri ve Stratejik Planlama Müdürü

BÖLÜM IV: PAYDAŞLAR

4.1 Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Şirket'in menfaat sahipleri, Genel Kurul toplantılarından toplantı davetiyesi gönderilmek suretiyle, gazetelerden ve İMKB'ye yapılan açıklamalarla haberdar edilmektedir. Şirket'in web sitesinde yer alan bilgiler, menfaat sahiplerinin de bilgileneceği düşünülerek konferans, basın ve yayın organlarına yapılan açıklamalar ve sunumlarla geniş tutulmaya çalışılmaktadır. Pay sahiplerinden gelen tüm toplantı taleplerine mümkün olan en üst düzeyde görüşme olanağı sağlanarak olumlu yanıt verilmesine çalışılmaktadır.

Şirket çalışanlarına, Şirket içi intranet portalı ile sirküler ve duyurulara erişim imkânı sağlanmakta, bazı önemli duyurular elektronik posta yoluyla anında tüm çalışanlara iletilmektedir. Farklı coğrafi bölgelerde çalışanlar arasında kurumsal iletişimi güçlendirmek amacıyla "Rafine" dergisi yayımlanmaktadır. Yılda bir kez Tüpraş bünyesindeki çalışanlarla Şirket'in üst düzey yöneticileri bir araya gelerek yıl içindeki gelişme ve hedefleri değerlendirmekte, fikir alışverişinde bulunmaktadırlar.

Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılması

Menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımının desteklenmesi konusunda, Şirket Ana Sözleşmesi'nde bir hüküm olmamakla beraber çalışanların işletme değerlerini ve hedeflerini destekleyici davranış ve çabalarını ödüllendirmek amacıyla "Tüpraş Takdir Tanıma ve Ödüllendirme" sistemi ile süreç iyileştirme, enerji tasarrufu, kaynak tasarrufu, üretimde verimlilik, çevre koruma ve iş güvenliği gibi konularda bireysel ve özgün fikirleri desteklemek ve özendirmek amacıyla "Rafine Öneriler" sistemi uygulamaya konulmuştur.

4.2. İnsan Kaynakları Politikası

Koç Topluluğu'nun diğer şirketlerinde olduğu gibi Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.'de de "en değerli sermayemiz insan kaynağımızdır" felsefesi, insan kaynakları politikasının özünü oluşturmaktadır.

Tüpraş tarafından benimsenen insan kaynakları politikasının esasları aşağıda belirtilmiştir;

- Görev tanımları ve dağılımları ile performans kriterleri Şirket yönetimi tarafından belirlenmiş ve çalışanlara duyurulmuştur.
- İşe alım kriterleri yazılı olarak belirlenmekte, duyurulmakta ve işe alımlarda bu kriterlere uyulmaktadır.
- Eğitim, tayin ve terfi kararlarında, objektif verilerin kullanılmasına ve Şirket menfaatlerinin göz önünde bulundurulmasına özen gösterilmektedir.
- Çalışanların gerek mesleki bilgi ve becerilerinin, gerekse kişisel yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlerin gerçekleştirilmesine büyük önem verilmektedir.
- Çalışanlar için güvenli çalışma ortamı, koşulları sağlanmakta ve sürekli iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- Çalışanlar ile ilgili olarak alınan kararlar veya onları ilgilendiren gelişmeler, çalışanlara duyurulmaktadır.
- Tüpraş'ta beş ve katı hizmet yılını dolduran çalışanlar ödüllendirilmekte, nitelikli, eğitimli ve deneyimli personelin hizmete devamı teşvik edilmektedir.
- Şirket çalışanları arasında hiçbir konuda ayrımcılık yoktur. Tüpraş çalışanları tarafından üst yönetime ayrımcılık konusunda herhangi bir şikayet gelmemiştir.
- Çalışanlar ile ilişkileri yürütmek üzere temsilci atanması uygulaması bulunmamaktadır.

4.3. Müşteri ve Tedarikçilerle İlişkiler Hakkında Bilgiler

Müşteri İlişkileri

Tüpraş, tüm faaliyetlerinde kalite, çevre, toplum ve çalışan sağlığına olan duyarlılığının göstergesi olarak ISO 9001:2008 Kalite, ISO 14001:2004 Çevre, OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelerine sahiptir. Şirket kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri politikasında müşteri memnuniyetini en üst düzeyde tutmayı taahhüt etmektedir.

Tüpraş Genel Müdürlüğü, yönetim sistemleri performansı ölçme kriterlerinden biri olan müşteri şartlarını ne dereceye kadar karşılayıp karşılamadığı hakkındaki müşteri algılaması ile ilgili bilgiyi izlemektedir ve bu bilgiyi elde etmek ve gelecekteki hedeflerinde kullanmak için metotlar belirlemiştir. Bu amaçla müşteri anketleri düzenlenmekte, anketler değerlendirilmekte ve sonuçlarına göre hedefler belirlenmektedir.

Şirket tarafından modern bir yönetim felsefesi olan Toplam Kalite Yönetimi çerçevesinde Ulusal Kalite Hareketi ve Mükemmelliğe Yolculuk Programı'na katılımın ilk adımı olan İyi Niyet Bildirgesi'ni Türkiye Kalite Derneği (KALDER) ile 4 Nisan 2006 tarihinde imzalamış ve Toplam Kalite Yönetiminde sürekli bir gelişim aracı olan EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulamaya almıştır.

Tedarikçi İlişkileri

Tüpraş Genel Müdürlüğü, ürün veya hizmet tedarikçilerine ve satın alınan ürünlere uygulanan kontrolün tip ve içeriği doğrultusunda, satın aldığı ürünlerin veya hizmetlerin satın alma şartlarına uygunluğunu saptamakta, ayrıca satın alınan ürün ve hizmetlerin bir sonraki ürün gerçekleştirmesine olan etkisini veya nihai ürüne olan bağlılığını araştırmaktadır.

Tüpraş Genel Müdürlüğü, tedarikçilerini Tüpraş'ın şartlarını karşılayan ürün sağlama yeteneği temelinde değerlendirmekte ve seçmektedir. Seçme, değerlendirme ve tekrar değerlendirme için belirli kriterler oluşturmuştur. Tüpraş, değerlendirme sonuçlarını ve bu sonuçlar doğrultusunda yapılması gereken faaliyetlerin kayıtlarını muhafaza etmektedir.

4.4. Sosyal Sorumluluk

Rafinaj sektöründe sahip olduğu bilgi birikimiyle bireysel çıkarlardan çok toplumsal çıkarlara yönelen Tüpraş, kurumsallaşmış yapısı ve toplumsal duyarlılığı yüksek çalışanları ile birlikte, rafinerilerinin faaliyetinde bulunduğu şehirlerde ülkemizin kültürel ve sosyal gelişimine katkıda bulunacak projeler üretmekte veya üretilen projelere de destek olmaktadır.

Tüpraş, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanına giren taleplerin karşılanmasında, 30 Mart 2006 tarihinde, New York'ta, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni (Global Compact) referans almaktadır.

Tüpraş, kurumsal ve etik yönetim anlayışını ve standartlarını daha ileriye taşıyarak 2008 yılında ilk Kurumsal Sosyal Sorumluluk raporunu yayınlamış, ikinci rapor da 2010 yılında tamamlanmıştır. Tüpraş, yayınladığı KSS raporunda Global Reporting Initiative'in (GRI) C3 Raporlama İlkelerini benimsemiştir.

❗ KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu olan Tüpraş, hedeflerine ulaşırken insan sağlığını, işletme güvenliğini, çevrenin korunmasını ve toplum yararını ön planda tutmaktadır. Tüpraş insanı ve çevreyi koruyan ürünlerini ve hizmetlerini sürekli olarak geliştirmesinin yanı sıra üretim faaliyetlerini gerçekleştirirken rafinerilerde kullanılan yakıtlarda bölge farkı gözetilmeksizin, Batman Rafinerisi dahil olmak üzere çevre standartlarına uymuştur. Çevreyi koruma konusunda dünya standartlarını baz alan Tüpraş, doğayı korumak kadar geliştirmenin de önemli olduğunu bilinciyle, yeni doğal alanların oluşturulması için çaba göstermektedir.

Tüpraş'ın Kurumsal Sosyal Sorumluluk çalışmaları kapsamında 2010 yılında eğitim, kültür sanat, sağlık, spor, çevre dostu uygulamalar ve çalışan hakları ile ilgili çalışmaları hakkında detaylı bilgiye, raporun Kurumsal Sosyal Sorumluluk başlığı altında yer verilmektedir.

BÖLÜM V: YÖNETİM KURULU

5.1. Yapısı, Oluşumu, Bağımsızlık

Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen en az beş üyeden oluşur. Yönetim Kurulu seçiminde bir üyenin C Grubu hissedarının gösterdiği adaydan seçilmesi zorunludur. Diğer A Grubu hissedarları temsil eden üyeler ise Genel Kurul'da kendi aralarında yaptıkları seçimde en çok oy alan adaylar arasından seçilir.

Yönetim Kurulu'nun bir üyeliğinin ölüm, istifa veya üyeliğin düşmesi gibi nedenlerle boşalması halinde, boşalan üyelik Yönetim Kurulu'nun Türk Ticaret Kanunu'nun 315'inci maddesi uyarınca yapacağı seçimle doldurulur. Yönetim Kurulu, A Grubu hisseleri temsilen seçilmiş bir üyeliğin boşalması halinde, yine A Grubu hisseleri temsilen Yönetim Kurulu'nda bulunan üyelerin göstereceği adaylar

arasında yapacağı seçimle boşalan üyeliği doldurur. C Grubu'nca seçilen üyeliğin yukarıda sayılan nedenle boşalması halinde, boşalan üyelik C Grubu hissedarın gösterdiği aday ve adaylar arasından, Yönetim Kurulu'nca seçim yapılarak doldurulur.

Yönetim Kurulu yönetim ve temsil görevlerini üyeleri arasında paylaştırabileceği gibi, Yönetim Kurulu üyesi olan murahhaslara veya hissedar olmaları zaruri bulunmayan müdürlere tamamen veya kısmen bırakabilir.

Yönetim ve temsil görevlerinin anılan şekilde paylaştırılmasında Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yönetim Kurulu, murahhas üye ve müdürlerin yetki ve sorumluluklarını tayin eder ve Yönetim Kurulu'na tanınmış olan her türlü yetki ve sorumluluğu, Ana Sözleşme'nin 14. maddesinde belirtilen C Grubu'na söz ve onay hakkı tanınan konular hariç, yine Yönetim Kurulu'nun tespit edeceği şartlar, hükümler ve kısıtlamalar dahilinde ilgili kişilere aktarabilir ve gerekli gördüğünde bu yetkilerin tamamını veya bir kısmını değiştirip tadil edebilir veya geri alabilir.

Yönetim Kurulu, uygun göreceği konularda kendi üyeleri ve/veya üyesi olmayan kişilerden oluşan danışma, koordinasyon ve benzeri nitelikte komiteler veya alt komiteler oluşturabilir.

Komitelerin başkan ve üyelerinin, toplantı düzenleme, çalışma ve raporlama esasları Yönetim Kurulu tarafından tayin edilir, düzenlenir ve değiştirilir.

Yönetim Kurulu üyelerine TTK hükümleri kapsamında huzur hakkı ödenebilir. Yönetim Kurulu ve komite üyelerine, Şirket'e Yönetim Kurulu üyeliği ve komite üyeliği çerçevesinde vermiş oldukları diğer hizmetlerin

karşılığında huzur haklarının dışında ücret, ikramiye veya prim ödenebilir. Yönetim Kurulu üyelerine yapılan ödemelerin şekil ve miktarı Genel Kurul'ca, komite üyelerine komite üyeliği hizmetleri dolayısıyla yapılacak ödemelerin şekil ve miktarı ise mevzuata uygun olarak Yönetim Kurulu'nca belirlenir.

5.2. Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri

Şirket'in Yönetim Kurulu üyesi seçiminde aradığı temel nitelikler, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri IV. Bölümü'nün 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4 ve 3.1.5. maddelerinde yer alan niteliklere uygundur.

Ana Sözleşme'nin 11. maddesinde de yer aldığı gibi Yönetim Kurulu üyeliğine seçilebilmek için hacir altına alınmamış olmak, kendisinin veya yönetiminde bulunduğu şirketin iflas etmemiş olması, aciz haline düşülmemiş olmak, Şirket'te pay sahibi olmak ve yüz kızartıcı suçlardan mahkûm olmamak gerekmektedir. Pay sahibi olmayan kimseler üye seçtikleri takdirde, pay sahibi sıfatını kazandıktan sonra işe başlayabilirler. Türk Ticaret Kanunu'nun 334. ve 335. maddelerinde öngörülen durumlar için Genel Kurul izin verebilir.

Şirket'in Yönetim Kurulu üyesi seçiminde aradığı asgari nitelikler, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri IV. bölüm 3.1 maddesi kapsamında Şirket Ana Sözleşmesi'nde belirtilmektedir.

5.3. Şirket'in Hedef, Amaç ve Değerleri

Hedef

Petrol sektöründe performansına ve insan kaynağına özenilen, güvenilir ve etkin bir küresel oyuncu olmaktır.

Amaç

Ülkemizin petrol ürünleri ihtiyacını karşılarken, sektörel gelişimde öncü ve etkin rol oynayarak Tüpraş hissedarlarına, iş ortaklarına ve topluma değer yaratmaktır.

Değerler

- Dürüst, şeffaf ve etik
- İnsana saygılı
- Çevreye duyarlı
- Yaratıcı ve yenilikçi
- Müşteri odaklı
- Çalışanlarının gelişimini destekleyen
- Takım çalışmasına önem veren

5.4. Risk Yönetimi ve İç Kontrol

Yönetim Kurulu, mali kontrol ve denetime ilişkin faaliyetleri, esas itibarıyla Denetimden Sorumlu Komite vasıtasıyla gözetir. Denetim Komitesi, bu fonksiyonu yerine getirirken, süreçlerin verimliliğini mali açıdan gözden geçirmek, denetlemek ve raporlamak üzere kurulmuş olan Mali Denetim Müdürlüğü'nden gelen raporları ayrıntılarıyla inceler, değerlendirir, Şirket yönetimine gereken talimatları verir ve gerektiği durumlarda Yönetim Kurulu'nun bilgi ve onayına sunar. Müdürlük, Yönetim Kurulu Denetim Komitesi bünyesinde ve koordinasyonunda faaliyet göstermektedir.

Mali Denetim Müdürlüğü, Şirket'in bütün iş süreçlerinin verimliliğini mali açıdan gözden geçirir, bunlara ilişkin denetim mekanizmalarının yerindeliği, etkinliği ve uygulama düzeylerini test eder, varsa eksiklerin giderilmesi için alınacak önlemleri operasyonel birimlerle birlikte belirler ve çalışma sonuçlarını Denetim Komitesi'ne raporlar.

5.5. Yönetim Kurulu Üyeleri ile Yöneticilerin Yetki ve Sorumlulukları

Yönetim Kurulu, Şirket'in temsil ve idare organıdır. Yönetim Kurulu, Kanun ve Ana Sözleşme ile Genel Kurul'a verilmiş olanlar dışındaki tüm görevler ile yükümlü olup bu görevlerin gerektirdiği bütün yetkilere sahiptir.

Yönetim Kurulu Türk Ticaret Kanunu'nun 319. maddesi hükmünce idare ve temsil yetkilerinin bir bölümü veya tamamını üyelere birine veya birkaçına, bir Yönetim Kurulu üyesi

ile birlikte Yönetim Kurulu üyesi olmayan Genel Müdür, müdür veya müdürlere bırakabileceği gibi, bu görev ve yetkileri kullanmak üzere kendi içinden veya dışından icra komiteleri oluşturabilir.

5.6. Yönetim Kurulu'nun Çalışması

Yönetim Kurulu toplantılarında konulara ilişkin tüm görüşler, toplantı tutanakları şeklinde karar zaptına geçirilmektedir.

SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin IV. bölümünün 2.17.4. maddesinde yer alan konularda Yönetim Kurulu üyelerinin toplantılara fiilen katılımı sağlanmaktadır. Bununla birlikte, yasal zorunluluklar nedeniyle aciliyet gerektiren konularda bu kurala uyulmamaktadır. Bu konuların dışında Yönetim Kurulu, en az beş üyenin katılımı ile toplanmakta ve kararlar beş üyenin olumlu oyu ile alınmaktadır. Yönetim Kurulu'nca izinli sayılmaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın arka arkaya dört toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır.

Yönetim Kurulu, Şirket'in işleri gerektirdikçe toplanır. Ancak yılda en az dört toplantı yapılması zorunludur. Bu toplantılarda Şirket'in bütün faaliyetleri gözden geçirilmekte ve önemli konularda karar alınmaktadır. Söz konusu düzenli toplantılara ilave olarak gerekli görülen hallerde özel konulara ilişkin karar almak üzere, Yönetim Kurulu salt çoğunluğu sağlayacak üye sayısı ile toplanmakta veya Türk Ticaret Kanunu'nun 330/2 maddesi uyarınca, fiilen toplantı yapmadan karar alabilmektedir.

Toplantı yeri Şirket merkezidir. Yönetim Kurulu kararı ile başka bir yerde de toplanılabilir. Toplantılarda görüşülecek işlerin bir gündem ile tespit edilmiş olması ve bu gündemin toplantı gününden önce üyelere tebliğ edilmesi gerekir. Yönetim Kurulu toplantılarına davet, toplantı gününden en az üç gün önce yapılır.

Düzenli toplantıların gündemi, Yönetim Kurulu sekreteryası tarafından daha önce alınan kararlar ve karar alınmasını gerektiren konular göz önünde tutularak ve üyelere danışılarak hazırlanmaktadır. Diğer toplantıların gündemini ise yasal zorunluluklar nedeniyle karar alınmasını gerektiren hususlar belirlemektedir.

Yönetim Kurulu'nun sekreteryası görevi Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) tarafından yürütülmektedir.

Ana Sözleşme'de, Yönetim Kurulu üyelerine ağırlıklı oy veya veto hakkı tanınmamıştır.

5.7. Şirket'te Muamele Yapma ve Rekabet Yasağı

Türk Ticaret Kanunu'nun 334 ve 335. maddelerinde öngörülen durumlar için Genel Kurul izin verebilir.

5.8. Etik Kurallar

Etik çalışma kuralları, Şirket'in temel davranış ilkelerini kapsamaktadır. Yasal, toplumsal ve ekonomik koşullarda meydana gelen değişimlerin yanı sıra Koç Holding'in imzaladığı Küresel İlkeler Sözleşmesi (Global Compact) kriterlerine uyum doğrultusunda Tüpraş, etik çalışma kurallarını yenilemiştir.

Şirket personeli, görevlerini yerine getirirken "İş Etiği İlkeleri"ne ve "Koç Topluluğu Ortak Değerleri"ne uymak zorundadır. İş prosedürleri, standartlar, kanun ve düzenlemeler her türlü tutum ve davranışlarımızla ilgili yön gösterici olamayabileceği bilinciyle, Şirket değerleri üzerine kurulmuş olan Etik Davranış Kuralları ve Etik Davranış Kurulu bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu tarafından benimsenmiş Etik Davranış Kuralları, Şirket web sitesinde Kurumsal Yönetim başlığı altında yer almaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

5.9. Yönetim Kurulu'nda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirket'te, Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş komiteler mevcut olup komiteler faaliyetlerini belli prosedürler çerçevesinde yürütmektedir. Kurulan Denetim Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi aşağıdaki prensipler doğrultusunda çalışmaktadır:

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirket'in Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek, henüz uygulamaya konulmamış ilkelerin uygulanamama gerekçelerini incelemek ve Yönetim Kurulu'na uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmak üzere oluşturulmuştur.

ADI SOYADI	UNVANI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
ALİ Y. KOÇ	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
DR. BÜLENT BULGURLU	BAŞKAN VEKİLİ	YÖNETİM KURULU BAŞKANI VEKİLİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
SEVAL KIZILCAN	MÜDÜR	KURUMSAL İLETİŞİM MÜDÜRÜ (İCRADA GÖREVLİ)	BAĞIMLI	YOK

Risk Yönetimi Komitesi

Şirket'in karşı karşıya olduğu riskleri tanımlamak, ölçmek, analiz etmek, izlemek ve raporlamak, kontrol edilebilen ve kontrol edilemeyen riskleri azaltmak amacıyla Yönetim Kurulu'na tavsiyelerde bulunmak üzere oluşturulmuştur.

ADI SOYADI	UNVANI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
MUSTAFA V. KOÇ	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
ÖMER M. KOÇ	BAŞKAN	YÖNETİM KURULU BAŞKANI (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
SERKAN ÖZYURT	ÜYE	DENETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
ARDAN AKSADE	MÜDÜR	DENETİM MÜDÜRÜ (İCRADA GÖREVLİ)	BAĞIMLI	YOK

Denetim Komitesi

Mali konuların takibi, periyodik mali tablo ve dipnotların incelenmesi, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde belirtildiği çerçevede gerekli çalışmaların yapılması ve Bağımsız Dış Denetim Raporu'nun incelenmesi suretiyle ve mevcut bilgilere dayanarak mali sonuçlara ilişkin teklifini Yönetim Kurulu'na sunmak ve iç denetim sürecini kontrol etmek üzere denetimden sorumlu komite oluşturulmuştur.

ADI SOYADI	UNVANI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
TEMEL KAMİL ATAY	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
EROL MEMİOĞLU	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK

Etik Kurul

ADI SOYADI	UNVANI	ŞİRKET İLE İLİŞKİSİ	BAĞIMSIZLIK DURUMU	DİĞER KOMİTELERDE ALDIĞI GÖREVLER
RAHMİ M. KOÇ	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
SEMAHAT S. ARSEL	ÜYE	YÖNETİM KURULU ÜYESİ (İCRADA GÖREVLİ DEĞİL)	BAĞIMLI	YOK
YILMAZ BAYRAKTAR	GENEL MÜDÜR YRD.	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI (İCRADA GÖREVLİ)	BAĞIMLI	YOK

5.10. Yönetim Kurulu'na Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücret Şirket Genel Kurulu'nda belirlenmektedir.

Şirket, herhangi bir Yönetim Kurulu üyesine ve yöneticisine doğrudan ve dolaylı olarak borç vermemekte ve kredi kullanmamaktadır.

2009 yılına ait Olağan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine ayda brüt 1.870 TL; Denetim Kurulu Üyelerine ayda brüt 1.370 TL ücret ödenmesine oybirliği ile karar verilmiştir.



GENEL MÜDÜRLÜK

Petrol Caddesi,
41790 Körfez-Kocaeli
Tel: (0262) 316 30 00
Faks: (0262) 316 30 10 - 316 30 11
E- posta: info@tupras.com.tr
www.tupras.com.tr

İZMİT RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Barbaros Mahallesi, Petrol Caddesi,
41780 Körfez-Kocaeli
Tel: (0262) 316 30 30
Faks: (0262) 316 37 24
E-posta: izmit.info@tupras.com.tr

İZMİR RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Atatürk Mahallesi,
35800 Aliğa-İzmir
Tel: (0232) 498 55 55
Faks: (0232) 498 50 00 - 498 50 01 - 498 50 02
E-posta: izmir.info@tupras.com.tr

KIRIKKALE RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Hacılar Mevkii,
71480 Bahşılı-Kırıkkale
Tel: (0318) 261 20 00
Faks: (0318) 261 20 71 - 261 20 72
E-posta: kırikkale.info@tupras.com.tr

BATMAN RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Akyürek Mahallesi,
72100 Batman
Tel: (0488) 217 21 00
Faks: (0488) 217 26 81
E-posta: batman.info@tupras.com.tr

ANKARA İRTİBAT BÜROSU

Atatürk Bulvarı, Atayurt İşhanı, No: 169/64
06680 Bakanlıklar-Ankara
Tel: (0312) 417 12 05
Faks: (0312) 417 75 12

